JOSEPH KESSEL

ASLAN

ROMAN

Çeviri: YAŞAR İLKSAVAŞ

CAN

Can Yayınları 1942

Le Lion, Joseph Kessel
© 1958, Editions Gallimard
© 2011, Can Sanat Yayınları Ltd. Şti.
Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Ocak 2011
Bu kitabın 1. baskısı 3000 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Aysel Bora

Kapak tasarımı: Ayşe Çelem Design
Kapak resmi: © iStockphoto.com

Kapak baskı: Azra Matbaası
İç baskı ve cilt: Özal Matbaası

ISBN 978-975-07-1261-6

CAN SANAT YAYINLARI
YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.
Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33
www.canyayinlari.com
yayinevi@canyayinlari.com

JOSEPH KESSEL

ASLAN

ROMAN

Fransızca aslından çeviren

Yaşar İlksavaş

Joseph Kessel'ın Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Atlılar, 1981

Gazeteci, yazar ve maceraperest JOSEPH KESSEL, 1898 yılında Rus bir doktor olan babasının görevi nedeniyle bulunduğu Arjantin'de dünyaya geldi. Nizza'da başladığı eğitimine, Paris'teki Louis-le-Grand Lisesi'nde devam etti. Edebiyat eğitimi aldı. On yedi yaşında gazeteciliğe başladı. Kessel, II. Dünya Savaşı sırasında Almanların Fransa'yı işgali sırasında direnişçilerin saffına katıldı. Savaşın sona erdiği 1946 yılında Direniş Hareketi'nin tarihçesini kaleme aldı. 1962'de Academie Française üyeliğine seçildi. 1919 yılında çıktığı bir dünya gezisinin ardından, o zamana dek az tanınan bazı ülkeleri sıradışı ve duyarlı röportajlarıyla tanıttı. Gözlemlerini, insan deneyimlerini ve insan-doğa ilişkisini *Aslan, Atlılar* gibi romanlarına aktardı. 1926'da yılında yayımlanan *Les Captifs* adlı romanıyla Fransa'nın en saygın edebiyat ödüllerinden biri olan Fransız Akademi Ödülü'nü aldı. 1979 yılında Fransa'da hayatını kaybetti.

YAŞAR İLKSAVAŞ, 1949 yılında İstanbul'da doğdu. Galatasaray Lisesi, Galatasaray İktisadî ve Ticarî Bilimler Akademisi'ni bitirdi. İşletme İktisadı Enstitüsü'nde yükseklisans yaptı. Üniversite yıllarında tiyatro ve kitap eleştirileriyle denemeler yazmaya başladı. Yine üniversite yıllarında başladığı çevirmenliği de hiç bırakmadı ve 2000 yılında emekli olduktan sonra çeviriye ağırlık verdi. 1970'ten bu yana pek çok dergi ve gazetede tiyatro ve kitap eleştirileri, derleme ve derleme çevirileri yayımlandı. Çeşitli yayınevlerinde elliye yakın çevirisi çıktı.

Birinci bölüm

1

Ardında neler olduğunu görmek için mi çekip aralamıştı gözkapaklarımı? Bunu kesin olarak söyleyemem. Ama, uyandığımda, onu başucumda pür dikkat oturmuş, ısrarla bana bakarken buldum.

Boyu bir hindistancevizi kadar bile değildi. Ama kısa tüyleri hindistancevizi rengindeydi. Tepeden tırnağa tüyler içinde olduğundan pelüş bir oyuncağa benziyordu. Yalnızca yüzü siyah satenden bir maskeyle kaplıydı ve ardında gözleri parlıyordu.

Gün yeni ağarmaya başlamıştı, ama yorgunluktan söndürmeyi unuttuğum gaz lambasının ışığı sayesinde kireç vurulmuş beyaz duvarların önündeki o akıl almaz şafak elçisini açıkça görebiliyordum.

Birkaç saat sonra olsa, varlığı bana doğal gelebilirdi. Kalabalık kabilesiyle kulübenin çevresindeki yüksek ağaçlarda yaşıyormuş; pek çok aile bir arada tek bir dalda oynuyormuş. Ama ben buraya dün gece karanlık çökerken bitkin bir halde gelmiştim. Bu yüzden de yüzümün hemen yakınında duran minik maymuna soluğumu tutarak bakıyordum.

O da hiç kımıldamadan duruyordu.

Sonra, beşikteki bir bebeğin yumruğu büyüklüğündeki pelüş başını sol yanına çevirdi. Bilge gözlerinde bir

hüzün, bir acıma ifadesi belirdi. Ama bu benimle ilgiliydi.

Sanki benim iyiliğimi istiyor, bana bir öğüt vermeye çalışıyor gibiydi. Ne öğütüydü bu?

Farkında olmadan bir hareket yapmış olmalıydım. Boz renkli, gölgeli duman rengi top yerinden fırladı, eşyadan eşyaya sıçrayarak açık pencereye koştu ve sabahın sisinde gözden kayboldu.

Kamp giysilerim yerde sürünüyordu.

Giyindim ve verandaya çıktım.

Her taraf sisle kaplıydı. Tek işaret noktası olarak elimde, tam karşımda, gökyüzünün bittiği yerde, dünyanın tepesinde, Kilimanjaro'yu taçlandıran sonsuz karlarla yüklü masa biçimindeki dev yüzey vardı yalnızca.

Bir an için yuvarlanan zar sesine benzeyen belli belirsiz bir ses dikkatimi verandaya çıkılan kaba tahta basamaklara doğru çekti. Bir ceylan ağır ağır kararlı adımlarla basamaklı sekiye çıkıyordu.

Ceylan olmasına ceylandı, ama o kadar küçüktü ki kulakları dizime kadar bile gelmiyordu, boynuzları çam ağacının dikenleri gibiydi ve ayakları bir tırnak iriliğindeydi.

Sisler içinden çıkmış bu olağanüstü yaratık başını bana doğru kaldırdı. Elimden geldiğince temkinli olarak eğildim ve elimi yeryüzünün bu en nefis başına doğru uzattım. Küçük ceylan yerinden kımıldamıyordu. Burnuna dokundum, okşadım.

Gözleri gözlerimde, kendisini okşamama izin verdi. Ve bu gözlerin sözle anlatılmaz sevecenliğinde, küçük maymunun o çok melankolik ve bilge bakışında gördüğüm aynı duyguyu keşfettim. Bu kez de bir şey anlayamadım.

Konuşamadığı için özür dilemek istercesine parmaklarımı yaladı ceylan. Sonra yüzünü yavaşça çekti. Basa-

maklı sekinin tahtalarında toynaklarından yeniden yuvarlanan zar sesleri duyuldu. Gözden kayboldu.

Gene yalnız kalmıştım.

Ama şaşırtıcı bir kısalıkta olan tropikal tan sökümü daha şimdiden, yerini şu birkaç saniye içinde gün ağarmasına bırakmıştı.

Bir anda gölgelerin arasından atışa hazır, görkemli bir ışık fışkırıyordu. Her şey parlıyor, hareleniyor, ışıldıyordu.

Kulübemin çevresine dağılmış ve tepeleri adeta yeni cilalanmış dikenlerle dolu ağaçlarda kuşlar cıvıldıyor, maymunlar çığlık atıyordu.

Ve verandanın önünde, sisler de, dumanlar da bir bir dağılarak, her an biraz daha genişleyen ve gizemli bir yeşilliği gözler önüne seriyor, o yeşilliğin üzerinde süzülen kocaman bulutlar da sırası gelince uçup gidiyordu. Toprak, günün ve dünyanın oyunlarına tiyatrosunu perde perde açıyordu.

Ele gelmez yumuşacık bir tüyün hâlâ asılı durduğu açıklığın sonundaki su sonunda harelendi.

Suyun başında hayvanlar vardı.

Doğu Afrika'da yeni tamamladığım yolculuğum sırasında, yol ve patikalarda –Kivu'da, Tanganika'da, Uganda'da, Kenya'da– bu hayvanlardan çok görmüştüm. Ama bunlar belli belirsiz bir anlık görüntülerdi: arabanın gürültüsü yüzünden dağılan sürüler, hızlı, ürkek, bir anda gözden kaybolan karaltılar.

Buluşmadan buluşmaya koşmaktan, amacına ulaşamamış arzudan arzuya savrulduktan sonra, dünyanın ilk zamanlarının saflığına ve tazeliğine kabul edilme ihtiyacını şiddetle hissetmiştim.

Ve Avrupa'ya geri dönmeden önce, Kenya'nın Kraliyet Parklarından birine, yaban hayvanlarının yaşamının, her biçimiyle son derece sıkı yasalarla korunduğu o koruma bölgelerine uzanmaya karar vermiştim.

Şimdi ise karşımdaydılar.

Tetikte değillerdi, güvensizlik içinde değillerdi, korkunun etkisiyle ırklarına, kabilelerine, soylarına göre sürüler, yaban sürüleri, sıralar ve takımlar halinde toplanmamışlar, suyun dinginliğinde, çalılıkla, kendi kendileriyle ve şafakla barış halinde birbirlerine karışmışlardı.

Bulunduğum uzaklıktan hareketlerindeki değişikliği ya da renklerindeki uyumu seçmem mümkün değildi, ama bu uzaklık hayvanların sayısının yüzlerce ve yüzlerce olduğunu, her türün yan yana durduğunu ve yaşamlarının o anında korku ya da telaş nedir bilmediklerini görmemi engellemiyordu.

Ceylanlar, karacalar, zürafalar, gnular, zebralar, gergedanlar, mandalar, filler; keyifli adımlarla, susadıkça rasgele ya duruyor ya da yer değiştiriyorlardı.

Henüz kızgın olmayan güneş Kilimanjaro'nun tepesindeki kat kat kar düzlüklerine yandan vuruyor, sabah rüzgârı son bulutlarla oynuyordu. Hayvan yüzlerinin ve burunlarının koyu renkli, altın renkli, çizgili böğürlerlerin, düz, sivri, yay gibi gerilmiş ya da iri boynuzların, hortumlar ve keskin dişlerin kaynaştığı yalaklarla otlaklar son sis parçacıklarından sıyrılmış haliyle Afrika'nın bu en büyük dağına asılı kalmış sihirli bir halı gibiydi.

Açıklığın kenarındaki toprak yoldan, ağaçlarla çalılıkların oluşturduğu bir perde boyunca yürüyordum. Yaklaşmam büyülü dünyayı bozmak, dağıtmak yerine ona daha bir zenginlik, daha bir cevher katıyordu.

Attığım her adım soyların çeşitliliğini, inceliklerini ya da güçlerini daha iyi kavramamı sağlıyordu. Karacaların renklerini, mandaların korkunç yüzlerini, fillerin pütürlerini seçebiliyordum.

Hepsi de otlamaya, su içmeye, öbekten öbeğe, su birikintisinden su birikintisine gezinmeyi sürdürdü. Ben de yürümeye devam ettim. Ve onlar huzur içinde, kendi

egemenlikleri içinde, her an daha gerçek, her an daha erişilebilir bir halde hep oradaydılar.

Dikenliklerin sınırına varmıştım. Kendilerine ayrılmış arazide vahşi hayvanların dostluğunu tanımak için yapılacak tek şey bu dikenli sınırı geçmek, ıslak ve parlak toprağa yaklaşmaktı.

Hiçbir şey beni bunu yapmaktan alıkoyamazdı.

Tam o an, İngilizce olarak şu sözleri duydum:

"Daha ileriye gitmemelisiniz."

Dev bir dikensinin gölgesinde gördüğüm bu ince siluetle aramda iki ya da üç adım ancak vardı. Gizlenmeye çalışmıyordu. Ama hiç kımıldamadan durduğu ve soluk gri bir tulum giymiş olduğu için dayandığı ağaç kütüğünün bir parçası gibi görünüyordu.

Karşımda on yaşlarında, başı açık bir çocuk vardı. Top biçiminde kesilmiş siyah saçından bir perçem alnını örtüyordu. Yüzü yuvarlak, çok yanık, çok pürüzsüzdü. Boynu uzun ve yumuşaktı. Beni görmüyormuş gibi duran iri kahverengi gözlerini hiç kırpmadan hayvanlara dikmişti.

Bu bakışlar yüzünden, kendisinden çok daha çocukça davrandığım bir çocuk tarafından yakalanmanın çok rahatsız edici duygusunu hissettim.

Alçak sesle sordum:

"Daha ileriye gidilemez mi? Yasak mı?"

Saçı top biçiminde kesilmiş baş kısa bir işaretle doğruladı, ama bakışları hâlâ hayvanların hareketine takılıp kalmıştı.

Sormayı sürdürdüm:

"Kesin mi bu?"

"Bunu benden daha iyi kim bilebilir ki?" dedi çocuk. "Babam bu Kraliyet Parkı'nın yöneticisi."

"Anlıyorum," dedim. "Oğlunu da bekçilikle görevlendirmiş."

Kahverengi iri gözler sonunda bana baktı. Küçük yanık yüz ilk kez yaşına uygun bir ifadeye büründü.

"Yanılıyorsunuz, ben oğlan değilim, dedi gri tulumlu çocuk. "Ben kızım, adım da Patricia."

2

Bu, Patricia'nın bir ziyaretçiyi ilk şaşırtması değildi. Yüzündeki zafer kazanmış muzip ifade bunu çok iyi gösteriyordu.

Yeniden gerçeklik duygusuna dönmem için bu şoka hiç kuşkusuz ihtiyacım vardı: Küçücük bir kız ta şafaktan beri orada, çalılıklarda, hayvanların birkaç adım ötesinde tek başınaydı.

"Bu kadar erken dışarı çıkmanıza, bu kadar uzağa gitmenize izin veriyorlar mı?" dedim.

Patricia yanıtlamadı. Ben sanki orada değilmişim gibi hayran hayran vahşi sürüleri seyrediyordu.

Işık, şimdi, şafağın yükselen pınarlarından zengin ve titreşerek dökülmekteydi. Vuran güneşle ışıldayan suyun çevresindeki hayvan kalabalığı şimdi daha yoğun, daha gerçekti.

Beni buraya kadar getirmiş olan arzum yeniden depreşti. Küçük bir kız son anda beni bundan yoksun bırakamazdı ya. Açıklığa doğru bir adım attım.

"Oraya gitmeyin."

"Babanıza haber vereceksiniz, o da beni parktan uzaklaştıracak, öyle mi?" diye sordum.

"Ben muhbir değilim," dedi Patricia.

Bakışlarıyla bana meydan okudu. Çocukluğun onu-

ru tümüyle gözlerinde toplanmıştı.

"Benim için mi korkuyorsunuz?" diye sormayı sürdürdüm.

"Siz kendi kendinize bakabilecek kadar büyüksünüz, başınıza gelecek olanlar da hiç umurumda değil," dedi Patricia.

Böylesine duru, böylesine temiz bir yüz nasıl oluyor da bu kadar değişebiliyordu? Ve nasıl birden böyle acımasızlığa varacak kadar umursamaz görünebiliyordu? Hayvanların toynaklarının, keskin dişlerinin, boynuzlarının bana yapabilecekleri küçük kızı hiç ilgilendirmiyordu. Ayaklar altında ezilsem, karnım deşilse kılı kıpırdamadan seyredebilirdi.

"Öyleyse," dedim, "öyleyse neden benden..."

"Anlaması hiç de güç değil," dedi Patricia.

Beynimin yavaş çalışması onu öfkelendirmeye başlamıştı. Koyu renkli iri gözleri çakmak çakmak olmuştu.

"Hayvanların nasıl sakin, birbirleriyle nasıl rahat olduklarını görüyorsunuz herhalde," diye sürdürdü konuşmasını. "Günlerinin en güzel zamanı bu."

"Hayvanları rahatsız etmek istemiyorum ki," dedim. "Ben yalnızca onlarla biraz yaşamak, onlar gibi yaşamak istiyorum."

Patricia dikkatli ve kuşkulu bir bakışla beni tarttı.

"Onları gerçekten seviyor musunuz?" diye sordu.

"Sanırım."

İri koyu gözler uzun süre hareketsiz kaldı. Sonra, güvenen bir gülümseme bu son derece duyarlı yüzün tüm çizgilerini aydınlattı.

"Ben de öyle sanıyorum," dedi Patricia.

Bu gülümsemenin ve bu yanıtın içimde nasıl bir sevinç yarattığını açıklamam güç.

"Yani, gidebilir miyim?" diye sordum.

"Hayır," dedi Patricia.

Uzun ve yumuşak boynunun üzerindeki top biçiminde kesilmiş saçlı başının hafif ama kesin bir hareketiyle de itirazını pekiştirdi.

"Neden?" dedim.

Patricia hemen yanıtlamadı. Bana sessizce, düşünceli düşünceli bakmayı sürdürdü. Ve bakışlarında bayağı dostluk vardı. Ama farklı yapıda bir dostluktu bu. Çıkar gütmeyen, ciddi, hüzünlü, merhametli, yardımcı olmakta yetersiz.

Bu tuhaf ifadeyi daha önce de görmüştüm. Nerede? Kulübeme ziyarete gelen küçücük maymunu ve minicik ceylanı anımsadım. Hayvan bakışının gizemli hüznünü Patricia'da, iri koyu gözlerin derinliklerinde bir kez daha buldum. Ama o, küçük kız, o konuşabiliyordu.

"Hayvanlar sizi istemiyor," dedi Patricia en sonunda. "Siz varken arzuladıkları gibi, alışkın oldukları gibi huzur içinde, özgürce eğlenemezler."

"Ama ben onları seviyorum," dedim, "bundan siz de eminsiniz."

"Bu hiçbir şeyi değiştirmez," diye yanıtladı Patricia, "hayvanlar size göre değil. Bilmek gerek, ama siz bilmiyorsunuz... bilemezsiniz."

Bir an kendini nasıl daha iyi açıklayabileceğini bulmaya çalıştı, zayıf omuzlarını hafifçe kaldırdı ve "Çok uzaklardan geliyorsunuz ve çok geç oldu," dedi.

Patricia büyük dikensi ağaca iyice yaslandı. Aynı görünüşteki gri giysisi yüzünden bu ağacın bir parçasıymış gibi duruyordu.

Güneş çalılıkların ve çalı kümelerinin altına giderek daha fazla süzülüyor, ormanın içi hafif altın ağlarla örülüyordu. Bütün bu sığınaklardan su kenarına ve otlamaya giden yeni yaban aileleri çıkıyordu.

Son gelenler, daha önce gelmiş olan hayvanları rahatsız etmemek için açıklığın sınırlarına dağılıyordu.

Aralarında Patricia'yla birlikte gerisinde durduğumuz bitki perdesine kadar ilerleyenler de vardı. Ama artık biliyordum ki, bu hayvanlar benim için, sanki otlakları ta uzaklarda gördüğüm gökyüzünün, sabahın ve dünyanın sınırındaki Kilimanjaro'yu kaplayan kar tarlalarındaymış kadar erişilmez, ulaşılmazdı.

"Çok uzak... çok geç..." demişti küçük kız.

Bunu söylerken gözleri küçük ceylanınki kadar yumuşak, küçük maymununki kadar bilge olduğu için onun bu kesin cevabı karşısında yapabileceğim bir şey yoktu.

Birden, Patricia'nın elini elimin üzerinde hissettim ve elimde olmadan ürperdim, çünkü hiç belli etmeden, beni uyaracak en küçük bir çalı çırpı çıtırtısı çıkarmadan yaklaştı yanıma. Saçlarının tepesi dirseğime geliyordu, benim cüssemle karşılaştırıldığında ufak tefek ve son derece cılızdı. Yine de, bileğimden tutan derisi çatlayıp sertleşmiş, küçük parmaklarında bir koruma, bir yatıştırma isteği vardı. Ve Patricia benimle istemeye istemeye boyun eğen bir çocuğu ödüllendirmek isteyen biri gibi konuştu:

"Belki sizi daha sonra başka bir yere götürebilirim," dedi. "Oradan, söz veriyorum, memnun kalacaksınız."

Patricia'nın konuşmasındaki tuhaflığı işte ancak o an fark ettim. O ana kadar kişiliği ve davranışı zihnimde şaşkınlığa benzer bir şeyler uyandırmıştı. Ama şimdi, küçük kızın sesini kendi aralarında konuştuklarını başkalarının duymamasını isteyen insanlar gibi kullandığını fark ediyordum; mahkûmlar, gözetleyiciler, tuzak avcıları gibi. Titreşimi, yankılanması, tınısı olmayan, ifadesiz, gizli ve bir bakıma sessiz bir ses.

Hiç farkında olmaksızın onun o ifade yoksulu sesini taklit ettiğimi fark ettim.

Ona, "İnsan en vahşi hayvanların sizinle dost olduğunu anlayabiliyor," dedim.

Parmaklarımın üzerindeki çocuk parmakları mutlulukla titredi. Patricia'nın eli artık küçük mutlu bir kızın eliydi yalnızca. Aniden ışıl ışıl olup aydınlanan iri koyu gözleriyle bana doğru kaldırdığı sevinç içindeki duru yüzünün yansıttığı tek şey, hoşuna gidecek en güzel övgüden duyduğu büyük mutluluktu.

"Biliyor musunuz," dedi Patricia. Yüzündeki bronzluğu pembeleştiren canlılığa rağmen sesi hâlâ boğuk ve gizliydi. "Biliyor musunuz, babam benim hayvanlarla ondan daha iyi anlaştığımdan kesinlikle emin. Yanlış anlamayın, babam tüm yaşamını hayvanların yanında geçirmiştir. Hepsini tanır. Kenya'da ve Uganda'da, Tanganika'da ve Rodezya'da. Ama benim farklı olduğumu söylüyor... Evet, farklı."

Patricia başını salladı, kısa kesilmiş saçlarının perçemi biraz havalandı ve alnının daha yumuşak, daha beyaz üst kısmı ortaya çıktı. Küçük kızın bakışları tırnakları kırılmış ve içleri toprak dolmuş tırnaklarıyla, avucunda tuttuğu elime takıldı.

"Siz avcı değilsiniz," dedi Patricia.

"Doğru," dedim, "ama nasıl anladınız?"

Patricia sesizce güldü.

"Burada benden hiçbir şey gizli kalmaz," dedi.

"Ama daha benimle konuşan, beni gören olmadı ki," dedim.

"Kimse mi?" dedi Patricia. "Peki ya dün akşam sizi deftere kaydeden çömez Toku? Ya bavullarınızı taşıyan çocuk, Matşa? Ya kulübenin temizliğini yapan Avori?"

"O siyahlar," dedim, "benim ne yaptığımı bilemezler ki."

Bana kız olduğunu söylediği andaki çocuksu şeytanlık yeniden belirdi Patricia'nın yüz çizgilerinde.

"Peki şoförünüz?" diye sordu. "Şoförünüz hiç aklınıza gelmedi mi?"

"Nasıl, Bogo mu?"

"O sizi iyi tanıyor," dedi Patricia. "Nairobi'den kiraladığınız arabayı iki aydır geçtiğiniz bütün ülkelerde o kullanmadı mı?"

"Size çok fazla şey anlatmış olamaz," dedim. "Dünyada onun kadar içine kapanık, onun kadar söz cimrisi insan yoktur."

"İngilizce olarak, belki," dedi Patricia.

"Yani demek istediğiniz onun..."

"Elbette, ben çok küçükken ilk bakıcım bir Kikuyu olduğu için Kikuyu dilini en az onun kadar iyi biliyorum," diye açıkladı Patricia. "Tüm ırklar anladığı için Svahili[1] dilini de biliyorum. Babamın en sevdiği iz sürücüsü bir Vakamba olduğu için Kamba dilini de bilirim. Masailerin bu parkta geçiş ve kamp kurma hakları olduğu için Masai dilini[1] de bilirim."

Patricia gülümsemeye devam ediyor, ama bu gülümseme sadece bir alay ve üstünlük duygusunu dile getirmekle kalmıyordu. En ilkel varlıklarla onların kendi dünyalarının yasalarına göre ilişki kurmasını sağlayan sessiz güvenini ve yetisini de yansıtıyordu.

"Buradaki zenciler gelip bana her şeyi anlatırlar," diye sürdürdü konuşmasını Patricia. "Papaz çömezi, Toku, bana pasaportunuzun Fransız pasaportu olduğunu ve Paris'te oturduğunuzu söyledi. Bavullarınızı taşıyan çocuk kitaplar yüzünden bavulunuzun çok ağır olduğunu söyledi. Kulübeye bakan çocuk bana, 'Beyaz adam banyosu için su ısıtmamı reddetti ve o kadar yorgundu ki hiçbir şey yemeden yattı,' dedi."

"Bir ziyaretçi gelip beni erkenden uyandırmamış ol-

1. Eskiden esir tüccarlarının zorla benimsetmiş olduğu bölgesel yerli dilleriyle Arapça karışımı bu dil, bugün Doğu Afrika kabilelerinde ortak dil olarak kullanılmaktadır.

saydı hâlâ uyuyordum," dedim. "Ama hiç kuşkusuz o da gelip size bilgi vermiştir."

Patricia'ya küçük maymunla minik ceylandan söz ettim.

"Ah evet! Nicolas'yla Cymbeline," dedi Patricia.

Bakışlarında sevgi vardı, ama biraz da küçümseyiciydi.

"Onlar benim," diye ekledi. "Ne var ki, kedi köpek gibi herkesin kendilerini okşamasına izin verirler."

"Oh!" dedim... "Gerçekten mi?"

Ama Patricia beni ziyaret eden şafağın iki gizemli habercisini sıradan ve kölesel bir duruma indirgeyerek beni nasıl üzdüğünü anlayamazdı.

"Orada durum farklı," dedi küçük kız.

Elini heybetli dağın tepesindeki bulutlar ve karlarla egemen olduğu otlaklar boyunca ve su yalaklarının çevresinde toplanmış olan hayvanlara doğru uzatmıştı. Patricia'nın eli titriyordu, hiç zorlanmadan koruduğu tınısız ve vurgusuz sesinde yükselme değilse bile tutkulu bir hareketlenme oldu.

"O hayvanlar kimseye ait değildir," diye yeniden konuşmaya başladı. "İtaat etmeyi bilmezler. Sizi kabul etseler bile özgür kalırlar. Onlarla oynamak için rüzgârı, güneşi, otlakları, otların tadını, su noktalarını bilmek gerekir. Ve huylarını keşfetmek. Ve birleşme dönemlerinde küçüklerin güvenliğine özen göstermek gerek. Onlar gibi susmak, eğlenmek, koşmak, soluk almak gerek."

"Bütün bunları size babanız mı öğretti?" diye sordum.

"Babam benim bildiklerimin yarısını bile bilmez," diye yanıtladı. "Zamanı yok. Çok yaşlı. Bunları tek başıma öğrendim, tek başıma."

Patricia birden gözlerini bana doğru kaldırdı ve yanık tenli, dik başlı ve gururlu yüzünde olanaksız gibi görünen bir duyguyu keşfettim; neredeyse alçakgönüllü bir duraksama.

"Şey... bana gerçekten söyleyin... hayvanlardan söz ederek sizi sıkmıyorum ya?" diye sordu Patricia.

Şaşkınlığımı görerek hemen ekledi:

"Annem büyük insanların benim anlattıklarımla ilgilenmeyeceklerinden emin."

"Ben tüm günümü anlattıklarınızı dinleyerek geçirmek isterdim," diye yanıtladım.

"Gerçekten! Gerçekten!"

Patricia'nın heyecanı beni rahatsız edecek kadar şaşırttı. Elimi büyük bir açgözlülükle sıktı. Parmakları ani bir ateşle yanıyordu. Diş diş kırılmış tırnakları derime batıyordu. Bu işaretlerin yalnızca çocukça bir eğilimi tatmin etmenin sevincini yansıtmadığını düşünüyordum. Bu işaretler çok derin bir arzuyu, çocuğun her seferinde doyurulmadığını görmeyi kabullenmekte zorlandığı derin bir talebi ifade ediyordu. Patricia'nın düşlerinin ve yapabileceklerinin bedelini daha şimdiden yalnızlığın ağırlığıyla ödemesi olacak şey miydi?

Küçük kız konuşmaya başlamıştı. Hâlâ boğuk ve inişsiz çıkışsız bir sesle konuştuğu için ya da daha çok bu yüzden, sesi çalılığın doğal yankısı gibiydi.

Bu ses, aklını kurcalayan düşüncelerle değerli olan tek sırrın yaratılışın ve yaratılanın sırrına ermekte yetersiz kalan çabalarını bir dengede tutuyor, havada bırakıyordu. Tıpkı en sessiz esintilerin yüksek otlarla yabani kamışların bağrından aynı ve daima yenilenen muhteşem bir fısıltı çıkarması gibi bu ses de heyecanı ve endişeyi adeta sihirle dizginliyordu.

Artık bu ses insanların dar ve değersiz iletişimine hizmet etmiyordu. Bu sesle insanların sefaletiyle, iç hapishaneleriyle, Afrika sabahında serpilip gelişen bu gerçeklik, özgürlük, masumiyet krallığı arasında bu değiş-tokuş, bir bağ kurma yeteneği vardı.

Patricia beni ortak ettiği bu deneyimlerini Kraliyet

Koruma Alanı'ndaki hangi koşuşturmalar, dikenli ağaçlar bölgesindeki hangi uykusuz zamanlar, hangi bitmek tükenmek bilmez dikkat, hangi gizemli yakınlıklar sonucunda elde etmişti? Herkese yasak bu sürüler onun yakın çevresi olmuştu. Bu sürülerin içlerindeki kabileleri, küçük grupları, kişileri tanıyordu. Aralarında istediği zaman içlerine karışabildiği, alışık olduğu kişiler, düşman oldukları, en sevdikleri vardı.

Önümüzde, çamurlu su birikintisi içinde yuvarlanan manda son derece huysuzdu. Keskin dişleri kırılmış yaşlı fil, sürünün en genci kadar eğlenmekten zevk alıyordu. Şu anda çocuklarını suya doğru yürüten, neredeyse siyah denilebilecek grilikteki yaşlı dişisinin temizlik duygusu hastalık haline dönüşmüştü.

Her birinin altın sarısı böğründe siyah bir ok bulunan, karacaların en sevimlisi ve korktuğu zaman en hızlı kaçanı olan impalalar arasında kendisini hiç ürkmeden aralarına kabul edenlerini gösteriyordu Patricia. Boynuzları kıvrım kıvrım, narin yapılarına rağmen son derece cesur olan yavru Güney Afrika antilopları arasından kavgacıları onun da dostuydu.

Zebra sürülerinin arasında çalılık yangınından kurtulduğunu gördüğü bir zebranın bulunduğunu anlattı. Onu siyah çizgiler arasına çiller gibi dağılmış yanık izlerinden tanıyordu.

Bir gergedan dövüşüne tanık olmuştu, birkaç adım önümüzde duran, boynuzu tarihöncesinden bir taş blok gibi gökyüzüne doğru kalkmış olan erkek gergedan bu dövüşün galibi olmuştu. Kendisine kılavuzluk eden beyaz tepeli balıkçıllar sırtından döne döne havalandığında bu kavgadan kalan uzun, derin ve korkunç yara izi ortaya çıkıyordu.

Zürafaların da, büyük kambur gnuların da, yetişkinlerinin de, yavrularının da kuşaktan kuşağa bir tarihleri vardı.

Oyunlar, kavgalar, göçler, aşklar.

Ben öyküleri anımsadığımda, bunlara elimde olmadan bir yöntem, bir süreklilik, bir düzen getirdiğimi görüyorum. Ama Patricia, her şeyden aynı anda söz ediyordu. Anlattıklarında bildik mantık sıralaması yoktu. Kendini o anın etkilerine, en ilkel çağrışımlara, duygularından ve içgüdülerinden gelen çıkıntılara bırakıyordu. Zamanı ölçmek gibi boş duygunun baştan çıkarıcılığına kapılmadıkları için, insani endişelerin uzağında yaşayan ve nedenini kendi kendilerine sormak gereksinimi duymadan doğan, yaşayan ve ölen gözümüzün önündeki basit ve güzel hayvanların yaptığı gibi.

Bir anda ışığa boğulan bir orman altı gibi bilincim de hayvan yaşamının derin ve dupduru yoğunluğuna açılıyordu.

Sürülerin şafakla çıkıp hava kararınca dönüp geceledikleri inlerini, su içmek için verdikleri mola sonrasında dağıldıkları yerleri görüyordum. Ve dün içinden geçtiğim uçsuz bucaksız Koruma Alanı'nın düzlükleri, tepeleri, sık ağaçlıklı bölgeleri, korulukları, savanaları şimdi benim için her türün, her ailenin ülkesine, sığınağına, konutuna, vatanına dönüşüyordu.

Şurada karacalar hoplayıp zıplıyor, orada mandalar otluyordu. Şurada zebralar dörtnala koşuyor, orada filler oyun oynuyordu.

Birden aklıma geldi, bu sürüler arasında bir klan eksik değil miydi, hiç kuşkusuz en güzel klan.

"Ya yırtıcı hayvanlar?" diye sordum Patricia'ya.

Bu soru onu hiç şaşırtmadı. Sanki tam sorduğum anda bu soruyu bekliyor gibiydi.

O anda yaş farkının hiç önemli olmadığı bir anlaşma noktasına gelmiş olduğumuzu anladım. Ortak bir ilgi ve ihtiyacın şiddeti ve içtenliği, vahşi hayvanlar aracılığıyla, bir çocukla çocukluğunu çok gerilerde bırakmış bir

adam arasında yandaşlık ve eşitlik sağlamıştı.

Küçük kız gözlerini kapattı. Sadece içedönük bir gülümseme, uykuya dalmış minik yüzlerde görülen aynı gülümsemeye benzeyen, belli belirsiz, kapalı ama yine de gizemli bir mutlulukla beslenen bir gülümseme sanki içinden gelircesine Patricia'nın yüz hatlarını aydınlattı. Sonra kız gözkapaklarını kaldırdı ve bana bu gülümsemesinden bir parça ayırdı. Bir çeşit söz veriş, çok önemli bir anlaşmaydı bu.

"Sizi gidilmesi gereken yere ben götüreceğim," dedi Patricia.

"Ne zaman?"

"O kadar acele etmeyin," diye yanıtladı küçük kız, yumuşak bir sesle. "Hayvanların hepsi için de çok sabır gerekir. İnsanın zamanı olması gerekir."

"Yani... Tam olarak..."

Sözümü tamamlayamadım. Patricia'nın o ana kadar avucumda hissettiğim güven dolu eli ani ve sert bir hareketle geri çekilmişti. Aniden her türlü ifadeden sıyrılan koyu renkli, iri gözlerinin arasında vaktinden önce oluşan kırışıklığa benzeyen bir çatıklık belirmişti.

"Buradan bir an önce gitmek istiyorsunuz, değil mi?" diye sordu Patricia.

Bana öyle bir bakıyordu ki, açıkça yanıtlamaktan kaçındım.

"Pek bilmiyorum..." dedim.

"Yalan söylüyorsunuz," dedi Patricia. "Çok iyi biliyorsunuz. Yarın bu parktan ayrılacağınızı resepsiyona bildirmişsiniz."

İki kaş arasındaki çatıklık daha da ortaya çıkmıştı.

"Unutmuşum," dedim küçük kıza.

Dudaklarını sıkmış, germişti, ama hafifçe titremelerini engelleyemiyordu. Bunu görmek insanı rahatsız ediyordu.

"Size vakit kaybettirdiğim için özür dilerim," dedi Patricia.

Dingin, kendi halindeki hayvanlara doğru döndü.

"Gidecek bile olsam, artık dostuz," dedim beceriksizce.

Patricia bir hışımla sessizce yüzüme baktı.

"Benim dostum yok," dedi. "Siz de diğerleri gibisiniz."

Diğerleri... Ziyaretçiler, meraklılar, ilgisizler. Arabalarından vahşi yaşamdan bir an çalmak için gelen ve sonra da çekip giden uzaklardaki büyük kentlerin insanları.

Yalnızlığın durgun sularının küçük kızın üstünü kapladığını görür gibi oldum.

"Benim arkadaşım yok," diye yineledi Patricia.

Tek bir çalı parçası bile çıtırdatmadan yürümeye başladı, dikenli ağaççıkların kapladığı alandan çıktı, açıklıkta ilerledi. Başını omuzlarına gömmüş, omuzlarını öne doğru çıkarmıştı.

Sonra, saçları top biçiminde kısacık kesilmiş küçük gri karaltı, savanalardaki hayvanların Kilimanjaro'nun eteklerinde oluşturduğu titreşen örtüye girdi.

3

Patricia beni bırakmıştı.

Patricia hayvanların arasındaydı.

"Onu izlemeliyim," dedim kendi kendime. "Onu korumak gerek."

Denemeye kalkışmadım bile. Birden yaşımın bilincine vardım, vücudumun ağırlığını hissettim, beceriksiz hareketlerimi ölçüp biçtim, uygar insan konumum aklıma geldi.

Yeniden düşünüyordum.

Patricia'yı korumak! Kaygan otlar arasından, sulardan bir labirentin içinden, hızlı, hafif, sessiz, duyuları keskin ve vahşi hayvan topluluğu arasından geçip seyrek çalılıkların ve hayvanların ortasında suların dibindeki bir su perisi ya da ulu ormanlardaki bir hava perisi gibi duran küçük bir kızın peşinden gitmek.

Hadi, mantıklı olmak gerek.

Bu koruma alanının şefi, vahşi hayvanların bekçisi ve efendisi Patricia'nın babasıydı. Kızının uyanık düşlerini yanıtlamak ona düşerdi. Bu bir yabancının, bir ziyaretçinin işi değildi.

Park manzarayı bozmayacak biçimde tasarlanmıştı.

Yüksek dikenli ağaçların gizlediği on kadar yuvarlak kulübe, kireçle sıvanmış kerpiç duvarları ve saman kaplı sivri çatıları sayesinde bir yerli obası gibi görülebilirdi.

Kimseler yoktu; daha turizm mevsimi değildi. Dahası, o sıralarda Mau Mau terörü Kenya'nın yakasını bırakmıyordu.

Dün gece rasgele seçtiğim barınağıma geri döndüğümde minik maymun verandada beni bekliyordu. Hep aynı siyah saten maskesi vardı yüzünde ve bilgeliğini, hüznünü korumuş olan gözleri: "Peki ben seni uyarmamış mıydım?" diye sorar gibiydi.

Ama sabah şafakta yaptığı gibi ortalıktan kaybolacağı yerde omzuma sıçradı.

Patricia'nın ona vermiş olduğu adı anımsadım ve alçak sesle, "Nicolas... Nicolas..." dedim.

Ensemi kaşıdı.

Elimi açıp uzattım. Avucuma yerleşti. Ağırlığı bir yün yumağınınki kadardı. Kısa tüylerini okşamak insana zevk veriyordu. Ama, bu kadar çabuk ve bu derece evcilleşmiş bir hayvan ancak hapishanedeki bir adamın pranga arkadaşı olabilirdi.

Onu veranda boyunca uzanan korkuluğun üzerine koydum ve farkında olmadan açıklığa doğru bir bakış attım. Orada da güzellikler ortadan bir bir siliniyordu.

Daha şimdiden sert ve yakıcı hale gelen güneş topraktaki gölgelerden, engebelerden renkleri silmişti. Her şey net ve kuru, düz ve donuk bir hal alıyordu. Dünya derinlik boyutunu yitirmişti. Kilimanjaro'nun üzerindeki kar ateşi sönmüştü. Vahşi sürüler azalmaya, dağılmaya başlamıştı.

Patricia neredeydi, ne yapıyordu?

Kulübeden içeri girdim.

Son derece yalın ama kamp yaşamına uyumlu biçimde döşenmiş bir yemek odasıyla bir yatak odasından

oluşuyordu kulübe. Bu ana yapıdan, üstü açık, iki yanı kesilmiş dallarla çevrili bir koridorla daha küçük bir kulübeye geçiliyordu. Orada bir mutfak ve banyo vardı. Sıcak su dışarıya yerleştirilen yassı taşların üzerine oturtulan silindir şeklinde teneke kazandan geliyordu. Kazanın altında zenci hizmetkârın beslediği çok harlı bir ateş yanıyordu. Bu çocuk hiç kuşkusuz geçen gün yardımlarını kabul etmediğimi Patricia'ya anlatan çocuktu.

"Patricia... Yine o..." diye düşündüm. "Bu saplantıya bir son vermem ve işlerimi düşünmem gerek."

Evraklarımın arasında tavsiye mektupları vardı. Biri resmî bir mektuptu, parkın yöneticisi için bana Nairobi Genel Yönetimi tarafından verilmişti. Diğeri özeldi, karısına yazılmıştı. Fransa'dan ayrılmadan önce, tesadüfen karşılaştığım yatılı okuldaki kız arkadaşlarından biri tarafından verilmişti.

Kulübenin önünde, benden talimat almaya gelmiş şoförüm Bogo'yu gördüm. Çalıştığı şirketin üniforması olan, iri beyaz metalden yassı düğmelerle süslenmiş gri kumaştan hizmetkâr giysisi o sıska vücudundan akıyordu. Donuk siyah, yaşını belli etmeyen yüzü –kökünden kazınmış kafasının altında kırış kırış büzüşmüş derisiyle– kaplumbağa kafasına benziyordu.

Mektuplarımı Bogo'ya teslim ederken, bu son derece az konuşan, üstelik beyazlara vahşice bir ihtiyatla yaklaşan adamın Patricia'ya sırdaş olduğunu düşündüm. Ona bunun nedenini sormak üzereydim. Ama, zorlu pistlerde birlikte yaşadığım iki ay boyunca, büyük başarıyla gerçekleştirdiği görevleri dışında, Bogo'yla hiçbir ilişki kuramamış olduğumu tam zamanında anımsadım.

O gidince açıklığa bir kez daha baktım. Boştu. Kendimi tuhaf bir biçimde özgür hissettim, çok susamış, çok acıkmış olduğumu fark ettim.

Bogo erzak sandığını mutfağa bırakmıştı. Ama odun

kömürü yakılan fırınla duvara asılı gereçler hiçbir işime yaramıyordu. Biri çay, diğeri kahve dolu iki termos, birkaç şişe bira, bir şişe viski, bisküviler ve konserveler, bu kadar kısa bir konaklama için daha fazla neye ihtiyacım olabilirdi ki?

Yemeğimi verandada yedim. Küçük maymunla küçük ceylan bana arkadaşlık etmeye geldiler. Maymun bir kuru incir kaptı. Ceylan bir parça şekeri kabul etti. Kilimanjaro sıcakla yükselen bulutlarla kaplıydı. Yeniden huzura kavuşmuştum.

Bogo bir zarfla geri geldi.

"Hanımefendiden," dedi.

Eğik, ince, uzun bir yazıyla Fransızca yazılmış mektubunda Sybil Bullit en kısa zamanda kendisini görmeye gitmemi istiyordu. Hatta istersem hemen şimdi.

4

Kraliyet Parkı'nın yöneticisi evini ziyaretçilerin kampının çok yakınına inşa etmişti. Ama çalılıkta yetişmiş ulu ağaçlar üzeri sarı saman saplarıyla kaplı bu bungalovun yükseldiği badem biçimindeki toprak sekiyi çevredeki her şeyden tümüyle ayırıyordu. Duvarları o kadar beyazdı ki sanki kireci hâlâ yaştı ve sadece son derece tatlı bir yeşile boyanan panjurların boyası kurumuş gibiydi.

Dikenli çalılıkların arasında açılmış yolda ilerlerken cephe boyunca sıralanan tüm panjurların kapalı olduğunu gördüm. Ama, içeriden gelişimi endişeyle bekliyor olmalıydılar, çünkü ben daha giriş kapısına varmadan kapı açıldı, siyah gözlükler takmış uzun boylu ve sarışın bir kadın eşikte göründü. Bana kendisini selamlayacak zaman bırakmadan, hiç kuşkusuz bir anda birçok şeyi birden söylemek isteğiyle aceleci, anlaşılmaz, soluk soluğa bir sesle İngilizce konuştu.

"Sizi bu kadar acele ettirdiğim için üzgünüm," dedi. "Lütfen içeri giriniz... Sizi gecikmeden gördüğüm için mutluyum... Çabuk girin içeri... Ve beni bekletmediğiniz için size minnettarım... Hadi girsenize, güneş korkunç..."

Sybil Bullit bir elini füme camlı gözlüklere götürdü ve ancak sabırsız bir hareketle kapıyı arkamızdan kapatmak için indirdi.

Çalılıklardan ve çalılığın alev alev yanan aydınlığından çıkınca hol çok karanlık gelmişti. Genç kadının çizgilerini zar zor, yardım için koşup gelen zenci hizmetkârınkini daha da zor görüyordum.

Sybil Bullit ona Svahili dilinde öfkeli öfkeli bir şeyler söyledi. Adam bizi yalnız bıraktı.

"Geliniz geliniz," dedi Sybil bana, "burası çok karanlık."

Salon olarak kullanılan geniş ve uzun odanın ışığı panjurları kapatılmış ön cepheden değil, iç avluya bakan pencerelerden geliyordu. Işığın şiddeti soluk mavi kalın pamuklu perdelerle daha da hafifletilmişti.

Genç kadının yüzü ve bedeni, bir sığınak bulmuş gibi, anında rahatladı. Yine de güneş gözlüklerini çıkarmadı.

"Düşüncesizliğim için bağışlamanızı rica ederim," dedi Sybil Bullit. Sesi şimdi canlı ve yumuşak çıkıyordu. "Gerçekten özür dilerim. Ama Lise'in benim için ne demek olduğunu bir bilseniz. Anlatın anlatın... O nasıl? Neler yapıyor?"

"Pek fazla bir şey bilmiyorum," dedim. "Sanki biraz sıkılıyor gibi, boş boş işler yapıyor, zaman zaman sizin hayatınıza gıpta ediyor."

Sybil siyah gözlüklerin kapadığı yüzünü yavaşça kaldırdı.

"Lise düğünümde nedimemdi," dedi ağır ağır. "Kenya'ya birlikte gelmiştik. Ben Nairobi'yle Naivasha arasındaki beyaz kilisede evlendim. O kiliseyi bilirsiniz herhalde."

"Onu kim bilmez ki!" dedim.

Şirin ve alçakgönüllü bir mimarisi olan bu küçük kiliseyi İtalyan savaş tutsakları, ana yol yapımında çalışırken, boş zamanlarında inşa etmişlerdi. Kiliseyi inşa etmek için çalılık bölgede ayırdıkları arazi uçsuz bucaksız muhteşem Rift vadisine bakıyordu; iki bin metre aşağı-

lardaki Rift vadisi de kabardığında kara Afrika'nın yüreğinden başlayıp ancak Sınai'nin kumlarında son bulan durgun dalgalarını yayıyordu.

"Çok şanslısınız," dedim. "Sanırım oradan daha güzel bir yer yoktur."

Bunun üzerine, Sybil'in babasının savaşın sonuna doğru Kenya'da önemli bir göreve atandığını, babasının yanına giderken Lise Darbois'dan kendisiyle birlikte gelmesini istemiş olduğunu öğrendim. Bullit'le gelir gelmez tanışmışlar ve bu karşılaşma onları, bir sabah, küçük beyaz kiliseye kadar götürmüş.

"Lise düğünden hemen sonra geri döndü," diye tamamladı Sybil, "babam da kısa bir süre sonra Londra'ya, Sömürgeler Bakanlığı'na çağrıldı, onu bir daha göremeden orada öldü."

"Eşiniz burada değil mi?" diye sordum.

"Hep ben uyanmadan çıkar, eve ne zaman döneceği de hiç belli olmaz," dedi Sybil. Belli belirsiz bir işaret yaptı. "Hayvanları kendisine ne zaman izin verirse o zaman gelir."

Aramıza yeniden sessizlik girdi, tüm ağırlığını içinde bulunduğumuz odanın etkisine katarak. Her renk, her eşya insanda bir güven, bir yumuşaklık duygusu uyandırıyordu: bal rengi tonlarındaki duvarlar, loş ışık, yerdeki açık renk hasırlar, eski çerçeveli gravürler ve bakır saksılarda açmış iri çiçeklerle yüklü dallar. Büyük bir zevk ve özen her şeyde kendini belli ediyordu. Sybil'e bu yüzden iltifat ettim.

"Buradan üç yüz kilometre uzaklığa kadar tek bir kentin bulunmadığını, bu evin kapısında en tehlikeli hayvanlarla karşılaştığımızı elimden geldiğince unutturmaya çalışıyorum," dedi alçak sesle.

Genç kadının gözleri bir dosttan bir dosta gider gibi bir eşyadan bir eşyaya gidiyordu. Bazıları çok güzeldi.

"Eşimin anne babası yüzyılın başında yerleşmek üzere Afrika'ya gelirken yanlarında getirmişler bu eşyaları," dedi Sybil. "Bu mobilyalar aile yadigârı."

Sybil adalardan getirilen ağaçlardan yapılmış küçük bir tahta koltuğu farkında olmaksızın okşadı, XVIII. yüzyılda dâhi bir ahşap ustası tarafından yapılmış çok güzel bir oyuncaktı bu.

"Eşim küçücük bir çocukken bunda otururmuş, babası da, babasının babası da," dedi Sybil. "Kızımın da kullandığını gördüm."

"Patricia!" dedim.

"Adını biliyor musunuz?" diye sordu Sybil. "Ah evet! Elbette!.. Lise'den biliyorsunuzdur!"

Bu doğru değildi. Bir an Patricia'yla nasıl karşılaştığımı anlatmayı düşündüm. Ama anlayamadığım bir refleksle Sybil'in önüme sunduğu yalanın rahatlığını tercih ettim.

"Kızım için ne hayal ediyorum biliyor musunuz?" diye yeniden heyecanlı heyecanlı konuşmaya başladı genç kadın. "Eğitimini gidip Fransa'da tamamlamasını, Paris'te doğmuş gibi davranmasını, kendine çekidüzen vermesini ve giyim zevki kazanmasını isterdim. Lise gibi olmasını isterdim yani."

Sybil birden konuşmasını kesti.

En küçük bir gürültü çıkarmadan gelip birden salonun ortasında beliriveren zenci yaşlının yüzü kırışık içindeydi ve tek gözü kördü, kahverengi bez bir külot ve yırtık bir gömlek giymişti. Gerçek boyunu tahmin etmek olanaksızdı, çünkü şekilsiz kalçalarının üzerinde eğilmiş iki büklüm duruyordu.

Svahili dilinde bir şöyler söyledi ve gitti.

"Kihoro bir Kamba," dedi genç kadın, alçak ve bıkkın bir sesle. "Rehber ve iz sürücü olarak kocama uzun süre hizmet etti. Parkta nöbetçilik yapamaz. Hayvanla-

rın onu nasıl sakat bıraktığını gördünüz. Bu yüzden de Patricia'yla ilgileniyor. Kızımın doğumunu gördü. Onu çok sever. Ona kahvaltısını götürdüğünü haber vermeye geldi."

"Kızınız şimdi burada mı?" diye sordum.

"Yeni uyanıyor," dedi Sybil.

"Nasıl... Ama..."

Genç kadının şaşkınlığımı kendince yorumlayabilmesi için tam zamanında sustum.

"Biraz geç, biliyorum," dedi. "Ama Patricia gün boyu o kadar çok koşturup duruyor ki. Geç saatlere kadar uyumaya ihtiyacı var."

Sybil bir an siyah gözlüklerinin gerisinden bana baktı ve:

"Gidip onu alayım. Böylece Lise'e ondan söz edebilirsiniz," diyerek sözlerini tamamladı.

Büyük bir hızla gelip, evin önünde, kapalı panjurların bulunduğu tarafta sert bir frenle duran arabanın sesiyle düşüncelerimden sıyrıldım.

5

Arabayı kullanan salona girdiğinde tekerleklerin sert toprakta çıkardığı gıcırtı hâlâ duyuluyordu. Beni orada bulmayı beklemediği apaçık ortadaydı. Ama beni fark eder etmez, hatırı sayılır boyu ve cüssesine rağmen hızını şaşırtıcı bir biçimde bir anda kesti ve olduğu yerde durdu. Hem de bunu rahatlıkla ve kas dengesini kullanan meslek sahiplerinin, dansçıların, boksörlerin, akrobatların ustalığıyla yaptı.

Elinde bir *kiboko*, yani gergedan derisinden uzun bir kırbaç vardı.

"Hoş geldiniz," dedi, boğukluğuna rağmen net ve içten bir sesle. "Ben John Bullit, Kraliyet Parkı'nın yöneticisi."

Kendimi tanıtmak istedim ama o devam etti:

"Biliyorum biliyorum... Adınız girişlerin kaydedildiği defterde yazılı. Bizim tek müşterimiz de siz olduğunuza göre..."

Cümlesini tamamlamadı ve "Viski?" diye sordu.

Bullit, yanıtı beklemeksizin, *kiboko*'sunu bir iskemleye fırlattı, odanın dip tarafında, içinde içkilerin bulunduğu dolaba gitti.

Her şeyiyle ve enerjisiyle gerçekten olağanüstü bir yakışıklılığa sahipti. Çok uzun boylu, çok uzun bacaklıy-

dı, sıkı, dolgun, hatta ağır etine rağmen kalın kemik yapısı hareketlerindeki hızı ve esnekliği hiçbir şekilde engellemiyordu. Bu sağlam ve hareketli yapı düpedüz bir canlılık kaynağı, bir güç deposuydu. Tenini marsık rengine dönüştürecek kadar yakıp kavurmuş olan güneş, bu tenin görünüşünü bozamamıştı.

Kıyafeti kaygan ve elastik tenini örtmekten çok ortaya çıkarıyordu. Eski bir şort tam dizlerinin üstüne iniyor, eski gömleğinin kolları dirseklerine geliyordu. Boğazından beline kadar açık olan gömleği göğüs kıllarını gözler önüne seriyordu.

"Sağlığınıza," dedi Bullit.

İçmeden önce, bardağını hafifçe basık burnuna yaklaştırdı, viskinin kokusunu içine çekti.

Düzgün hatlı burun delikleri açılıp hızla kapanıyordu. Kare biçimindeki çenesiyle birlikte etli ve parlak kırmızı altdudağı da biraz öne çıkıyordu. Birbirine karışmış gür saçları tepesinde kızıl, hemen hemen kırmızı bir keçe gibi duruyordu, alnı bombeli, yanakları dolgun ve sertti. Bir insan yüzünden çok bir maskeye, bir hayvan suratına benziyordu. Ama girinti çıkıntılarıyla, yoğunluğuyla, ifadesiyle bir üstünlük duygusu, tuhaf bir çekicilik yayıyordu.

"Bu sabah sizinle ilgilenecek zaman bulamadığım için özür dilerim," dedi Bullit, iki yudum içki arasında. "Evden ayrıldığımda hâlâ geceydi. Acildi. Bu parkın en ücra köşesinde kuşkulu iki zencinin varlığı bildirilmişti. Ve oralarda genellikle kaçak avcılar oluyor... Siz de bilirsiniz, fildişleri hâlâ iyi para ediyor, gergedan boynuzu da, havanda dövüldüğünde, afrodizyak olarak Uzakdoğu'da oldukça pahalı. Buraya yerleşmiş olan kahrolası Hindu kaçakçılar aracılık yapıyorlar bu işte. Bir de şu pis herifler var, Kambalar, Kipsigiler ya da diğerleri, zehirli oklarıyla fillerimi, gergedanlarımı öldürmeye kalkıyorlar."

"Onları yakaladınız mı?" diye sordum.

"Hayır, yanlış alarmmış," dedi Bullit. İçeri girerken fırlattığı korkunç kırbaca üzgün üzgün baktı. "Evet, orada zenciler vardı, ama onlar Masai'ydi."

Bullit'in boğuk sesinde bu savaşçı kabileden söz ederken Kenya'daki tüm İngilizlerde fark etmiş olduğum o tuhaf saygı tonunu fark ettim.

"Masailer ne bir şey satar ne de bir şey alırlar," diye yeniden konuşmaya başladı Bullit. "Onlar zenci olmasına zencidirler ama, aralarında beyefendi olanlar bile vardır."

Kısa ve boğuk bir kahkaha attı:

"Ama, ne kadar beyefendi olurlarsa olsunlar, aslanlarımın üzerinden çıkar sağlamaları gerekmez," diye sürdürdü.

Kimi insanlar vardır, yanlarına yaklaşıldığında, birlikte olunduğunda, nezaket kurallarının gerektirdiği girizgâhların, laf dolandırmaların onlar için hiçbir anlamı yoktur, çünkü bu insanlar kendi dünyalarında tüm uzlaşımların dışında yaşarlar ve sizi hemen bu dünyaya çekerler. Bullit'e, "*Sizin* aslanlarınız, *sizin* gergedanlarınız, *sizin* filleriniz..." dedim. "Sanki bütün vahşi hayvanlar sizin özel mülkiyetinizdeymiş gibi."

"Onlar Krallığa ait," diye yanıtladı Bullit. "Ve ben de burada Krallığı temsil ediyorum."

"Bunun sizin için yalnızca bir görev duygusu olduğunu sanmıyorum," dedim.

Bullit yarılanmış bardağını sertçe bir hareketle bıraktı ve odanın içinde dolaşmaya başladı. Geniş adımlarla yürüyor, gene de, geniş, uzun boylu ve ağır bedeni hiçbir eşyaya çarpmıyordu. Avcı çizmelerinin altında döşemeden tek ses çıkmıyordu. Salonu birçok kez arşınladıktan sonra, sessiz gidişgelişini sürdürerek, "Masailerden sonra, hayvanların sık sık gittikleri yerlere tuz dökmek

için çalılıkta iki saat dolaştım," dedi. "Hayvanlar tuza düşkündür. Bu onları güçlendirir. Benim tek işimin onlara tuz vermek olmadığını söyleyeceksiniz."

Bullit tıklım tıkış eşya dolu odada emin, esnek ve sessiz adımlarıyla daha da hızlı yürümeye başlamıştı.

"Ve inşa ettiğim toprak barajlar, her yerde ve her mevsim su dolu yalaklar bulmaları için kazdırdığım çukurlar, bunlar da görevimin gereği değil. Arabalarının kornalarıyla hayvanların kendilerini evlerinde hissetmelerini engelleyen ziyaretçileri de gözünün yaşına bakmadan kapı dışarı ederim."

Bullit hızını daha önce de görmüş olduğum kolaylıkla birden kesiverdi. Hemen yanıbaşımdaydı ve gürlüyordu: "Burada hayvanlar her hakka sahiptir. Onların huzur içinde olmalarını isterim. Hiçbir ihtiyaçları eksik olmasın, insanlardan korunsunlar, mutlu olsunlar isterim. Bu, gücümün yettiği kadar da böyle olacak, beni anlıyor musunuz?"

Hiç kırpmadan iri iri açtığı gözlerine tedirginlik içinde baktım. Bu ani ve sert patlama nedendi? Bunun gerçek nedeninin ben olması olanaksızdı. Benim safça sözlerim uzun zamandır hazırlanıp olgunlaşmış bir patlama için bir bahane, bir fırsat olmuştu. Bu öfke ve bu sıkıntı benim şahsımda kime ve neye sesleniyordu?

Bullit'in bakışlarındaki celallenme birden geçip gitti. Başını kaldırınca kare çenesi alnımla aynı hizaya geldi. Sonra yeniden bardağını aldı ve bir dikişte bitirdi. O an, onun benden önce fark ettiği hafif ayak seslerinin yaklaştığını duydum. Sybil içeri girdiğinde, eşinin yüzü yumuşamıştı.

6

Sanki hiç farkında değillermiş gibi, sanki bilincinde değillermiş gibi son derece basit bir hareketle birbirlerine doğru gittiler. Odanın ortasında buluştuklarında Bullit o güçlü ellerinden birini Sybil'in omzuna koydu, eli eşinin omzunu tümüyle kapladı ve genç kadını kendine doğru çekti. Öbür eliyle, şaşırtıcı bir yumuşaklıkla, gözlükleri gözünden çıkardı. Sonra kızıl hayvan suratı solgun çehreye yaklaştı ve gözkapaklarından öptü. Sybil'in bedeni bir anda gevşedi, kendisini çağıran et ve adale yığınında erimek istercesine, ona bağlanmak için eğilip büküldü. Bu sevgi gösterisi öylesine çabuk ve öylesine yolu yordamınca olmuştu ki, orada bulunmaktan hiçbir rahatsızlık, hiçbir sıkıntı duymadım. Sybil'le Bullit'in hareketleri doğallığıyla, niteliğiyle onları yersiz ve saygısız davranmış olmaktan uzak tutuyordu.

Gecenin bitiminde değişik görevler yüzünden birbirinden ayrılan iki eş yeniden buluşuyor, öpüşüyordu. Hepsi o kadar. Saklanacak ne vardı? Ama aşkın şefkat, dürüstlük ve güven adına iki insana getirebileceği ne varsa, bir kadınla erkeğin derinlerdeki kaygılarını bastırmak ve birbirini tamamlayarak birbirine hizmet etmek için arzulayıp birbirinden alabileceği her şeyi en saf ve en tartışmasız biçimde Sybil'le kocasının hareketlerine

ve yüzlerine kazındığını görüyordum.

Çalılığın muhteşem ve vahşi Rift vadisini en iyi gören yerinde inşa edilmiş küçük beyaz kiliseyi anımsadım. Bullit Sybil'le orada evlenmişti. O zamanki servetleri olan saf vakarı, mutlak inancı, iki kişilik harika yalnızlığı şimdi hiç zorlanmadan hayal ediyordum. O zamandan beri on yıl geçmişti. Ama onlar için, onların arasında hiçbir şey değişmemişti. Bir yaşam çırpıntısı bu solgun yüzle kızıl bir yelenin altındaki bu neredeyse hayvansı denilebilecek geniş yüze can verdiği sürece, ortak hayatlarının sonuna kadar bu hep böyle sürüp gidecekti.

Bu kusursuz karşılıklı kendini bırakma ve birbirini koruma alışverişini kurmaya ve bozmaya birkaç saniye yetti. Bullit'le Sybil'in sarılmalarıyla birbirlerinden ayrılmaları neredeyse bir oldu. Ama benim orada olduğumu fark etmesi için Sybil'in benimle göz göze gelmesi gerekti. O güzel gözleri o an ışığını da, mutluluğunu da yitirdi. Önceden gördüğüm o robot gibi hareketiyle gözlerini gözlükleriyle kapadı. Birden daha da çukurlaşan avurtlarından bir titreme geçti. Sinirleri yeniden son derece gerilmişti. Yine de, bana söyleyeceği şey görünüşte, böyle değişmesini açıklayamıyordu.

"Üzgünüm," dedi genç kadın. "Patricia'yı gelmeye ikna edemedim. Kusura bakmayın. İnsan içine çıkmaya alışık değil."

Bullit yerinden kıpırdamamıştı. Geniş hatları o serinkanlı havasını koruyordu. Ama garip bir şekilde dikkat kesilmişti, bunu gözlerinden okudum. O tanımlanamaz sızıntıları, zaman zaman bir yabancının eskilere dayanan, inatçı ve gizli bir anlaşmazlığı uzun yıllar birlikte yaşayan ve birbirini seven insanları bir kez daha sınadığını sezdiği o daralan atmosferi hisseder gibi oldum.

"Kilimanjarolu küçük bir kızın benim gibi insanlara, hiç işi olmadığı bir dünyadan gelen insanlara koşmaması

kadar doğal bir şey olamaz," dedim gülerek.

Bullit'in yüz hatlarında beliren minnettarlık az önceki garip öfkesi kadar canlı, görüldüğü kadarıyla, bir o kadar da temelsiz ve ölçüsüzdü.

"Elbette, çok doğal bu," dedi.

"Ama bu durumda, John," dedi Sybil, altdudağı sanki biraz titriyordu, "zaman geçtikçe ve Patricia da burada yaşamayı sürdürdükçe yabanileşerek başa çıkılmaz olacak. Bir şeyler yapmak lazım."

Bullit daha da yumuşak bir sesle, "Denedik, tatlım," dedi, "siz de çok iyi hatırlarsınız. Yatılı okul çocuğu hasta etti."

"O zaman iki yaş daha küçüktü," diye yanıtladı Sybil. "Bugün artık aynı şey değil. Bu çocuğun geleceğini düşünmek zorundayız."

Genç kadının elmacıkkemiklerinde heyecanını belli eden kırmızı lekeler belirmişti. Bir anda beni tanık tuttu:

"Siz de Patricia'nın bir gün kötü eğitiminden ötürü ilk bizi suçlayacağını düşünmüyor musunuz?"

Bullit hiçbir şey söylemiyor, ama çok soluk, kırmızı kılcal damarlarla çizik çizik (güneşten mi? içkiden mi?) gözlerini benden ayırmıyor, tüm öfkesini kattığı bakışları karısının beklediği cevabın tersi bir cevap istiyordu. Her ikisi de, kendi doğasına göre, konusu gri tulumlu küçük bir kızın, şafağın ve vahşi hayvanların küçük kızının kaderi olan hayati bir tartışmada benim kendi tarafında olmamı bekliyordu.

Bir yolcu hangi tarafı tutabilirdi?

Patricia'yı, yuvarlak kesilmiş saçlarını düşündüm. Annesiyle babasının etkisini bilemeyeceği bu anı, yalnızca bu anı kararımı vermeme yetti.

"Hiç kuşkusuz çocuğum olmadığı için, ben hep çocuklardan yanayım," dedim şakacı bir tonda ve tartışma-

nın gerçek anlamını kaçırmış biri gibi. "Beni Patricia'nın tarafında sayın."

Çok kısa bir sessizlik oldu. Sybil gülümsemeye çalıştı, "Sizi aile sorunlarımıza karıştırdığımız için bağışlayın," dedi. "Buraya kadar bunun için gelmediniz."

"Gerçekten öyle," dedi Bullit.

O da gülümsüyordu, ama uzun yıllardan sonra aniden eski bir arkadaşını yeniden bulmuş biri gibi gülümsüyordu.

"Parkta size bazı şeyler... pek az insanın gördüğü şeyler göstereceğim," diye devam etti, o ürkütücü elini omzuma vuracakmış gibi yapıp azıcık havaya kaldırarak.

Ama sonra, bizden çok uzaklardaymış gibi duran karısına baktı.

"Konuğumuzun onuruna, bir kez olsun, siz de gelseydiniz, tatlım," diye ekledi neredeyse utana sıkıla. "O eski güzel günlerdeki gibi. Size iyi gelirdi."

Sybil onu yanıtlamak yerine bana döndü:

"Tanrım! Patricia'yı görmediğinizi öğrendiğinde Lise kim bilir neler düşünecek?"

"Lise mi?" dedi Bullit. "Neden Lise?"

"Konuğumuz onun dostu," dedi Sybil. "Size anlatacak zaman olmadı. Konuğumuzun elinde Lise'in bana yazdığı bir mektup vardı, düşünsenize, yakında geri döndüğünde Lise'le yeniden görüşecek."

Bu ismi her yineleyişinde Sybil'in yüzü daha bir canlanıyor, daha bir gençleşiyordu. Aynı anda, Bullit'in hatları gerginleşiyor, her an biraz daha çok kapanıyordu. Yüzünde az önce göstermiş olduğu dostluktan eser kalmamıştı.

Bana, "Ne zaman yola çıkıyorsunuz?" diye sordu Sybil.

"Yarın," diye yanıtladı Bullit benim yerime. "Kayıt defterine öyle yazılmış."

"Yarın mı?" diye bağırdı Sybil. "Bu kadar çabuk... Bu

durumda Lise için hemen bir mektup yazmaya başlamalıyım. Ona anlatacak o kadar çok şeyim var ki. Biliyor musunuz, sizi gördüğümden beri onu çok daha gerçek, çok daha yakınımda hissediyorum."

Bullit bardağına viski koymaya gitti.

"Sizi gerektiği gibi ağırlayamadım bile," diye konuşmasını sürdürdü Sybil. "Güzel bir çay içmek için bu akşam yine gelmelisiniz. Zaten yapacak başka bir işiniz de yok. John günbatımından sonra parkta arabayla gezmeyi yasakladı. Öyle değil mi, John?"

"Farlar hayvanların gözünü alıyor," diye homurdandı John.

"Memnuniyetle geleceğim," dedim Sybil'e. "Mektup için acele etmeyin. Şoförüm yarın, hareketimizden önce gelip alabilir."

Bullit bir an bardağını dolduran içkinin gerisinden bana baktı, içkisini içti ve *kiboko*'sunu almaya gitti.

"Özür dilerim, yapacak işlerim var," dedi bana hiç bakmaksızın.

"Parkı gezme konusuna gelince, size bir bekçi gönderirim."

Kollarını iki yana açarak gerindi, ve anında oda daha daraldı.

"John," dedi Sybil hızlı hızlı, "Patricia'nın naz yapmamasını ve çay için burada bulunmasını sağlayacağınıza söz verin. Her şeye rağmen konuğumuz Lise'e ondan söz edebilmeli."

Gergedan derisinden kırbacı tutan dev gibi el, kırbacın sapında bir an kasıldı kaldı. Sonra gevşedi ve Bullit derin bir sevgiyle, "Söz, tatlım," diyerek, o hastalıklı hayvansı yüzünü karısının solgun yüzüne yaklaştırdı.

7

Hemen arkasından Sybil'in yanından ayrıldım. Beni alıkoymaya çalışmadı. Aklı mektubundaydı, vereceği davetteydi.

Bungalovdan çıkarken durmak zorunda kaldım, üzerime saldıran sıcak ve ışıktan gözlerim kamaşmış, şaşırmıştım. Bullit başı açık bir halde arabasının, araziye uygun bir Land Rover'ın yanında duruyor, eski iz sürücüsü, iki büklüm ve yüzü yara izi içindeki bir gözü kör zenciye, Kihoro'ya emirler veriyordu. Beni görmüyormuş gibi davrandı. Ama Kihoro, o tek gözüyle, bana çabuk tarafından keskin bir bakış attı ve efendisiyle hızlı hızlı bir şeyler konuşmaya başladı. Arkamı döndüm ve kulübeme doğru yürüdüm.

Açıklığın sınırına vardığımda, tam bu açıklığın etrafını çevreleyen koruluğa girmeye hazırlanıyordum ki, yerdeki gölgemin yanında insan şeklinde kocaman bir gölge belirdi. Durdum. Bullit yanımda dikildi.

Gözleri, hiç kuşkusuz bakışlarımdan kaçmak için, tepemdeki dikensi ağaçları seyrediyordu. Kolları iki yanında hareketsiz sarkıyor, ama tırnakları geniş, küt, dibinden kesilmiş olan parmakları bronzlaşmış baldırlarında sinirli sinirli oynuyordu. Rahatsız bir hali vardı. "Eğer isterseniz yolu birlikte yürüyelim," dedi öksürerek. "Si-

zin kampa doğru gidiyorum, zenci köyüne."

Av için otları yatıran biri gibi yürüyordu; azıcık öne doğru eğilerek hızlı ve umursamaz adımlarla ona yetişmekte zorlanıyordum. Koruluğun ortasına çabuk vardık. Oraya vardığımızda, Bullit olduğu yerde döndü, dar patikayı tıkadı. Sıkılmış yumruklarını beline dayamıştı. Kırmızı damarlı gözleri üzerime dikilmiş, beni inceliyordu. Diken diken olmuş kızıl saçlarıyla kızıl kaşları arasında, alnında derin çizgiler oluşmuştu. Üzerime atlayacağını ve bir vuruşta hakkımdan geleceğini düşündüm. Bu kesinlikle aptalca bir düşünceydi. Ama Bullit'in davranışlarını da çılgınca bulmaya başlamıştım. Aramızdaki sessizliği, toprağın, sıcağın, ağaçların sessizliğini bozmak gerekiyordu.

"Mesele nedir?" diye sordum.

"Bu sabah büyük su yalağının yanındaymışsınız," dedi Bullit alçak sesle, ağır ağır.

Tepkilerini önceden sezinleyemediğim, bir türlü anlayamadığım, tehlikeli bir fiziksel güce sahip bir adamla karşı karşıyaydım. Yine de, ilk tepkim Patricia'yı ve bana ihanet etmiş olduğunu düşünmek oldu. Bundan öyle büyük bir acı duydum ki, "Demek kızınız beni cellata teslim etti..." dedim elimde olmadan.

"Onu dünden beri görmedim," diye yanıtladı Bullit omuzlarını silkerek.

"Ama yine de bulunmaya hakkım olmayan bir yerde onunla birlikte olduğumu biliyorsunuz."

"Benim size sözünü etmek istediğim şey de bu," dedi Bullit.

Duraksadı. Çalı gibi kızıl saçlarının altındaki kırışıklar daha da derinleşti.

"Size durumu nasıl anlatabileceğimi bilmiyorum," diye homurdandı.

"Dinleyin," dedim. "Doğrusu, bölgenin ziyaretçilere yasak olduğunu bilmiyordum. Ama, görevinizin beni kov-

mak, buradan sürmek olduğunu düşünüyorsanız, tamam, yarın gideceğime bir saat içinde yola çıkarım, olur biter."

Bullit başını salladı, belli belirsiz, çekingen, hayvani suratına garip bir çekicilik veren bir ifadeyle gülümsedi.

"Sizi kovmak isteseydim bile bunu nasıl yapabilirdim?" dedi. "Sybil kendini tümüyle büyük çay davetine hazırladı. Zavallının böyle şeylere pek fırsatı olmuyor."

"Size teşekkür ederim..." dedi birden tüm kaygılarından kurtulan Bullit, nihayet boyuna ve yüzüne uyan içten ve büyük bir yalınlıkla.

"Patricia'yı şafakta orada gördüğünüzü karıma söylemediğiniz için gerçekten teşekkür ederim."

Bullit elinin tersini ıslak yüzünde dolaştırdı. Onun, güneşin altında uzun bir yoldan evine tek bir ter damlası olmadan geldiğini görmüştüm. Oysa şimdi dev dikensilerin gölgesindeydik. Ne yanıt vereceğimi bilemiyordum.

Birkaç metre ötemizde, bir karaca bir sıçrayışta patikayı geçti. Ağaç altlarında kuşlar havalandı. Maymunların gevezelikleri duyuluyordu.

"Eğer karım Pat'ın her sabah ne yaptığını öğrenecek olursa," diye yeniden konuşmaya başladı, "işte o zaman..."

Söyleyeceği kelimeleri aradı, yeniden alnını sildi, ve sözlerini boğuk bir sesle tamamladı:

"Yoksa herkesin işi çok zorlaşırdı."

Vücudunun ağırlığını bir bacağından diğerine geçirerek bir an sert ve kızıl yelesiyle oynadı.

"Benim anlamak istediğim," dedi Bullit bana bakmaksızın, "anlamak istediğim bu sessizliğiniz. Sybil dikkatli davranmanız için sizi uyardı mı?"

"Hiç de değil," dedim. "Hem hangi duygunun konuşmamı engellediğinden ben de pek emin değilim. Gerçek, sanırım, kızınızla karşılaşmamın bana ikimiz arasında bir sır gibi görünmüş olması."

"Ama neden?"

"Neden mi?"

Gülünç düşme korkusuyla sustum. Ve sonra –kuşkusuz çalılığın kokusu ve duyulan çıtırtılar yüzünden, Bullit'in suratında hayvani yalınlıktan bir şeyler olduğu için– kararımı verdim. Bullit'e beni Kilimanjaro'nun eteklerinde harika bir biçimde toplanmış vahşi hayvanlara iten önseziden, hayvanların benim için imkânsız olan dostluklarını nasıl arzuladığımdan, gri tulumlu küçük kızın beni nasıl birkaç saniye içinde bu krallığa sokmuş olduğundan söz ettim.

Bu öyle bir itiraftan dolayı hâlâ sıkıntı duyduğum için başlangıçta gözlerimi kurumuş otlar ve böğürtlenlerle kaplı yerden kaldırmıyor ve Bullit'in yalnızca koyu kil renkli, sütunlar gibi yüksek ve sert bacaklarını görüyordum. Bununla birlikte, düzenli soluk alıp vermesinden çıkardığım yoğun dikkati beni bu rahatsızlığımdan kurtardı. Ve konuşmamı ona bakarak sürdürdüm. Beni yüzünde tek bir kas oynamadan dinledi, ama bakışlarında inanmaz bir mutluluk vardı. Sözlerimi bitirdiğimde, ağır ağır ve güçlükle konuştu:

"Yani... siz de... bir kent insanı olan siz de... Pat'la hayvanlar arasında bir şeyler olduğunu... olmaması gereken bir şeyler olduğunu... ınanılamayacak bir şeyler olduğunu düşünüyorsunuz."

Bullit sustu, hiç farkında olmadan eliyle gür kızıl saçlarını karıştırdı. Aynı anda, sanki üzerimde doğuştan var olan bir kusuru, gizlenmiş bir eksikliği arıyormuş gibi, beni bambaşka bir biçimde inceliyordu.

"Ama bu durumda, siz nasıl olur da Lise Darbois'nın dostu olabilirsiniz?" dedi.

"Dostu değilim," diye açıkladım. "Asla dostu değilim. Onu çok az tanıyorum ve bu çok az bile oldukça fazla."

Bullit'in dudaklarında, daha önce de fark etmiş olduğum o kararsız, çekingen ve çekicilikle dolu gülümseme belirdi.

"İtiraf edin," dedim, "bu genç kadın yüzünden bana gergedan derisinin tadını tattıracaktınız."

"Allah için doğru," dedi Bullit içtenlikle.

Birden korkunç ve saf bir kahkaha, sanki tüm dikensiler ormanını dolduran, aynı anda hem çocuk, hem de canavar kahkahası olan kocaman ve saf bir kahkaha patlattı.

"Allah için doğru, *kiboko*'yu sırtına seve seve indirebilirdim!" dedi iki kahkaha arasında.

Ve soluğu kesilircesine tekrar gülmeye başlıyordu: "*Kiboko... kiboko... kiboko...*"

Gülme krizi bana da bulaştı. *Kiboko* sözcüğü bana şaşırtıcı derecede komik gelmişti. Ve ben çalılıktaki patikada, Bullit'in karşısında, gözlerimden yaş gelene kadar güldüm de güldüm. Aramızdaki dostluk işte o an kuruldu.

Krizimiz geçtiğinde, sanki evindeki her şeyin içyüzünü, tüm sırlarını bilen bir yakınıyla konuşuyormuş gibi benimle yeniden konuştu Bullit.

"Lise kadar beş para etmez, Lise kadar boş kafalı bir süs bebeğinin on bin kilometre uzaktan bize bu kadar zarar verebilmesi inanılır gibi değil," dedi öfkesini bastırarak.

"Hem de bunu istemeden, hatta bilmeden yapıyor, değil mi?" dedim.

Bullit inatla yüzünü buruşturdu ve "Benim için fark etmez, ondan nefret ediyorum," diye homurdandı. "Ben yalnızca Sybil'le kızımı düşünüyorum."

Arkasını döndü ve yürümeye başladı. Ama şimdi daha yavaş yürüyordu, ensesi ağırlaşmıştı. Düşünüyordu. Sonra arkasına dönmeden konuştu. Sırtı görüşümü

kapatıyordu. Cümleleri ağzından yürüyüşümüzle uygun adım çıkıyordu.

"Pat'ın çalılıkta istediği gibi koşmasına ve hayvanlara gönlünce yaklaşmasına izin verdiğim için tümüyle çıldırmış olduğumu düşünmeyin," diyordu. "Birincisi, onların üzerinde bir gücü var. Bu bir insanda ya vardır, ya yoktur. Hayvanları derinlemesine tanımasıyla da hiçbir ilgisi yok bunun. Örneğin ben. Tüm yaşamımı hayvanların arasında geçirdim, yine de elden bir şey gelmiyor. Güç doğuştan gelen bir şey. Kızımdaki gibi."

Beni Patricia'nın gizemli alanına götüren bu boğuk ve ağır sesi rahatsız etmemeye, temposunu bozmamaya gayret ederek Bullit'in koca cüssesini adım adım izliyordum:

"Bu güce sahip kimi adamlar tanıdım," diyordu Bullit. "Beyazlar ve zenciler tanıdım... özellikle zenciler. Ama hiçbirinin gücü Pat'ınki gibi değildi. O bu yeteneğiyle doğdu. Sonra, hayvanların arasında yetişti. Ve ayrıca..." Bullit belli belirsiz duraksadı, "ve ayrıca, onlara hiç zarar vermedi. O hayvanları *anlıyor*, hayvanlar da onu."

Sormaktan kendimi alamadım:

"Bu onun güvenliği için yeterli mi?"

"Patricia bundan emin," dedi Bullit, arkasına dönmeden yürümesini sürdürerek. "Bizden daha fazla şey biliyor olmalı. Ama bende onun saf inancı yok. Kihoro'ya onu koruma görevini verdim."

"Sakat zenciye mi?" diye sordum.

Yürüyüşünü biraz hızlandırdı.

"Onu hiç hafife almayın," dedi. "Kihoro sakattır ama leoparlar gibi yürür. Ben olsaydım, Patricia çevresinde dolandığımı ve onu gözetlediğimi hemen anlardı. Mesleği bilmeme rağmen. Hep gölge gibi peşinde olan Kihoro'ya gelince, onun varlığından bile haberi yok. Tek gözlü olduğuna bakmayın, benden daha isabetli ve daha

hızlı ateş eder. Üstelik de ben Doğu Afrika'nın en iyi tüfeklerinden biri olarak kabul edilirim."

Bullit arkasına döndü. Bakışlarında tuhaf bir ateş, sesinde daha genç bir tını vardı.

"Eskiden, aslan, fil, hatta manda, herhangi bir tehlikeli hayvana giderken Kihoro'nun benden asla bir mermiden fazlasını istemediğini biliyor musunuz? Ve sonra..."

Bullit birden sustu, benim fark edemediğim bir hatasını cezalandırmak ister gibi altdudağını sertçe ısırdı.

"Kızımı korumak için, rahat olun, Kihoro'nun şarjörleri ağzına kadar dolu," dedi.

Patika genişliyordu. Yan yana sessizce birkaç adım yürüdük.

"Patricia'yla karşılaşmamı doğal olarak Kihoro'dan öğrendiniz, değil mi?" diye sordum.

"Evet," dedi Bullit. "Ama Kihoro'nun kendisini kolladığını Patricia kesinlikle bilmemeli. Tüm oyunu mahvolur. Ve bu oyun onun burada sahip olabileceği tek mutluluk."

Seyyahların kampından olmayan bir kulübeler topluluğuna yaklaşmıştık. Hiç farkında olmaksızın Bullit'i zenci köyüne kadar izlemiştim.

8

Yüksek dikensi bitkilerin gerisine gizlenmiş yirmi kadar saz kulübe park personeline konut işlevi görüyordu; nöbetçilere, memurlara, hizmetkârlara ve onların ailelerine. Daha sağlam inşa edilmiş binalarda da bir elektrik santralı, bir bakım onarım atölyesi, benzin deposu, yiyecek ve giyecek deposu bulunuyordu.

Bu küçük köyün halkı bir anda Bullit'in çevresini sardı. *Ranger*'ların üzerinde üniforma vardı: haki kumaştan iri metal düğmeli kısa asker ceketi, şort ve aynı kumaştan fes, belde fişeklik. Tamirciler eski püskü giysiler, hizmetkârlar mavi kuşaklarla belden sıkılmış uzun beyaz entariler giymişlerdi, yazıcıların üzerindeyse, kravat dahil, Avrupalı kıyafetleri vardı. Kadınların pamuklu giysilerinde en canlı, en cart ve en birbiriyle bağdaşmaz renkler sürekli bir mutluluk içinde yarış halindeydiler. Çocuklar çıplaktı.

Bullit'in karşılanışı ve kabulü kuşkuya yer bırakmıyordu. Kızıl devin, Kraliyet Parkı'nın yöneticisinin başlarının üzerinde yeri vardı. Sevinç çığlıkları ve neşeli şarkılarla onu selamlıyorlardı. Sıcacık ve saf bir dostlukla parıldıyordu zencilerin yüzü.

Bullit dayanılmaz hale gelen kalabalığı büyük bir gürültüyle ellerini neşeyle çırparak uzaklaştırdı, sevi-

nen çıplak çocukları çizmelerinin burnuyla tozların içinde sevgiyle yuvarladı. Sonra *ranger*'ları bir araya topladı. Hava bir anda değişti. Nöbetçiler sessizlik içinde, hareketsiz, esas duruşta, topukları birbirine bitişik bir halde talimatları dinlediler ve saz kulübelerine dağıldılar.

"İşte bitti," dedi arkadaşım. "Burada geçirecekleri hafta boyunca Masaileri bir an olsun gözden kaybetmemek gerek."

"Parkta kamp yapmalarına izin mi veriyorsunuz?" diye sordum.

"Onlara izin vermek zorundayım," dedi Bullit. "Bu topraklar hep onlarındı, hem onlar baş belası insanlar da değildirler. Kendilerine gösterilen otlaklarda kalırlar."

"Öyleyse onları böylesine sıkı gözetim altında tutmak neden?"

"Aslanlar yüzünden," dedi Bullit. "Masailerin geleneği ve övünç kaynağı, bir aslanı mızrak ve bıçakla öldürmek. Sömürge hükümeti bunu kesinlikle yasakladı. Yine de gizlice deniyorlar. Pek çoğu geri dönmüyor. Umurlarında değil." Bullit omuzlarını silkti. "Benim de değil. Birkaç zenci eksilmiş olur, Masai bile olsa... Ama bir aslanı öldürmelerini kabul edemem. *Ranger*'lar tüfekleriyle silahlanmış, dolu fişekleri kemerlerinde, evlerinden çıktılar ve ormana dağıldılar."

Kulübemin yolunu tutmak üzereydim.

"Bir dakika daha..." dedi Bullit bana. "Elektrik santralında bakmam gereken bir şeyler var."

Motorların uğuldadığı bir hangara girdi.

O an, hızla, sessizce, kesinlikle daha önce birden fazla kez yapılmış bir manevrayla, zenci çocuklar kapının iki yanına yığıldılar. Bullit dışarı çıktığında yeniden üzerine üşüştüler.

Bu kez, Bullit şaşırmış, korkmuş, kendini korumak-

tan âcizmiş gibi yaptı. Erkek ve kız çocuklar salkım saçak, çizmelerine, bacaklarına, şortunun paçalarına asılıyor, zevkten çığlık çığlığa bağırıyorlardı. Köy halkı oyunun çevresinde halka oldu. Esmer yanakların arkasından iri beyaz dişler gülüyordu.

Birden, top kesimli bir baş toplanan seyircileri yardı ve Bullit'in arkasında saç baş darmadağınık küçük bir şeytan belirdi, vahşi bir çığlıkla zenci çocukları tuttuklarını bir an için bırakmaya zorladı, Bullit'in beline sıçradı, sırtına tırmandı, ensesine yapıştı ve kendini ayarlayarak omuzlarına çıktı.

Her şey öylesine çabuk olmuştu ki –küçük kızın üzerinde şimdi rengi atmış temiz bir tulum vardı– Patricia'nın yalnızca görüntüsünü, boynunu ve saç biçimini tanıyabildim. Bullit'in arkası bana dönük olduğu için küçük kızın yüz çizgilerindeki ifadeyi göremiyordum ama hareketlerinden bunu tahmin etmek hiç de zor değildi. Sol eliyle Bullit'in çenesini tutup boğacak kadar sıkarken, sağ eliyle başındaki hasır şapkayı tutup fırlattı. Sonra iki elini birden kızıl saçların dibine kadar sokup çekiştirmeye, karıştırmaya başladı.

Patricia'nın konuşmaya ihtiyacı yoktu; her hareketi sevgi ihtiyacını ve mülkiyet duygusunun zaferini gösteriyordu.

Küçük kız her hareketiyle "Şuna bakın, şu dev adama, Kraliyet Parkı'nın şu efendisine bakın," diyordu. "Ona bakın! O bana ait. Yalnızca bana. Ben ona ne istersem yaparım." Ve topuklarla gövdesi tekmelenen, kafası sağa sola döndürülen Bullit belini büküyor, ensesini kaldırıyor ve mutluluktan kahkahalar atıyordu.

Patricia tüm çevresine coşku dolu, ışıl ışıl bir bakışla baktı. Beni mi fark etti? Yüzü birden dondu. Bir ağaçtan iner gibi Bullit'in üstünden aşağı kaydı, zenci çocukların üzerine atladı, aralarına katılarak onları da sürükledi.

Hep birden karmakarışık bir yumak halinde yerlerde yuvarlandılar.

Bullit hasır şapkasını yerden aldı, ama başına geçirmeden önce, kocaman elini az önce Patricia'nın darmadağın ettiği kızıl saçlarında ağır ağır, hafifçe gezdirdi. Yüzü gurur dolu, hayranlık dolu belli belirsiz bir gülümsemeyle aydınlanmıştı.

"Hadi," dedi sonunda, "size evinize kadar eşlik edeyim."

Aralarında soluk mavi bir tulumun bir görünüp bir kaybolduğu havalanan kızıl toz bulutlarına ve siyah derilere istemeye istemeye sırtımı döndüm.

9

Kaldığım kulübe oraya çok yakınmış da, haberim yokmuş. Zenci köyüyle ziyaretçilerin kampı birbirinden öyle güzel ayrılmış ve dikensi ağaçların gerisine öyle iyi gizlenmişti ki, her biri kapalı, görünmez ve sanki birinden diğerine geçilmez birer alan oluşturmuştu.

Basamaklı sekimin önünde Bullit'e, "Viski?" diye sordum.

Kendi evinde bana yaptığı gibi cevabını fazla beklemeden şişeyi açmaya gittim.

Öğle üzeriydi. Dimdik inen ışık akkor halinde çinko bir yaprak gibi verandanın açık kısmına vuruyordu. Yerde ağaçların gölgesinden eser kalmamıştı.

Sessizce, yoğun ve huzur dolu bir sessizlik içinde içiyorduk. Eriyecekmiş gibi görünen kavurucu bir dünyanın ortasında, aynı damın koruduğu, aynı uyuşukluk içinde bitkin, aynı tembellikten mutlu, ağzında ve kanında aynı alkolün rehaveti bulunan iki adam vardı. Birbiriyle her yönden fiziksel uyum içinde bulunan, aralarındaki dostluğun kendiliğinden geliştiğini hisseden iki adam.

"Yazık... bu kadar erken gidiyorsunuz... yazık," dedi Bullit. Sesi zar zor duyuluyordu. "Gerçekten kalamaz mısınız?"

"İmkânsız... uçakta yerim ayrıldı," diye yanıtladım onu dudaklarımı zorlukla kımıldatarak.

Bullit içini çekti:

"İlk kez doğru dürüst bir misafirim olmuştu."

Kalan viskisini içtikten sonra bardağına baktı. Bardağını yeniden doldurdum.

"Turistler... Onların nasıl insanlar olduğunu bilmezsiniz," dedi Bullit.

Ona sorular sormak istiyordum ama birden susmamı işaret etti. Sonra, bir işaret daha yaparak elini havaya kaldırdı ve parmağının gösterdiği yöne bakmamı istedi.

Verandanın birkaç adım ötesinde, akasya dallarının üzerinde ve sanki o dallara asılıymış gibi duran basık ve saf ifadeli yüzü, küçücük dimdik üçgen kulakları, kadife siyahı, upuzun, gür ve mahmur huri kirpikleri olan, üstü tütün rengi beneklerle kaplı ince uzun bir kafa gördüm. Genç bir zürafa zarif ve ihtiyatlı hareketlerle dikensiler arasında yiyecek arıyordu. Arkasında çok daha uzun bir başka zürafa daha belirdi.

"Annesi," dedi Bullit, bir solukta.

İnce bir saman sapı gibi ağır ağır salınan, çok uzun, hareli bir boynu vardı. Yavru zürafanın tam karşısındaki ağaca gelip tepesini karıştırmaya başladı, yavru zürafanın başının üstünden dallara uzanan başı ötekinin tıpatıp aynısıydı: aynı benekli yüz, aynı kulaklar upuzun ve sanki far çekilmiş gibi duran kirpikler. Bu iki başlı tatlı devi büyük bir hayranlıkla seyrettim.

Birbiri üzerine konmuş iki kafa daldan dala dolaştı ve sonunda gözden kayboldu.

"Hayvanların burada kendilerini nasıl güvende hissettiklerini ve ne kadar mutlu olduklarını görüyorsunuz," dedi Bullit. "Üstelik bunlar en ürkek bilinen hayvanlardır. Yine de kulübelerin yakınına kadar geliyorlar."

Bullit yumruğunu çenesine dayamıştı. Yumruğu da-

ha da iri, çenesi daha da küt görünüyordu. İçtiği içkiden gözlerindeki kırmızı damarları daha da çoğalıyor, yoğunlaşıyordu. Bununla birlikte, o kızıl ve kaba saba yüzüne bir mutluluk ışığı bir arzunun yerine geldiğini görmenin tatlı umudu yerleşmişti. İnanılır gibi değildi.

"Vahşi hayvanların dadısı için tuhaf bir yüz benimkisi, değil mi?" diye sordu yol arkadaşım.

"Aslında, Nairobi'de ünlü Bull Bullit'i bu şekilde düşünmüyorlar," dedim.

"Bull Bullit, ha!" dedi ağır ağır Kraliyet Parkı'nın efendisi.

Yumruğuyla çenesini daha da ezdi. Yüzü asıldı.

"Bull Bullit," diye yineledi. "Bana takmış oldukları bu adı uzun zamandır duymamıştım."[1]

"Yine de size çok uyuyor," dedim.

Arkadaşım geniş kızıl başını ağır ağır kaldırdı.

"Oh, biliyorum," dedi. "Bu adı dört bir yana duyurmak için elimden geleni yapmıştım... Fildişi ve gergedan boynuzlarının peşindeki kaçak avcı Bull Bullit, profesyonel avcı Bull Bullit, kiralık nişancı, tüm yörelerde büyük av hayvanlarının kökünü kazıyan adam."

"Doğu Afrika'da efsane olmuşsunuz," dedim.

"Bu efsane değil, gerçeğin ta kendisi," dedi Bullit.

Bir sıçrayışta ayağa kalktı, tek adımda verandanın ucuna vardı ve elleriyle korkuluğu kavradı. Korkuluk bu parmakların altında sallandı ve inledi.

Benden çok, açıklıklar, su başlarıyla, hareketsiz ve soluk bir ışık içindeki hareketsiz ve soluk Kilimanjaro'yla konuşuyor gibiydi.

Tekrar gelip masaya oturdu.

"Okuyup yazma öğrenmemi teşvik için elime bir

1. *Bull*, İngilizcede boğa anlamına gelmektedir.

tüfek verdiler. Babam beni safariye götürdüğünde daha on yaşında yoktum. Beni av öyküleriyle, ünlü nişancılarla uyuttular, beslediler, yedirip içirdiler, Tanrım. Bir yerli gibi hayvanların izini sürmeyi, kurşunu iki gözün ortasına yerleştirmeyi, omzunu ıskalarsam tam kalbine isabet ettirmeyi öğrettiler. Sonra, ateş etmek, tüfeğimi kullanmayı kendime iş edinmek istediğimde, babam aniden öfkelendi. Beni Ingiltere'ye, evet İngiltere'ye yatılı okula göndermek istedi."

O ana kadar Bullit daha çok kendi kendine konuştu. Sonra, bana dönüp anlatmaya başladı:

"Siz, böyle bir şey düşünebiliyor musunuz? Kamp ateşleri, çalı ormana vuran güneş ve özgür hayvanlar yerine yatakhaneler, yemekhaneler, sınıflar, dersler... Verebileceğim tek bir karar vardı, o kararı da verdim. Yaşamımı sağlamak için tüfeğimle mermilerimi alarak evi terk ettim. Ve geçimimi sağladım, hem de bayağı iyi sağladım."

Bu son sözleri söylerken Bullit'in sesi bayağı hüzünlenmişti. Yüzünde gençliğinde yaşadığı neşe ve çılgınlıkları, sanki bir başkasının neşesi ve çılgınlıklarıymış gibi anımsayan yaşlı bir adamın –ama Bullit daha kırkında bile yoktu– o düşünceli, hoşgörülü ve zor inanır ifadesiyle sessizliğini korudu.

Haşin arkadaşımı anılarında izlemek benim için hiç zor değildi. Serserilik ve orman korsanlığı geçmişi Hint Okyanusu'ndan Afrika'nın büyük göllerine kadar biliniyordu. Nairobi'nin barlarında, Uganda'nın otellerinde, Tanganika ve Kivu'daki tarım işletmelerinde Bull Bullit' den ve onun anlı şanlı döneminden söz edecek birileri her zaman çıkardı. Biri onun gücünden ve dayanıklılığından, bir başkası akıl almaz inatçılığından söz eder; bir diğeri cesaretini, başka biri de önsezilerini ve nişancılıktaki ustalığını anlatırdı. Hepsi de anlattıklarını en az şaşırtıcı bir örnekle desteklerdi.

Hintli kaçakçılara verilmek üzere fildişi için öldürülen fil sürüleri, konserve etini yerli halka satmak için katledilen manda sürüleri, derileri için öldürülen vahşi hayvanlar... Talan ettikleri kimi bölgelerde vahşi hayvanların kökünün kazınması için hükümetin Bullit'e verdiği görevler. Büyücü aslanlar ve sihirli leopar dehşetinin kapladığı köyleri hayvan ve insan yiyicilerden kurtarmak için kurulmuş sayısız tuzaklar. Hepsi de hayvan yaşamına, sonsuz savanalara, Afrika gecelerinin takımyıldızlarına karışmış yürüyüş ve pusu, sabır ve tehlikelerle dolu yıllar... Bana göre, Bullit'in aklından geçen görüntüler bunlardı işte.

Bir düşteymiş gibi, "Kihoro bütün bunları hatırlar," dediğinde bundan kesinlikle emin oldum.

Kendi sesi onu gerçeklik duygusuna ve şimdiye geri döndürmüştü. Ama tam olarak değil.

"Bu nasıl mümkün olur?" diye sordu çünkü bana.

Sorusunu anlamadığımı görünce sabırsızlıkla sürdürdü konuşmasını:

"Oysa basit. Hayvanları öldürmek için onları iyi tanımak gerek. Onları tanımak için onları sevmek gerek, insan onları sevdikçe onları daha fazla öldürür. Gerçekte durum bundan da kötüdür. Tam olarak, insan onları ne kadar severse o kadar öldürme ihtiyacına ve zevkine kapılır. İşte o zaman da aç olsun olmasın, bu ona bir şey kazandırsın ya da bir bedele mal olsun, izni olsun olmasın, avlanmaya izin ya da avlanmanın yasak olduğu alanlarda olsun, hayvan tehlikeli ya da savunmasız olsun, artık hiç önemi yoktur. Hayvan güzel, görkemli, soylu ya da sevimliyse, gücüyle ya da zarafetiyle sizi yüreğinizin en derin köşesine kadar etkiliyorsa, işte o zaman insanoğlu onu öldürür, öldürür... Neden?"

"Bilmem," dedim. "Belki onu öldüreceğiniz an, onun gerçekten size ait olduğunu hissedebileceğiniz tek andır."

"Belki," dedi Bullit, omuzlarını kaldırarak.

Bir ceylan sürüsü Kilimanjaro'nun eteklerindeki açıklığın ortasından geçti. İncecik ve geriye doğru kıvrık, neredeyse yatay duran boynuzları bir kanadın eğimine sahipti.

Bullit onlara bakışlarıyla eşlik etti.

"Bugün onlara bakmakla, yalnızca bakmakla yüreğim sevinçle, mutlulukla doluyor. Ama eskiden, en irisini, en zarifini, en güzel derilisini seçer ve ıskalamazdım."

"Her şeyi değiştiren evliliğiniz mi oldu?" diye sordum.

"Hayır," dedi Bullit. "Bu Sybil'e rastlamadan önce başladı. Daha fazla açıklanabilecek bir şey yok. Bir gün ateş ettim ve hayvan her zamanki gibi yere yığıldı. Ama birden bunun sizi ilgilendirmediğini fark ediyorsunuz. Diğerlerinden çok daha güçlü olan kan dökme zevki, artık yoktur." Bullit geniş avucunu çıplak göğsünün kızıl kılları üzerinde gezdirdi. "İnsan devam edemeyeceği gün gelene kadar bu alışkanlığını sürdürür. Hayvanlar artık öldürmek için değil, yaşadıklarını görmek için sevilir."

Bullit sekiye kadar yürüdü, sıcağın buğusuna bürünmüş uçsuz bucaksız manzarayı seyretti.

"Bu durum yalnız benim başıma gelmiş bir şey değil," dedi. "Kraliyet Parkı'nın şefleri sonradan bu öldürme işinden el etek çekmiş meslekten eski avcılardır." Keyifsiz bir ifadeyle gülümsedi. "Ama ben hayvanları katletmekte onlardan çok ileri gittiğim için, ters yönde de onlardan daha ileriye gidiyorum. Sanırım bir mizaç sorunu... Hem sonra..."

Cümlesini tamamlamadan, bakışlarını o saatte artık donuk bir harelenmeye dönüşmüş olan su birikintisinin bulunduğu açıklığa doğru çevirdi.

"Patricia hayvanların arasına o taraftan mı girdi?" diye sordu.

"O taraftan," dedim. "Buna inanmak için onu görmek gerekir."

"İnsan onların karşısında temiz yürekliyse, hayvanlar bunu anlar," dedi Bullit.

Bana doğru döndü, daha önce birçok kez yapmış olduğu gibi, sanki yüz çizgilerimde bir açıklama arar gibi baktı. Sonunda, "Kihoro bana kızın sizinle uzun uzun konuştuğunu söyledi."

"Patricia yarın gideceğimi öğrendiği ana kadar bana sevgi ve yakınlık gösterdi..." dedim. "O andan sonra artık onun dostu olmaktan çıktım."

"Ah, evet," diye mırıldandı Bullit.

Gözlerini kapadı. Omuzları sanki çökmüş gibiydi, kolları öylece sallanıyordu. Çok hasta iri bir hayvana benziyordu.

"Kendini yalnız hissediyor olmalı," diye mırıldandı Bullit.

Gözlerini açtı, "Gerçekten, biraz daha kalamaz mısınız?" diye sordu.

Bir yanıt vermedim.

"Her gün sabah ve akşam Nairobi'yle bir telsiz görüşmemiz vardır," dedi Bullit alçakgönüllülükle. "Biletinizin tarihini erteletebilirsiniz."

Yanıtlamadım.

"Hayatta herkesin kendi görevi olduğunu kabul etmek lazım," dedi Bullit.

Yüzüme bakmadan uzaklaştı. Tıpkı Patricia'nın yaptığı gibi.

10

Yemeğimi kulübenin içinde yemek için verandadan ayrıldım. Sivri tepeli kulübe ve kalın kerpiç duvarlar içeriye az da olsa bir serinlik veriyordu.

Bogo konservelerle bir şişe bira açtı. Ona Patricia'yı tekrar görüp görmediğini sordum. "Görmedim, efendim," dedi ve sustu. Onu tanıdığımdan, daha fazla bir şey söyleyeceğini beklemiyordum zaten. Bununla birlikte, sayısız çizgilerin yanaklarında ve alnında oluşturduğu minik geometrik şekiller –üçgenler, kareler, daireler– tuhaf bir biçimde oynuyordu. Sanki istemeden konuşuyormuş gibi devam etti:

"Küçük beyaz kızı bir daha görmedim, ama köydeki herkes bana ondan söz etti."

Bogo bir an sustu, duraksadı. Ben tamamen yemekle ilgileniyormuş gibi yaptım. Sorulacak her bir soru bu şaşırtıcı iç dökme ihtiyacını ürkütebilirdi.

"İnsanlar onu çok seviyor, çok çok seviyor," diye yeniden konuşmaya başladı, "ama ondan korkuyorlar."

"Korkuyorlar mı!" diye bağırdım.

"O bir vahşi hayvan büyücüsü, efendim," dedi Bogo, sesini alçaltarak. "Bana babasının bir aslan olduğunu yeminler ederek söylediler."

Bullit'in yüzü aklıma geldi ve "İnsanlar babasının bir

aslana benzediğini mi söylemek istiyor yani?" diye sordum.

"Onların sözünü ettiği gerçek bir aslan, efendim," dedi Bogo.

Sesi her zamanki gibi ifadesiz değildi, yüzünün kırış kırış, meşin gibi teni, sanki korkudan rengi atmış gibi siyahtan griye dönmüştü. Oysa, Bogo Hıristiyan'dı, Avrupalılar gibi giyiniyor, Kenya'daki İngilizce gazeteleri okuyordu.

"Bunun mümkün olduğuna inanıyor musunuz?" diye sordum.

"Her şey mümkündür, efendim," dedi şoförüm, çok alçak bir sesle. "Tanrı isterse, her şey."

Ancak misyonerlerin Tanrısını mı düşünüyordu yoksa Afrika toprağındaki daha eski ve güçlü diğer tanrıları mı?

Fısıltıyla konuşmasını sürdürdü.

"Küçük kızı ormanda, dev bir aslanın yanında yatarken görmüşler, aslan onu patilerinin arasında kendi yavrusu gibi tutuyormuş."

"Bunu kim görmüş?" diye sordum.

"İnsanlar," dedi Bogo.

"Hangi insanlar?"

"Olayı gören insanlar, bunu bilen insanlar," dedi Bogo.

Acınacak bir halde bana baktı. Korkusunu paylaşmamı mı yoksa bunu yadsımamı mı tercih ettiğini çıkaramıyordum.

"Hadi, Bogo," dedim, "hadi ama, yolculuğumuz boyunca dinleyip sizin bana aktarmış olduğunuz hikâyeleri bir düşünün!.. Uganda'da insanlar panter adamlar görmüştü, Tanganika'da insanlar yılan adamlar görmüştü. Victoria Gölü'nde bin yaşındaki Lutembe'yle, büyük timsah tanrıyla konuşmuş olanlar bile vardı."

"Doğru, efendim," dedi Bogo.

Onu ikna etmiş miydim? Sesi tekrar tamamen ifadesizleşmişti. Yüz çizgilerinden artık hiçbir şey anlaşılmıyordu.

Bir *ranger* girdi kulübeye. Bogo getirdiği haberi tercüme etti. *Ranger* ziyaret için hizmetimdeydi. Zaten yönetmelik de bunu gerektiriyordu. Silahlı bir koruma olmaksızın Kraliyet Parkı'nda dolaşmak yasaktı.

Ranger, Bogo'nun yanına oturmak için tüfeğiyle arabamıza bindi. Ben arkaya geçtim.

Park uçsuz bucaksızdı. Onlarca ve onlarca mil ötelere uzanıyordu, kâh kısa kâh ağaçlıklı çalılık, kâh savanalar, kâh tepeler, kâh doruklar. Ve Kilimanjaro'nun, tepesi karlarla kaplı dev kütlesi vahşi ve alev alev sıcaktan kavrulan alanları kolluyordu. Hiç bu kadar çok zebranın dörtnala gittiğini, bu kadar çok devekuşunun koştuğunu, bu kadar çok ceylan ve antilobun sıçradığını, bu kadar yoğun manda sürüsünü, bu kadar kalabalık zürafa ailesini bir arada görmemiştim.

Parkla adi çalılığı birbirinden ayıran ne bir çit, ne bir sınır duvarı, ne de herhangi bir işaret vardı. Sınırlar yalnızca haritaların üzerindeydi, kadastrolardaydı. Bununla birlikte, hayvanlar sanki oralarının kendileri için bir koruma bölgesi, sığınabilecekleri bir toprak olduğunu biliyor, hissediyor ve bu bilgiyi gizemli bir dille birbirlerine yayıyorlardı.

Doğadaki görkem ve hayvan bolluğu beni büyülemeye başlamıştı. Ama bu muhteşem güzelliklerin benim için bir öfke ve hemen hemen bir acı nedeni haline dönüştüğünü çok çabuk hissettim. Durmak ve hayvanlara yaklaşmak istediğimde, *ranger* yolun her iki yanından ancak birkaç metre uzaklaşmama izin veriyor, dahası, yanımdan hiç ayrılmıyordu. Ormanın içinden geçen ya da tepelerin arasında süzülen binlerce dar yoldan birine arabayı sokup sık ağaçlara ve inlere doğru gitmek istedi-

ğimde, *ranger* buna asla izin vermiyordu. Yasal ve resmî yolun dışına çıkmaya en küçük bir hakkımız yoktu. Yani Kraliyet Parkı'nı uzunlamasına geçen kötü bir yol ve bu yoldan ayrılan, Bullit'in açtırdığı birkaç sapak, hepsi bu.

Bullit'in bana turistler hakkında söylediklerini ve onlara karşı aldığı önlemleri anımsadım. Ben de onlardan biriydim, ne eksik, ne fazla.

Eğer bugün parkı sıradan ziyaretçiler gibi gezmiş olsaydım, hiç kuşkusuz bu zenginlikleri genel yasalara göre seyretmekten mutlu olacaktım. Ama Bullit bana inleri ve sırları keşfettireceğine söz vermişti. Ve en önemlisi de, en önemlisi de, gün ağarırken Patricia'yla birlikte su içme alanlarını görmüştüm.

Ranger kemikli, uzun siyah elini arada bir sağa sola doğru uzatarak, "*Simba*", "*Tembo*" diyordu.

Onun dilinden anladığım birkaç sözcükten olan bu sözcükler, uzakta bana yasak olan dikensi ulu ağaçlarda aslanların yaşadığını, ileride volkanik tepelerin gizlediği, benim giremeyeceğim alanlarda fil sürülerinin dolaştığını anlatıyordu. Ve arabam belirlenmiş yolda sarsıla sarsıla ilerlemeye devam ediyordu. Kendimi cezalandırılmış, kısıtlanmış, yoksun bırakılmış, umduğunu bulamamış, soyulmuş gibi hissediyordum. Sonunda sıcak ve toz canıma yetti, artık dayanamadım ve Bogo'ya kampa dönmesini emrettim.

Ranger kulübemin önünde, çıplak siyah topuklarını birbirine vurdu, siyah kemikli elini fesine götürerek selam verdi, silahını omzuna attı ve yassı ve parlak metal düğmeleri kadar ışıl ışıl bir gülümsemeyle zenci köyüne doğru uzaklaştı. Görevini tamamlamış, beni hayvanlardan ve kendimden korumuştu.

Güneşe baktım. Çay daveti için Bullit'lerin bungalovuna gitmeden önce en az bir saat boş zamanım vardı. Bu süre içinde ne yapabilirdim?

Sıcaktan ileri gelen sis dağılmıştı. Gökyüzü tertemiz ve hafifti. Yerde ve dağın muazzam cephesinde ışık ve gölge oyunları yeniden başlamıştı. Masa biçimindeki dorukta, dünyalar ölçeğinde kurbanlar için dikilmiş bir sunak taşına benzeyen o dümdüz, bembeyaz fantastik düzlüğün üstünde hareketsiz duran sonsuz karlar gizemli bir kaynaşmayla yaşamaya başlıyor, kâh çukurlaşan, kâh parlak kırmızı, portakal rengi, sedef ve altın renginde bir köpüğe dönüşüyordu.

Açıklığın ortalarında hayvanlar görünmez olmuştu. Kuşlar susmuştu. Maymunların uğultusu kesilmişti. Ağaçların üzerinde tek bir dal, tek bir yaprak kımıldamıyor, yollar boyunca tek bir böğürtlen görünmüyordu. Şimdi sessizlik, dinlenme, mola zamanıydı, alacakaranlığın daha kendisini göstermeden yaklaşmakta olduğunu haber verdiği, şekilleri ve varlıkları akşamın karanlık kollarına terk etmeden önce sanki güneşin hareketini durdurmuş gibi olduğu o yüce andı.

"Emirleriniz nedir, efendim?" diye sordu Bogo.

Beni ürperten sesinin tınısı değil, aklımı başıma getirmesi, kendi varlığımın bilincine vardırması oldu. Bir dakika, ya da bir saniye, ya da saniyenin belli bir bölümünde –bilmiyorum, bilmemin de hiç önemi yok– sefil insani sınırlar içinde yaşamaktan kopmuş, kaybolmuş, sonsuz evrene karışmış, ben o evren olmuştum, o evren de bizzat bendim.

Ama Bogo konuşmuş ve ben kendimi bir anda kaskatı kesilmiş, daralıp kendi varlığıma çekilmiş ve sanki istemeye istemeye kendi derimin içinde yeniden dikilmiştim. Kendimi emretmek, harekete geçmek ve bir şeyler *yapmak* zorunda hissetmiştim. Üzerlerine akşam çökerken çalı ormanı ve Afrika karlarıyla uyumlu ne yapılabilirdi?

Dikensi ağaç örtüsü altında iki adam göründü, iki Masai.

11

Masai soyundandılar, fazla bir deneyimim olmamasına rağmen hemen anladım. Bir gezgin Luoları, Embuları, Kambaları, Kikuyuları, Meruları, Kipsigileri ve Kenya'da yaşayan daha başka zenci kabileleri birbirine kolayca karıştırabilir. Ama geniş çorak topraklarda ve kavrulan çalılıklarda birkaç Masai'yle bir kez bile karşılaşmış olsa, onları tanımaması ya da unutması olanaksızdır.

Masailerin soylu, salına salına ama yine de tüy gibi bir yürüyüşleri, başlarını ve mızraklarını ve tek omuzdan atılarak vücutlarını hem saran hem açıkta bırakan o bez parçasını mağrurca taşıyışları vardır. Bilinmeyen zamanlarda ve bilinmeyen yollardan gelmiş insanların o gizemli güzelliğine sahiptirler. Hareketlerinde ve yüz hatlarında inanılmaz ve içten gelen bir cesaret vardır. Zorluklarla dolu yalnızlıkların, zayıf sürülerin ve kurumuş nehir yataklarından çıkardıkları madenden yaptıkları ilkel silahların bütün ihtiyaçlarını karşıladığı ve bu dünyada arkalarında bir ev ya da mezar bırakmayacak kadar gururlu olduklarından, hiçbir şeyi, hiç kimseyi kıskanmayan bir halkın o mağrur, o mutlak, o sözle anlatılmaz özgürlüğü vardır.

Az önce ortaya çıkan iki Masai, şimdi başları havada, enseleri dimdik, aynı hızlı, rahat ve hafif adımlarla

kamp sınırı boyunca yürüyordu. Birisi yaşlı, diğeriyse bir *morane*'dı.

Genç Masai savaşçılarının delikanlılık çağından çıktıklarında, kanlarının yüz akı, kabilelerinin gözbebeği olduklarında birkaç yıl boyunca uslu durmaktan, yakışıklı olmaktan ve bunu göstermekten başka yapacakları şey yoktur, *morane* olmak demek bu ırkın geleneğine göre yüzyıllardan beri buydu işte. Bu ayrıcalıklı konumun en belirgin işareti ise bu gençlerin saç biçimidir.

Orta Afrika'da yerliler, kadın olsun erkek olsun, doğdukları günden öldükleri güne kadar başları kazınmış dolaşırken, yalnızca *morane*'lar kabiledeki tüm ilkgençlik yılları boyunca saçlarını gür bir şekilde uzatır ve kıvırcık saçlarına bıçak değdirmezlerdi. Bunun için de saçları alınlarını örtecek kadar uzadığında bakımlarını büyük bir özenle aralıksız sürdürürlerdi. Bitkilerden elde ettikleri özsularla saçlarının daha çabuk uzamasını, daha sık ve gür çıkmasını sağlarlardı. Saçlarını bir sarmaşık gibi incecik örer, bu ince örgüleri birbirlerine dolayarak kıvır kıvır bir yığın haline getirir, sonra da inek yağıyla beslerlerdi. Saçları böylece sımsıkı ve pırıl pırıl olurdu. Daha sonra da onları her tarafını kaplayacak şekilde kırmızı çamur ve kille sıvarlardı. Saçları artık saç olmaktan çıkar, hem taşlaşmış bir yılan yuvasına, hem alev alev yanan bir çalılığa hem de ön tarafı o vahşi kaşlarına kadar inen, arkadan abanoz renkli ensesini kaplayan bakırdan bir miğferi andıran pas rengi ve harika bir madde haline gelirdi.

Yaşlı adamla *morane* kulübeme yaklaşıyorlardı.

"Onlara biraz durmalarını söyleyin," dedim Bogo'ya.

"Ama... efendim... ama..." diye kekeledi Bogo.

Sayısız kırışıklık içindeki yüzü kül gibi olmuştu.

"Ama onlar Masai," diye tamamladı sözünü, acınacak bir halde.

Bogo bir Kikuyu'ydu. Bu verimsiz ovalardaki çoban-

ların, evleri barkları, acıması olmayan bu göçebelerin, doğuştan savaşçı olan bu insanların ezelden beridir kendi yerleşik halkının köylerini yakıp yıktığını, yok ettiğini anımsıyordu. Bu insan kırımını İngilizler elbette durdurmuştu. Ama huzur içinde geçirilen birkaç yıl yaşanan eski dehşeti unutturmaya yetmiyordu.

"Ben yanınızdayım," dedim Bogo'ya, yavaşça. "*Ranger* lar da tüfekleriyle pek uzakta değiller."

"Doğru söylüyorsunuz, efendim," diye mırıldandı Bogo.

Ama Masailerle konuşmaya başladığında sesinde ifade filan kalmamıştı.

"*Kuaheri*" dedi Bogo.

Anlaşıldığı kadarıyla bu "hoş geldiniz" anlamına gelen bir şeydi.

Omuzlarından dökülen bez parçasının altında çıplak ve siyah adamların bakışları beyazlar gibi giyinmiş olan siyah adamın üstünde dolaşmakla yetindi. Bogo'nun kırış kırış derisi daha da soluk bir griye dönüştü. Adamların bakışında korkunç bir iğrenmeye kadar varan bir aşağılama vardı. İnsan ancak ezip unuttuğu bir tırtıla böyle bakar. Hiç kuşkusuz Bogo yeni âdetlere alışmıştı. Ama Masailer hiç değişmiyordu.

"*Kuaheri*," dedim ben de onlara.

Morane yaşlı adamın ne yapacağını görmek için bekledi. Yaşlı adam gözlerini doğrudan benim gözlerime dikti. Onun dengi olmadığım apaçık ortadaydı. Başka bir kandan geliyordum, gökkubbenin altında Masailere denk hiç kimse yoktu. Ama ben bir beyazdım, bu topraklarda bir yabancıydım. Asaletleri bana kibar davranmalarını gerektiriyordu.

"*Kuaheri*," dedi yaşlı adam, kibir dolu bir incelikle.

"*Kuaheri*," dedi *morane*, yüzünde de, sesinde de ifadeden eser yoktur.

Yaşlı adam sert bir hareketle önüne sapladığı mızrak kadar dik duruyordu.

Morane iki eliyle kendi mızrağına dayandı. Mızrağı göğsüne dayalı tuttuğu için, bu hareketi boynuyla göğsünü hafifçe eğmesine neden oldu. Bununla, yaşlı bir Masai şefi nezaket göstermek zorunda olsa da, saçlarının ayrıcalığının kendisine küstah olma hakkını ve görevini verdiğini mi göstermek istiyordu? Yoksa bu duruşun içgüdüsel olarak şaşırtıcı yakışıklılığına en uygun duruş olduğunu mu biliyordu?

Uzun, ince, yumuşak ama aynı zamanda son derece güçlü adaleleri şekillendiren siyah ve parlak teniyle bu yakışıklı ve atletik genç bedenin yumuşak ve esnek gücünü ve cinsel çekiciliğini hiçbir şey bu ilgisiz ve hafif duruş kadar güzel bir biçimde ortaya çıkaramazdı. Etli ve kırmızı ağzı, düz ve sert burnu, baygın baygın parlayan, şiddetten alev alev yanan gözleriyle, sanki içeriden altın yansımalarla aydınlatılıyormuş gibi duran yüzüne gelince, başını örten canlı ve kızıl metal kütleye çıplak, siyah ve hafif kıvrılmış koluna dayanmış olan bu yüzde uykunun mahmurluğu ve bir maskenin acımasızlığı vardı.

Bunca güzelliğin, en diri, en serpilmiş halindeki delikanlılığın, canlılığın her şeye hakkı vardı, ona her şey için izin verilmişti. *Morane* öldürücü ve kadife yumuşaklığındaki uzuvlarıyla güneşte gerinen siyah bir panter gibi masum, zarif ama yırtıcı haliyle hayranlık uyandırıyordu. Bir insan daha fazla ne isteyebilirdi?

"Adı ne?" diye sordurdum Bogo'ya.

Morane yanıtlamaya tenezzül etmedi. Onun yerine yaşlı adam konuştu:

"Oriunga."

"Benim adım da Ol'Kalu," diye ekledi.

Sonra, Bogo'nun çevirdiği kısa bir soru sordu bana:

"Neden burada bulunduğunuzu öğrenmek istiyor."

"Hayvanlar için."

Ol'Kalu yeniden konuştu.

"Anlamıyor," dedi Bogo. "Burada hayvanları öldürmek yasak ya."

Bir sessizliğin ardından, bu kez ben iki Masai'nin Parkta ne aradığını sordum.

"Sürülerimiz için bir otlak, ailelerimiz için de kamp kuracağımız bir yer arıyoruz," dedi Ol'Kalu.

Yanağını koluna, kolunu da mızrağına dayamış olan *morane* yarı inik uzun kirpiklerinin arasından tembel tembel ve kibirle beni seyrediyordu.

Yeniden sessizlik çöktü. Ama bu kez artık ne diyeceğimi bilemiyordum. Yaşlı Masai veda etmek için elini kaldırdı. O an, omzuna attığı bez parçası aşağı kaydı ve bütün vücudu ortaya çıktı. Boynunun başladığı noktadan kasığına kadar inerek zayıf ve o kuru vücudunu boydan boya yaran korkunç bir iz gördüm. Şişlikleri, çatlakları ve iki ağzı kurutulmuş et renginde, üzerindeki kan pıhtılaşmış korkunç bir yaraydı bu.

Ol'Kalu bakışımı fark etti.

"En iyi kalkanların derisi bile aslanın pençelerini engelleyemiyor," dedi.

Yaşlı adam mızrağını yerden çekip aldı ve düşünceli düşünceli ona baktı. Silah çok uzun ve ağırdı, ama dengesi kusursuzdu. İki ucu sivriltilmişti, rahat kullanabilmesi için ortasında savaşçının eline göre ayarlanmış metal bir silindir vardı. Ol'Kalu bir eliyle mızrağını salladı, öbürüyle korkunç yarasını okşadı.

"Beyazların *morane* ların oyunlarına karışmadığı zamanlardı," dedi.

Oriunga altın kırmızısı kaskının altında gözlerini açtı ve gülümsedi. Dişleri düzgün, sivri ve yırtıcı hayvan dişi parlaklığındaydı.

"İstersen beyazlara boyun eğ," diyordu yaşlı adama

acımasız gülümsemesiyle. "Sen *morane* olmayı bırakalı uzun zaman oldu. Ben *morane*'ım ve bir *morane*'ın tüm cesaretine sahibim. Tek yasam, keyfime bakmaktır."

İki Masai kayıtsız, uçar adımlarla uzaklaştı. Belli bir uzaklıktan, mızrak omuzlarında, sıska hatları ve hareketlerindeki güzellikle tarihöncesi mağaraları ve kayaları süsleyen resimlere benzediler.

"Emirleriniz nedir, efendim?" diye sordu Bogo.

İnsanların vahşi hayvanlardan daha garip, daha gizemli, daha ulaşılmaz olduğu böyle bir yerde artık yapacak bir işim kalmamıştı.

"Yarın hiç zaman yitirmeden yola çıkmak üzere eşyalarımızı hazırla," dedim Bogo'ya.

12

Sybil Bullit'in ısrarlı davetinin benim için tek bir çekici yanı vardı: Patricia'yı yeniden görmek. Ama bungalova vardığımda küçük kız orada değildi.

"Hava daha kararmadı, Patricia'nın güneş batmadan eve döndüğü pek enderdir... o bir şair," dedi Sybil, sinirli bir gülüşle.

Sybil'in ayağında yüksek topuklu ayakkabılar, üzerinde göğsü ve sırtı açık çiçek desenli ipek bir elbise, boynunda da bir sıra inci vardı. Bu davet için biraz fazla şık giyindiği gibi, makyajı da biraz fazla kaçmış, biraz fazla koku sürmüştü.

Sesi de, tavırları da aynı değişikliğe uğramıştı. Tam olarak sahte ya da yapmacık denemezdi. Ama yine de üzerinde hafiften yapay bir canlılık, yapmacık bir neşe vardı, ses tonu her zamankinden daha yüksek çıkıyordu, hareketleri her zamankinden daha canlıydı, bütün bunlar bir ev sahibesinin başarılı olmaya ve daveti başarılı kılmaya önceden karar vermiş olduğunu gösteriyordu.

Gelip geçici bir ziyaretçinin, bir yabancının onuruna bunca özen, bunca hazırlık! Yalnızlığı içinde, toplum arasında yaşama arzusu öylesine artmış olmalıydı ki, benim yalnızca orada bulunmam bile Sybil'in bakışlarının

(kara gözlüklerini takmamıştı) o ateşli parıltıya bürünmesine yetmişti.

Bullit'e gelince, üzerinde özenle ütülenmiş ve kolalanmış beyaz keten bir takım vardı. Kravatı çizgiliydi. Islak, taranmış, koca kafasına yapıştırılmış kızıl saçları hatlarının kalınlığını ve kabalığını acımasızca ortaya çıkarıyordu. Rahatsız görünüyordu ve yüzü asıktı.

"Merak etmeyin, kız zamanında burada olur," dedi bana.

Ne Patricia'nın adını söylemiştim ne de yokluğundan duyduğum hayal kırıklığını belli eden bir davranışta bulunmuştum. Gene de ikisi birden aynı anda ondan söz ediyordu. Sanki beni kullanarak, daha ben gelmeden önce başlamış oldukları bir konuşmayı sürdürüyor gibiydiler.

"Zaten çayımızı içmek için orman müdavimi kızımızı beklemeyeceğiz," dedi Sybil.

Beni karşıladığı ankinden biraz daha zorlama bir kahkaha attı.

Yemek odasına geçildi. Burada, bir çay töreni için geleneklere bağlı bir İngiliz evinde bulunması gereken ne tür eşyalar varsa, hepsi bir araya toplanmıştı: Eski gümüş demlik, çaydanlık, ibrik, sütlük, şekerlik; eski porselen çay takımı; dantel örtüler ve işlemeli peçeteler; süt, limon, kızarmış ekmek, kek, portakal marmeladı, çilek reçeli, Chester peynirli küçük sandviçler... ve daha bir sürü şey...

Masanın ortasında, kristal bir çiçeklik içinde karanfiller, anemonlar, Avrupa'nın o solgun ve nazik çiçekleri, Sybil'in endişeyle eğildiğini gördüğüm aynı çiçekler.

"Bu davetiniz için size nasıl teşekkür edebileceğimi bilemiyorum," dedim Sybil'e.

"Yo, rica ederim!" dedi. "Elimizdeki şu birkaç güzel eşyayı çıkartmama vesile olduğu için mutluyum. Yiyeceklere gelince, konserveler sayesinde kolay oluyor."

"Oturabiliriz," dedi Bullit.

Ayak bileklerinden bağlı bol şalvarlar, horozibiği rengi belden sarılan tunikler giymiş beyazlar içindeki iki zenci hizmetkâr oturmamız için koltukları arkamızdan itti. Koltuklardan biri boş kaldı.

Sybil'in başı pencereye doğru çevrildi, sonra çok hızlı bir biçimde yeniden doğal durumuna döndü.

Bullit elinden geldiğince şefkat dolu bir sesle, "Hadi, tatlım, görüyorsun işte, daha hava kararmadı ki," demeseydi bu hareketi fark etmeyecektim bile.

"Çok hafif karardı," diye mırıldandı Sybil.

Gözleri boş iskemlenin üzerinde durdu.

"Tatlım," dedi Bullit, hafif bir gülümsemeyle, "konuğumuz çay içebilse pek mutlu olacak."

Sybil ürperdi, ayağa kalktı, farkında olmaksızın boynundaki bir dizi inciye dokundu ve gülümsedi.

"Kaç şeker? Süt? Limon?" diye sordu.

Genç kadın Bullit'le kendi fincanını doldururken Kraliyet Parkı'ndaki gezintimle ilgili düşüncelerimi öğrenmek istedi.

"Manzaralar harika," dedim, "bir sürü de hayvan gördüm... uzaktan."

Yan gözle Bullit'e baktım, ama o pencereden bastıran alacakaranlığı seyrediyordu.

"Hayvanlar uzaktan daha güzeldir," dedi Sybil sesini yükselterek. "Özellikle de ceylanlar. Biliyor musunuz, biz minicik, şipşirin bir ceylanı ehlileştirdik."

"Cymbeline'i tanıyorum. Onunla çok iyi dostuz."

"John," dedi Sybil, "siz anlatmış olmalısınız..."

O sırada Bullit hâlâ pencereden bakmayı sürdürdüğü için sözlerini tamamlamadı. Sybil zenci hizmetkârlara sert bir emir verdi. Biri tüm perdeleri kapatmaya gitti. Diğeri elektrik düğmesine bastı.

"Hayır hayır," diye bağırdı Sybil.

Gözlüklerini gözlerine indirmeye davranacak oldu, gözlükleri olmadığını fark etti, bir elini yelpaze gibi açarak gözlerinin önüne tuttu.

"Şamdanlar, John, lütfen," dedi sabırsızlıkla.

Tek ayaklı yuvarlak masanın üzerinde eski tarz iki büyük gümüş şamdan duruyordu. Bullit bunları yaktı. Yılların cilaladığı gümüşlerin, saydam porselenlerin, solgun çiçeklerin, soluk mavi perdelerin üzerinde huzur veren canlı bir ışık oynaşmaya başladı.

Çalılık ormanın, insanlarla vahşi hayvanların ormanının hemen buradan, bir sığınak gibi, bir hayal gibi kapalı bu odanın hemen eşiğinden başlaması mümkün müydü, gerçek miydi?

Aklıma Yaşlı Ol'Kalu ile *morane* Oriunga geldi.

"İki Masai bugün kulübemin önünde durdular," dedim. "Onları harika buldum. Özellikle de genci. O kadar..."

"Yo, hayır, yalvarırım, devam etmeyiniz," diye bağırdı Sybil.

Sesinde sinirli bir hava vardı. Sanki barbar savaşçıları birden şamdanların tatlı ışığı altındaki mavi perdeli bu odaya sokmuştum.

"Onları tanırım," diye yeniden konuşmaya başladı Sybil, ellerini şakaklarına götürerek. "Fazlasıyla tanırım. O yılan gibi çıplak bedenlerini, o saçlarını, o deli bakışlarını... Ve bir kez daha yine buradalar!"

Sıkı sıkı kapalı olmasına rağmen, Sybil ürkek ürkek bakarak pencereye doğru yöneldi.

"Benim halim ne olacak... Burası zaten cehennemin ta kendisi," diye mırıldandı.

Bullit birden ayağa kalktı. Ne yapmak istiyordu? Bunu kendisi de bilmiyordu. Orada ayakta, hareketsiz, sessiz, koca cüssesiyle, ne yapacağını bilmez bir halde, pazar giysilerini giymiş ve kemiklerine de, adalelerine de

tam oturmayan kolalı kıyafeti yüzünden yapışıp kalmış gibi öylece duruyordu. Başına yapıştırdığı ıslak saçlarının altındaki yüzünde kendisini ölesiye suçlu hisseden ve bunun nedenini bilmeyen bir insanın acınası ifadesi vardı.

Sybil onun neler hissettiğini gördü ve aşkının gücü her şeyin önüne geçti. Hızla masanın etrafından dolaşıp, Bullit'in elini tuttu.

"Sevgilim, sinirlendiğim için bağışla beni," dedi. "Bunun tek nedeni Patricia. Ama sizin için bundan başka bir hayatın mümkün olmadığını da çok iyi biliyorum."

Bullit sanki içinden şeytan çıkmış gibi rahatladı. Sybil yerine geçti. Dışarıdan bakıldığında her şey düzene girmişti. Davet oyunu yeniden başlayabilirdi, başlamalıydı da.

Sybil bu oyunun gerektirdiği bir ses tonuyla, "John, konuğumuza neden av serüvenlerinizden birini anlatmıyorsunuz?" dedi. "Bunların fazlasıyla ilgisini çekeceğinden eminim. O kadar harika anılarınız var ki."

"Tabii, hemen anlatayım," dedi Bullit.

Az önce kendisi için yaptıklarından sonra Sybil için her şeyi yapmaya hazırdı. Ama mutluluk da acı kadar insanın aklını karıştırabilir. Bullit saçlarını karıştırmaya davrandı, ıslak olduklarını hissedince eli yanmış gibi çekildi.

"Acaba hangisinden başlasam diye düşünüyorum," dedi.

"Tanıştığımız akşam bana anlattığınız hikâyeden başlasanıza," diye önerdi Sybil.

"Tamam tamam! Harika!" dedi Bullit.

Bana doğru döndü:

"On yıl kadar önce Serengeti'deydim."

Arkası kolaylıkla geldi. İnsanlara saldırıp yiyen, şeytani bir zekâya sahip vahşi bir aslan sürüsünü izlemeleriyle ilgili bir hikâyeydi. Bullit yalın bir dille ve güzel anlatıyordu. Dahası, öyküsünü anlatırken sesi özel bir tit-

reşimle canlanıyordu, bana anlatıyordu ama aslında Sybil'le konuşuyordu. Önce, iyi bir ev sahibesi olarak, öykünün üzerimde nasıl bir etki bıraktığıyla ilgilendi. Ama dikkati benden çabucak uzaklaştı. Elleri, yüz hatları sakinleşti. Gözleri bakışlarını daha da güzelleştiren o pırıl pırıl saflıkla doldu. Sybil'in duyduğu ve gördüğü bir gecelik konuğunu oyalayan Bullit değildi. On yıl önceki vücudu daha zarif, yüzü daha zayıf ve ateşli, sesinde boğukluk, gözlerinde kırmızı damarlar olmayan Bullit'ti. Onu ilk tanıdığı günkü, üzerinde savanaların kokusu olan, tehlikeleriyle taçlanmış utangaç dev adam, ününün zirvesindeki beyaz avcıydı. Ve o, hikâyesini Avrupa'dan gelen dupduru, heyecanlı, neşeli, Norfolk Oteli'nin çiçekli verandasında,ya da Stanley'nin barında, ya da Muthaiga Club'ın salonlarında kendisini kimsenin dinlemediği gibi dinleyen, kimsenin seyretmediği gibi seyreden bir genç kız için anlatıyordu.

Sybil zaman zaman Bullit'e atlamış olduğu bir ayrıntıyı fısıltıyla anımsatıyor, bir bölümü fazla kısa geçtiğini söylüyordu. Bu ayrıntılar ve bölümler daima vahşi hayvanların gücünü, acımasızlığını, zekâsını gösteren, bu ölçüde de Bullit'in cesaretini ve ustalığını ortaya çıkaran noktalardı. Bullit, genç kadının yönlendirmesi ve esinlendirmesiyle hayvan kanının tadına geri dönüyor yeniden savananın büyük öldürücüsü oluyordu. Ama bu yorgunlukların, bu tehlikelerin, yırtıcı çalılıklardaki bu koşuşmaların, zenci ve çıplak izsürücülerin öğütlerine uymaların, yorucu ve öldürücü pusuların hikâyesi Sybil'e de, Bullit'e de en güzel aşk sözcükleri kadar tatlı geliyordu, hâlâ süren bir aşkın sözcüklerinin.

Bullit bir cümlenin ortasında aniden pat diye duruverdi, yüzü balmumu gibi olan Sybil yerinden doğruldu. Ormandan uzun ve korkunç bir bağırtı, bir kükreme ve inilti yükselmiş –çok mu uzaktan geliyordu, çok mu ya-

kındaydı?– kapalı odanın içinde yankılanıyordu. Ses kesilinceye dek hiçbirimiz yerlerimizden kımıldamadık. Ses kesilir kesilmez, Sybil pencereye koştu, perdeleri açtı. Güneş batmıştı. Çok kısa süren alacakaranlık bitmek üzereydi. Yerden gölgeler yükseliyordu, hızlı hızlı.

"John! John!" dedi Sybil. "Hava karardı."

"Daha değil, sevgilim, daha tam kararmadı," dedi, karısının yanına giden Bullit.

"Patricia dışarıda hiç bu kadar uzun kalmamıştı, hiç," dedi Sybil. "Gece olmak üzere, gece..."

Sybil hızla içeriye döndü. Karanlığın anbean arttığını, koyu bir duman gibi yoğunlaştığını görmek onun için katlanılmazdı. Gecenin ilk esintisi pencereden içeri girdi. Mumların alevleri dalgalandı.

"John! Bir şeyler yap," diye bağırdı Sybil. "Çocukları, *ranger*'ları topla, Patricia'yı bulun."

Az önce duyduğumuz kükreme daha zayıf ve hafif, ama hâlâ belirgin ve ürkütücü bir biçimde uzun uzun yankılandı. Sybil ellerini kulaklarına yapıştırdı. Bullit bastıran geceye karşı perdeleri sıkı sıkı kapattı.

"John! John!" diye bağırdı Sybil.

"Gidiyorum," dedi Bullit.

Ama kapı sanki kendiliğinden açıldı. Kalçası aksayan, bedeni yara bere içinde, tek gözlü zenci Kihoro içeriye doğru bir adım ilerledi. Tek bir kelime söylemeden, Bullit'e göz kırptı, dişsiz ağzıyla hafifçe gülümsedi ve gözden kayboldu.

Sybil inlemeyi andıran tiz bir çığlık atarak kendini bir koltuğa bıraktı. Bullit bir damla kan kalmamış bu yüzü iri eliyle okşadı.

"Görüyorsunuz ya, sevgilim, her şey yolunda," dedi çok alçak bir sesle.

"Evet öyle," diye mırıldandı Sybil, yorgun ve boş boş bakarak.

Masaya, işlemeli örtülere, dantel peçetelere, eski porselen çay takımına, içindeki suyun hâlâ kaynamayı sürdürdüğü eski gümüş çaydanlığa baktı. Gücünü yeniden topladı.

"John, rica etsem gidip Patricia'yı alır mısınız," dedi. "Kızcağızın çay içmesi gerek."

13

"Artık ne yaptığımı bilmiyorum," dedi Sybil başını hafifçe sallayarak. "John her zaman haklı. Ama artık katlanamıyorum. Sinirlerim artık dayanmıyor. Çok fazla zamandır bu biçimde yaşıyoruz."

Neden bilmem, sözünü keseceğimi sandı ve elini sabırsızca salladı.

"Anlıyorum anlıyorum," dedi Sybil. "Siz burada yaşamanın harika bir şey olduğunu düşünüyorsunuz. Birkaç gün için, amatörce, bir yolcu olarak... doğal. Ama sürekli burada yaşarsanız, görürsünüz. Ben de ilk zamanlar her tarafa John'la birlikte gidiyordum ve her şeyde güzellik, çekicilik, serüven, şiir... buluyordum. Ve sonra, yavaş yavaş, olan oldu."

Genç kadının ima ettiği duyguyu adlandırmaya ihtiyacı yoktu. Anlamak için yüzüne bakmak yeterliydi. Dehşetti bu.

Tekdüze, tınısı değişmeyen bir sesle bana geçirdiği aşamaları anlattı.

Bir seferinde, yağmurlardan sonra, Bullit'in Land Rover'ı çamura saplanmış, geceyi vahşi ormanda geçirmek zorunda kalmışlardı. Bir başka seferinde, yolda durduklarında o ana kadar sık çalılığa saklanmış bir gergedan aniden arabalarına saldırmıştı. Yalnızdılar, onları kurtaran

tek şey Bullit'in reflekslerindeki hız ve araba kullanmasındaki ustalığı olmuştu. Bir başka seferinde de, gecenin bir yarısında bir fil göçebe arabalarının –başlangıçta bir göçebe arabasında yaşıyorlardı çünkü– o kadar yakınından geçmişti ki, ayak sesleriyle soluk alıp verişini duymuştu genç kadın.

"Canı istese, her şeyi devirip ayaklarıyla ezebilirdi," dedi Sybil. "John'un cesareti de, gücü de hiçbir işe yaramazdı. Üstelik o zaman Patricia da vardı ve küçücüktü. İşte o zaman gerçek korkuyu tanıdım. Korku iliklerime kadar, ruhuma kadar işledi. O korku bir daha dinmek bilmedi. Hiç geçmedi. Olan oldu. O korku hep artıyor. Büyüyor. Sizi yiyip bitiriyor."

Geceleri bir türlü uyuyamayan Sybil, ormandan gelen her gürültüye kulak kabartır olmuştu.

Gündüzleri, Bullit hayvanların rahatından başka bir şey düşünmeyerek (sesinde nefret vardı) parka koştuğunda, zenci hizmetkârlarla yalnız kalıyordu.

"Onların o barbar kahkahalarına, o bembeyaz dişlerine, hayalet hikâyelerine, panter adam hikâyelerine, büyücü hikâyelerine artık katlanamıyorum," diye inledi. "Özellikle de, özellikle de hiç belli etmeden sessiz sedasız ortaya çıkmalarına."

Bullit'le Patricia işte tam o anda içeri girdiler.

Küçük kızı yeniden görmeyi bütün gün boyunca öylesine sınırsız bir sabırsızlık ve heyecanla beklemiştim ki, kendimi bir kez daha gülünç hissettim. Ve işte o yeniden karşımda duruyordu ve bende yaratmış olduğu duyguların hiçbirini duymuyordum. Şafağın doğuşuyla, vahşi hayvanlarla arkadaşlık eden çocuk ve Bullit'in elinden tuttuğu bu örnek çocuk arasında nasıl bir ortak nokta vardı?

Patricia manşetli, pilili küçük bir yakası olan, kolalanmış, dizinden biraz daha aşağıya kadar inen ince kumaştan deniz mavisi bir elbise giymişti. Çorapları da beyazdı. Ayaklarında küçük rugan iskarpinler vardı. Patricia'nın duruşu da kıyafetiyle uyum içindeydi, sade ve ağırbaşlıydı, beyaz yakasının içinde uzun boynu dimdikti, top kesimli saçlarının düzgünce taranmış perçemi yere bakan gözlerinin üzerine düşüyordu. Önümde hafifçe reverans yaptı, annesini öptü, gidip kendisine ayrılmış olan iskemleye oturdu.

Onda bana tanıdık gelen tek şey –masa örtüsünün üzerine koyduğunda– bronzlaşmış, sıyrıklarla dolu, etrafı sanki hiç çıkmayacakmış gibi duran mavi çürüklerle çevrili, kırık tırnaklı elleriydi.

Patricia sofraya konmuş pastalarla reçellere baktıktan sonra ciddi bir memnuniyetle, "Gerçekten büyük bir çay daveti," dedi.

Bardağına çayını kendisi koydu, kek ve portakal marmeladı aldı tabağına. Hareketleri kusursuzdu, ama inatla önüne bakmayı sürdürüyordu.

"Evet, en sonunda bizim küçük hanımefendimizi gördünüz, artık onu Lise'e anlatabilirsiniz," dedi Sybil.

Kızıyla gurur duyduğunu hissettim, yavaş yavaş dengesi yerine geliyordu. Patricia'ya neşe içinde, "Biliyor musun, konuğumuz Lise Darbois'nın bir dostu," dedi.

Patricia hiçbir şey söylemedi.

"Sana Lise'den sık sık söz ettim, hatırladın, değil mi?" diye sordu Sybil.

"Evet, anne, hatırlıyorum," dedi Patricia, gözlerini kaldırmadan.

Berrak ve vurgulu sesi su başındaki o gizli konuşma sesine hiç benzemiyordu. Konuşmaya katılmak istememekteki inadı belli oluyordu.

Ama Sybil kızını konuşturmakta diretiyordu.

"Bu kadar utangaç olma, tatlım. Parkla ilgili, hayvanlarla ilgili bir şeyler anlat. Onları çok iyi tanıyorsun, öyle değil mi?"

Patricia, boynu dimdik, bakışları tabağında, "Bildiğim ilginç hiçbir şey yok," dedi.

"Sen gerçekten çok yabanisin," diye bağırdı Sybil, yeniden sinirlerine hâkim olamamaya başladığını gösteren, engelleyemediği bir öfkeyle.

Sonra, zoraki bir gülüşle, "John," dedi Bullit'e, "umarım hafızanız kızınızınkinden daha iyidir. Bize Serengeti'deki büyük av serüveninizi anlatmayı daha bitirmemiştiniz."

O an kısa olduğu kadar şaşırtıcı bir sahne yaşandı.

Annesinin son sözleri üzerine Patricia –odaya girdiğinden beri yapmamış olduğu bir şey yaptı– gözlerini aniden kaldırdı ve bakışlarını hiç ayırmaksızın Bullit'e dikti. Bullit sanki bu hareketi bekliyormuş ve gerçekleşmesinden korkuyormuş gibi önce küçük kızla göz göze gelmeye cesaret edemedi. Ama Patricia'nın yumuşak ve hareketli yüzünü sertleştiren, taşlaştıran irade gücü sonunda Bullit'in direncini kırdı. Bakışları çocuğun bakışlarıyla karşılaştı. Bir güçsüzlük, bir suçluluk, bir acı, bir yalvarma duygusu belirdi yüzünün çizgilerinde. Patricia'nın bakışları acımasızlığını koruyordu.

Bu sessiz alışverişin gerçek önemini ancak daha sonra öğrenecektim. Ama Sybil tüm anlamını o an kavramıştı. Dudaklarının kanı çekildi, titremelerini bir türlü engelleyemedi. Her bir cümlede giderek yükselen sesiyle, "Evet, John!" dedi. "Bakın, siz de kızınız kadar sessizsiniz işte! Onunla birlikte her zaman bana karşısınız! Beni kaygıdan öldüren saatlerde eve döndüğü için ona çıkışmadınız bile, değil mi?"

"Özür dilerim, anne, inanın üzgünüm," dedi Patricia çok yumuşak bir sesle. "Ama King bugün çok geç geldi.

İnatla buraya kadar bana eşlik etmek istedi. Hiç kuşkusuz sesini duymuşsunuzdur."

"Elbette," dedi Bullit, "sesini hepimiz ta..."

Sybil devam etmesini engelledi.

"Yeter yeter," diye bağırdı. "Artık bu tımarhanede yaşamak istemiyorum, istemiyorum."

Bana doğru döndü, sesi de, anlamı da olmayan bir kahkahayla, bir çeşit anlamsız kahkahayla tüm bedeni sarsılıyordu.

"Kızımın akşama kadar beklediği, kendisini eve getiren, babasının sesini tanıdığı bu King kim biliyor musunuz? Onun kim olduğunu biliyor musunuz?"

Sybil isterik ve keskin bir sesle sözlerini tamamlamak için soluklandı:

"Bir aslan! Evet, bir aslan! Vahşi bir hayvan! Bir canavar!"

Bir sinir krizinin sınırındaydı ve bunun da bilincinde olmalıydı. Bu halini gördüğümüz için duyduğu utanç ve umutsuzluk yüzündeki diğer bütün anlamları silmişti. Koşarak odayı terk etti.

Patricia kolalı elbisesinin içinde kaskatı duruyordu ve yanaklarındaki yanık renk sanki solmuş gibiydi.

Patricia, "Onunla gidin," dedi babasına. "Size ihtiyacı var."

Bullit kızını dinledi. Küçük kız bakışlarını bana çevirdi. Bu bakışların anlamını çözmek olanaksızdı. Çıkıp gittim. Kimse için yapabileceğim bir şey yoktu.

Aslanın kızı... Kraliyet Parkı'ndaki zenciler Patricia için aslanın kızı diyordu.

14

Kulübenin önünde bekleyen Bogo beni içeriye kadar izledi ve "Beyefendi kaçta yemek yiyecek?" diye sordu.

Üniforması, sesi, yüzü, tavrı, her şey beni tuhaf bir biçimde öfkelendirdi.

"Hiç bilmiyorum," dedim. "Zaten önemi de yok. Daha sonra ben kendim hallederim."

"Beyefendi yarın erkenden yola çıkmak için her şeyi bu akşamdan toplamamı istiyordu."

"Ben ne zaman istersem o zaman yola çıkacağız," dedim, dişlerimi sıkarak.

Bogo, başı öne eğik, "Ama yarın yola çıkacağız, öyle değil mi, beyefendi?" diye sormak için bir an duraksadı.

Ses tonundaki korku, sitem, kınama ve parkı bir an önce terk etme inadına katlanamadım.

"Bu yalnızca beni ilgilendirir," dedim.

"Ya beyefendinin uçağı?" diye mırıldandı Bogo.

Şoförüm bu denli diretmemiş de olsa, hiç kuşkusuz yine aynen böyle davranırdım. Ama o an, bu kararı vermemin tek nedeni bıkkınlık veren bir diretme karşısındaki özgürlük refleksiymiş gibi geldi bana. Not defterimden bir yaprak kopardım, üzerine birkaç satır yazıp Bogo'ya, "Bunu hemen bungalova götürün," diye emrettim.

Bullit'e yazmış olduğum mesajda, yapacağı ilk telsiz

görüşmesinde iki gün sonraki Zanzibar uçağında ayrılmış yerimi iptal ettiğimi Nairobi'ye bildirmesini istiyordum.

Park yönetmeliğine göre elektrikler saat onda kesiliyordu. Kamp lambamı yaktım ve verandaya geçtim. Viskim yanı başımdaydı. Elimi bile sürmedim. Ne susamıştım, ne açtım, ne de uykum vardı. Aynı şekilde düşünmek de istemiyordum. Hava serindi. Gece berraktı. Karanlıkta dikensi ağaçların sert çizgileriyle Kilimanjaro'nun masayı andıran şekli görülüyordu. Saman kaplı kapı sundurması gökyüzünün de, yıldızların da görünmesini engelliyordu. Bunun pek de önemi yoktu. En sıradan, en basit şeyler geçiyordu aklımdan. Bogo'ya vermiş olduğum alışveriş listesinde bana gerekli bir şeyleri unutmuş olup olmadığımı düşünüyordum. Gün doğar doğmaz, yiyecek almak için, parktan otuz kilometre uzaktaki Laitokito köyündeki Hintli bakkala gitmesi gerekiyordu. Kaplumbağa kafalı zenci şoförümün vahşi hayvanlar arasındaki konaklamamızın sonsuza dek uzayacağını öğrendiği anki dehşetini gülerek anımsıyordum. Sonra, hiçbir şey düşünmedim. Hiç kuşkusuz yorgunluktan...

Savanadan gelen sesler –çıtırtılar, iniltiler, ıslıklar, fısıltılar– kulübemin çevresinde gizli bir gece dili oluşturuyordu. Zaman zaman tüm bu sesleri bastıran tiz bir çığlık, boğuk bir kükreme, keskin bir sesleniş yükseliyordu. Zaman zaman da açıklığın ortasından iri gölgeler geçiyordu.

Hiçbir şey düşünmeden bekliyordum. Bunun için neden bir çaba gösterecektim ki? Nasıl olsa biri çıkıp gelecek, bana gecenin gizemlerini, Kraliyet Parkı'nda geçirdiğim günün anlamını ve buradan neden ayrılamadığımı anlatacaktı.

Verandada, korkulukları çiy taneciklerinin kapladığı saate kadar boşu boşuna bekledim, ne gelen oldu ne giden.

İkinci bölüm

1

Gözkapaklarımı güçlükle açtım. Bu kez üzerime eğilmiş olan harika küçük bir maymun değil, şoförüm Bogo'ydu.

"Yemeğiniz, efendim..." diyordu, "yemeğiniz!"

"Kahvaltım mı?" diye sordum.

"Hayır, efendim, öğle yemeğiniz," dedi Bogo. "Saat on ikiyi geçti."

Vücudum kaskatı kesmiş, uyuşmuştu. Banyo olarak kullanılan kulübeye gittim. Sıcak su da, soğuk su da, her zamankinin tersine, ne adalelerimi gevşetti, ne de keyfimi yerine getirebildi. Bu kırıklık daha çok ruhsal bir kırıklıktı. Her şeye öfkeleniyordum, özellikle de kendime.

Neden burada kalmaya karar vermiştim? Bullit benden nefret ediyordu ve bunu açıkça göstermişti. Sybil'e gelince, geçirdiği sinir krizine tanık olmamdan sonra o da benden nefret edecekti, kesinlikle. Ve yepyeni, yakıcı bir nefret de Patricia'nın hıncını şiddetlendirip alevlendiriyor olmalıydı.

Hepsinin kesinlikle tek bir arzusu vardı; benim kendilerinden mümkün olduğunca uzakta olduğumu bilmek. Bense buraya postu seriyor, buraya yerleşiyordum... Oysa burada kalmam için yalvardıklarında gideceğim diye tutturmuştum.

Beni bu Kraliyet Parkı'nda tutan kararıma her an biraz daha fazla lanet ediyordum. Aynı zamanda da –bu kararı aldığım andan bu yana yaptığım gibi– nedenini kabullenmeyi reddediyordum. Kararımın çocuksuluğu, gülünçlüğü fazlasıyla rahatsız ediyordu beni.

Yemeğimi bitirmiştim: tatsız tuzsuz yemekler ve ılık bira.

"Emirleriniz, beyefendi?" diye sordu Bogo.

"Yok," dedim, kendimi sakin olmaya zorlayarak. "Gidip dinlenin."

Odanın eşiğinden duru bir ses, bir çocuk sesi yükseldi.

"Hayır, kalsın. Ona ihtiyacınız olacak."

Patricia'ydı. Gelişini belli edecek en küçük bir ses bile çıkmamıştı. Yine gri bir tulum giymişti üzerine. Ama tavırlarında dün Sybil'in çay davetinde göstermiş olduğu zorlama bir uysallık ve öğretilmiş bir alçakgönüllülük vardı. Küçük maymun Nicolas bir omzuna tünemişti. Küçük ceylan Cymbeline de yanındaydı.

"Babam Nairobi'ye gönderdiğiniz mesajı yerine ulaştırdı," dedi Patricia. "Annem sizi bu akşam yemeğe davet ediyor. Parktan bugün ayrılmadığınıza ikisi de çok sevindi."

Patricia her bir sözcüğü tek tek, altını çizerek söylemişti. Bakışlarıyla benden aynı kibar davranışı bekliyordu.

"Annenizle babanıza çok minnettarım," dedim. "Verdiğiniz bu haber beni çok mutlu etti."

"Onlar adına ben size çok teşekkür ederim," dedi Patricia.

O an, Bullit'le eşinin hakkımdaki duygularının beni pek ilgilendirmediğini fark ettim.

"Ya siz, Patricia? Beni bir süre daha burada alıkoymak sizin de hoşunuza gidiyor mu?" diye sordum.

Patricia'nın yüz ifadesi pek az değişti. Yine de bu bronzlaşmış küçük yüze bambaşka bir anlam vermeye yetti. Çizgileri kesinlikle ciddiyetini koruyordu, ama bu ciddiyet, davranış dersine iyi çalışmış küçük bir kızın ciddiyeti değildi. Beni Kilimanjaro'nun su yalaklarında suçüstü yakalamış çocuğun dikkatli, ince ve duyarlı ciddiyetiydi.

"Burada neden kaldığınızı bilmek isterdim," dedi Patricia, alçak sesle.

O ana kadar kendi kendime bile itiraf etmeyi reddetmiş olduğum şeyi açıklamak bana birden çok basit göründü.

"King yüzünden," dedim. "Aslan yüzünden."

Patricia omzundaki minik maymunu sarsan hızlı ve sert baş hareketleriyle bunu birçok kez onayladı.

"Annemin de, babamın da aklına King gelmedi. Ama ben çok iyi biliyordum," dedi.

"Yeniden dost muyuz?" dedim.

"Siz King için, aslan için kaldınız. Yanıtlamak ona düşer," dedi ciddi ciddi.

O an, yarı iç çekiş, yarı hıçkırık tuhaf bir ses duyduk. Şoförüm nefesini zor tutuyordu. Benzi kül gibi olmuştu.

"Bogo'dan ne istiyorsunuz?" diye sordum Patricia'ya.

"Daha sonra öğrenirsiniz. Daha zamanı değil," dedi.

Birden kaygılı bir sabırsızlık kapladı içimi. Patricia'nın bu sözlerinde bir tür vaat, bir tür söz veriş vardı sanki. Yalnızca anne babasının mesajını getirmek için gelmemişti buraya. Bu mesaj daha önemli ve gizli bir kararın bahanesiydi. İnsanın baş dönmesini durdurması için yaptığı gibi bir an gözlerimi kapadım. Küçük kızın niyetiyle benim tahmin ettiğimi sandığım şey aynı olabilir miydi?

Kendimi topladım. İşte şimdi yeniden çocukluk düşlerinin kurbanıydım. Saatin gelmesini, Patricia'nın saati-

nin gelmesini beklemekten başka yapacak bir şey yoktu.

"Dışarı gelin," dedim Patricia'ya.

Bogo'ya da, "Bana biraz viski getirin," dedim.

Patricia pırıl pırıl parlayan gözlerle, "Limonatanız var mı?" diye sordu.

Bogo'yla bakıştık. İkimiz de utanmıştık.

"Belki küçükhanım soda da seviyordur," dedi şoförüm, çekinerek.

"Evet, bana şeker ve limon da verirseniz," dedi Patricia. "Çünkü ben sodayla kendime limonata yaparım."

Büyük açıklığa ve o saatte güneşin gölge ve renklerden arındırdığı uçsuz bucaksız dağa karşı içeceğini özenle hazırladı.

"Hayvanların yanında mıydınız?" diye sordum.

"Hayır," dedi Patricia. "Kahvaltımı annemle birlikte yaptım. Sonra, bütün gün onunla birlikte derslerime çalıştım. Her şey çok yolunda gitti."

Patricia baloncuklar yapmak için sodalı suya üflemeyi kesti. Alçak sesle sürdürdü konuşmasını: "Zavallı anneciğim, öğrenmek için gayret ettiğimi görünce öyle mutlu oluyor ki. Geri kalan her şeyi unutuveriyor. Dün akşam olanlardan sonra, ona yardımcı olmak boynumun borcuydu."

Küçük kız yeniden bardağının içine üflemeye başladı, ama tam bir robot gibi. Yüz hatlarında bir anlayış, bir yetişkin hüznü vardı. Hayat Patricia için düşündüğümden çok daha güçtü. Annesini seviyor, ona nasıl acı çektirdiğini biliyor, kendisi olmaktan vazgeçmediği sürece bu konuda elinden hiçbir şey gelmiyordu.

Patricia bir parmağını içeceğinin içine batırdı, kırık tırnaklarının etrafından parmağını yaladı, biraz daha şeker ekledi.

"Annem çok bilgilidir," diye yeniden konuşmaya başladı, gururla. "Tarih, coğrafya, matematik, dilbilgisi, her

şeyi bilir. Ben de, canım isterse, çok çabuk öğreniyorum."

Birden, su başından beri bir daha duymadığım, hayvanları ürkütmemek için kullandığı o alçak sesle konuşmaya başladı.

"Biliyor musunuz, Nairobi'deki yatılı okulda öbür kızlardan çok daha ileriydim, bunu hemen fark ettim. Bir ya da iki sınıf birden atlayabilirdim. Ama okuldan bir an önce kovulmak için aptalı oynadım. Yoksa oradan ölüm çıkardı."

Patricia doymak bilmez bir bakışla açıklığa, uzakta parıldayan su birikintilerine, derinliklerini görmek istercesine en sık ağaç kümelerine baktı. Limonatasını bir dikişte içti.

"Şoförünüzü çağırın," dedi. "Gidiyoruz."

Omzundaki küçük maymunu alıp Cymbeline'in sırtına oturttu.

"Ikiniz eve dönüyorsunuz," dedi onlara.

Küçük ceylan, sırtındaki küçük maymunla, bir dikiş yüksüğü büyüklüğündeki ayaklarını basamaklara yumuşak yumuşak basarak merdivenlerden indi ve Bullit'in bungalovuna doğru yöneldi.

Patricia dans ederek verandadan indi ve arabanın kapısını açtı.

"Yalnız olsaydım, her zamanki gibi yürüyerek giderdim," dedi. "Ama sizinle birlikte..."

Kocaman kara gözleri neşeyle parlıyordu. Hiç kuşkusuz benim kendisini izlerken soluk soluğa kalacağımı, aralarından hiç zorlanmadan geçtiği çalılıkların bana engel olup her yerimi yırtacağını düşünüyor olmalıydı.

"Nereye gidiyoruz, küçükhanım?" diye sordu Bogo.

Patricia onu Kikuyu dilinde çabucak yanıtladı. Bogo her bir çizgisinin dehşetten ayrı ayrı oynadığı bir yüzle bana baktı. Gözlerinin akı bile donuklaşmıştı.

"Susun!" diye bağırdı Patricia. "Siz, susun!"

Kendi ırkının diline, doğdukları günden beri zenci hizmetkârların mutlak bir boyun eğişle uydukları çocukların o acımasız ve doğal otoriteleriyle emirler yağdırdıkları dile geri dönmüştü.

"Ama... ama... küçükhanım, ama... beyefendi," diye kekeledi Bogo, "yasak... *Ranger* olmaksızın hayvanların arasından arabayla geçmek kesinlikle yasak."

"Doğru," dedim Patricia'ya. "Babanız..."

"Yanınızda ben varken başka kimseye ihtiyaç yok," dedi Patricia.

Ben tereddüt ederken, birden dikensi çalılıkların arasından Kihoro belirdi ve bize doğru geldi. Sanki omzunda taşıdığı çiftenin ağırlığı altında eziliyormuş gibi, vücudunun üst kısmı sakat olan kalçasından tarafa öne eğilmiş bir halde yürüyordu. Arabanın yanında durdu ve tek gözüyle bana dikkatli dikkatli baktı. Kaygısını anlıyordum. Görevi, gittiği her yerde kendisine hiç fark ettirmeden, küçük kıza göz kulak olmaktı. Kız şimdi benimle gelirse onu nasıl izleyecekti?"

"Yanımızda bir *ranger* olmadığına göre, onun yerine Kihoro'yu alalım," diye önerdim.

"Olmadığına göre!" dedi Patricia, gücenmişçesine. "Olmadığına göreymiş! Kihoro parkın en iyi izsürücüsü, en iyi avcısı ve en iyi nişancısıdır. Parkı herkesten iyi bilir. Ve o benimdir."

Kihoro'ya işaret etti. Adam, bedeni başka türlü hareket etmesini engellediği için, yan yan kayarak arabada Bogo'nun yanına oturdu. Şoförüm tiksintiyle ürperdi. Güzel üniformalar giymiş, ziyaretçileri yönetmek ve korumak için yetiştirilmiş *ranger*'larla üzerindeki paçavralar ter ve ot kokan bu tek gözlü, yara bere içindeki adam arasında hiçbir benzerlik yoktu. Hem sonra, Masailerle birlikte en savaşçı ve en zalim kabilelerden biri olan Kamba kabilesindendi Kihoro.

Turistlerin geçmesine izin verilen ve benim de daha önceden bildiğim tek yol olan orta yola girdik. Küçük kız sırtını kolunu dirsek dayama yerine yaslayıp bacaklarını koltuğun üzerine uzattı, kıvırdı, yeniden uzattı, gözleri yarı kapalıydı.

"Arabanız tekerlekli bir yatağa benziyor," dedi Patricia.

Bu araba her tarafı kapalı olarak imal edilmiş birkaç yıllık, kiralık bir Chevrolet'ydi, Bullit'in jipin İngiliz versiyonu olan Land Rover'ından kesinlikle daha geniş ve daha bakımlıydı.

Patricia, incecik kollarını ve bacaklarını bir lüks ve keyif duygusu içinde gererek, "Ne ki," diye yeniden konuşmaya başladı, "ne ki, bu otomobil babamın gittiği yerlerden asla geçemeyecek. Hem sonra, dışarıda olup biten hiçbir şey gözükmüyor."

Patricia bacaklarını koltuktan yere indirdi, yanıma yaklaştı. Ses çıkarmadan gülüyordu.

"Kihoro'ya bakın," diye fısıldadı. "Bir kutuya hapsedilmiş zavallı bir maymuna benzemiyor mu?"

Patricia'nın çok alçak sesle konuşmasına rağmen, yaşlı zenci iz sürücü adının geçtiğini duymuştu. Bize doğru döndü. Sağ gözünün, yirmi yara izinin arasında kara bir leke, kanlı bir delik gibi durduğu bu yüzü hiç bu kadar yakından görmemiştim. Patricia bir işaretle Kihoro'ya kendisine ihtiyacı olmadığını anlattı. Çok acılar çekmiş yüz tekrar yola döndü.

"Zavallı bunca yarayı nasıl almış?" diye sordum.

"O zavallı değil," dedi Patricia, kendinden emin. "Zenciler çirkin oldukları için acı çekmezler. Onlarda avcılar av izleriyle gurur duyar."

"Bu yaralar nasıl olmuş?"

"Omzuyla kalçası hayvanları izlerken olmamış," dedi Patricia. "Parkta olmuş. Vahşi hayvanlar karşısında kendisine çok fazla güveniyormuş. Bir keresinde bir

manda onu havaya fırlatıp ayakları altında çiğnemiş. Bir başka seferinde, üzerine saldıran bir gergedanın böğrüyle üzerine tırmandığı ağacın gövdesi arasına sıkışmış."

"Ya yüzü," dedim, "hayvan pençelerinin izleri olmalı?"

"Yanılmak mümkün değil," dedi Patricia.

Kihoro'nun yüzündeki pençe izleri bir leopara aitti. Kihoro, tüfeğinde Bullit'in, tek başına avlanırken kendisine verdiği tek kurşunla uzun süre o leoparı izlemiş. Tek kurşunu hayvana isabet etmiş ama hayvan ölmemiş. Hâlâ Kihoro'yu yere yıkıp parçalayacak gücü varmış ve Kihoro'nun körlemesine sapladığı bir saldırmanın kalbine isabet etmesiyle kurtulmuş.

Patricia bu öyküyü bitirdiğinde soluk soluğa kalmıştı, ellerini birbirine kenetlemişti.

"Kihoro'yla gurur duyuyorsunuz, değil mi?" diye sordum.

"O hiçbir şeyden korkmaz," dedi Patricia.

"Ama babanız da öyle değil mi?"

"İstemiyorum. Susun!" diye bağırdı küçük kız.

Beni en ani ve en şiddetli mizaç değişikliklerine alıştırmıştı. Yine de yüzünün bir anda aldığı acılı ifadeden etkilenmiştim. Yanık teninin altındaki o solgun yanakların, işkence çekiyormuş gibi duran o ağız ve o bakışların nedeni ancak katlanılmaz fiziksel bir acı olabilirdi.

"Beyazların buna hakkı yok. Onların hayvanları öldürmesini istemiyorum," dedi Patricia.

Sesi boğuk ve soluk soluğaydı.

"Zenciler, onlar başka. Onların yaptıkları haklı. Onlar hayvanlarla birlikte yaşıyor. Hayvanlara benziyorlar. Hayvanlar gibi onların da silahları yok. Ama beyazlar... Kocaman tüfekleri, yüzlerce kurşunlarıyla o beyazlar! Bir hiç için vuruyorlar. Yalnızca eğlenmek için. Leşleri saymak için."

Küçük kızın sesi birden sinir krizi geçirir gibi yükseldi.

"Bütün beyaz avcılardan nefret ediyorum, onları lanetliyorum."

Patricia gözlerini gözlerime dikmişti. Bakışlarımdaki anlamı anladı. Çığlığı korku dolu fısıltılara dönüştü.

"Hayır... Babam öyle değil. Onun kadar iyi bir insan yoktur. O hayvanlara yalnızca iyilik yapar. Öldürdüklerinden konuşulmasını istemiyorum."

"Bunu nereden biliyorsunuz?" diye sordum.

"Ben çok küçükken, anneme, arkadaşlarına anlatırdı. Benim anlamadığımı sanıyordu. Artık istemiyorum, katlanamıyorum... Onu çok seviyorum."

Bir gün önce bungalovda, küçük kızın Bullit'in anlattığı Serengeti'deki aslan avı serüvenini tamamlamasını engelleyen bakışını anımsadım ve bu bakışın gerçek anlamını o an anladım.

Patricia arabanın kapısındaki camı indirdi, yuvarlak kesimli başını dışarı uzattı, otomobilimizin havaya kaldırdığı sıcak tozları uzun uzun içine çekti. Yeniden gördüğümde yüzünde ne bir sıkıntı ifadesi kalmıştı ne de bir acı. Yalnızca mutlu bir sabırsızlık okunuyordu. Bogo'ya bir emir verdi. Arabamız engebeli, dolambaçlı dar bir yola saptı.

Arazinin yapısından mı yoksa gizemli koruluklara ve vahşi hayvanların korunaklı inlerine giden yolun konumundan mı bilmiyorum, Bogo her zamankinin tersine arabayı çok kötü kullanıyordu. Yaylardan, frenlerden, vites değiştirmelerden iniltiler yükseliyor, gıcırtılar duyuluyordu. Korkunç bir patırtı gürültü içinde ilerliyorduk.

Patricia birden, "Dur," dedi şoföre. "Hayvanları ürküteceksiniz, onları öfkelendireceksiniz."

Kolumu tuttu ve "Gelin," diye emretti.

Sonra kulağımın hizasına kadar yükselip, "O çok uzakta değil artık," diye fısıldadı.

Yere atladı, doğrudan dikenli çalılıkların arasına daldı.

2

Yürüyüşümüz boyunca Patricia bana yardımcı olmak için deyim yerindeyse hiçbir şeyden kaçınmadı. Çalılıkları aralıyor, kemerler oluşturan dikenli sarmaşıkları kaldırıyor, zor geçitlerde beni uyarıyor ve gerektiğinde bana yol açıyordu. Onun peşi sıra giderken, bir tepenin, bir bataklığın etrafını dolaştım, sivri bir tepeye tırmandım, içine girilmesi olanaksız gibi görünen yüksek bir çalılığa daldım. Çoğu zaman dizlerimin üzerinde yürümem, zaman zaman sürünmem gerekti.

Küçük kız sonunda durdu, kıyısında sık ve gür çalılıkların duvar gibi yükseldiği dar bir vadiye varmıştık. Patricia uzun süre kulak kabarttı, rüzgârın yönünü inceledi ve bana en kısık sesiyle, "Hiç kıpırdamayın," dedi. "Size söylemeden soluk bile almayın. Çok dikkatli olun. Bu çok tehlikeli bir şey."

Vadinin tepesine hiç zorlanmadan çıktı ve çalılıklar sanki onu yutuverdi. Güneş tepe noktasını biraz geçmişken güneşin aleviyle beslenir, kavrulur ve solarken, ben Afrika'nın ekvator yakınlarındaki vahşi topraklarına çökmüş en derin sessizliğin ortasında tek başınaydım.

Tek başınaydım ve kupkuru bir cangılın labirentinde, herhangi bir yol bulabilmekten âciz, kaybolmuştum, yaşanabilir dünyayla tek ilişkim ise az önce dikenler ara-

sında gözden kaybolan küçük bir kızdı.

Ama ter içindeki vücudum boyunca giderek artan bir hızla kısa ve hafif titremeler yaratan şey korku değildi. Daha doğrusu, sıradan korkunun dışında, sıradan korkunun ötesinde bir korkuydu bu. Bu korkunun kaynağı tehlike duygusu değildi. Titriyordum, çünkü her saniye beni insani koşulların dışında bir buluşmaya, bir tanışmaya biraz daha fazla yaklaştırıyordu. Önsezilerim doğruysa şimdi onun kim olduğunu biliyordum çünkü...

Gitgide daha hızlı titriyordum. Korkum her an biraz daha artıyordu. Ama dünyada bu korkuyla değiş tokuş etmeyi kabul edebileceğim başka bir mutluluk yoktu.

Ormanın sessizliği içinde küçük çıngırakların çınlaması gibi berrak, gür, net, mutlu, harika bir çocuk kahkahası yükseldi. Onu yanıtlayan kahkaha daha da harikaydı. Çünkü gerçek bir kahkahaydı bu. Bu muazzam ve babacan, bu boğuk, güçlü ve hayvansal neşeyle dolu kükremeye verilebilecek ne başka bir ad geliyor aklıma, ne de başka bir anlam.

Bu gerçek olamazdı. Açıkçası gerçek olması mümkün değildi.

Şu an iki kahkaha –küçük çıngıraklar ve kükremeler– birlikte yankılanıyordu. Sesler kesildiğinde Patricia'nın beni çağırdığını duydum.

Kayarak ve düşe kalka tepeye tırmandım, ağaçlara tutuna tutuna ilerledim, üzerinde kan damlacıklarının parıldadığı, çalıların yara bere içinde bıraktığı ellerimle dikensilerin oluşturduğu çiti araladım.

Bitkiden duvarın ötesinde, kısa otlarla kaplı geniş bir alan uzanıyordu. Bu savanaya girişinde tek bir ağaç yükseliyordu. Çok yüksek değildi. Budaklı ve bodur gövdesinden bir tekerleğin telleri gibi yükselen uzun, güçlü ve sık dallar dev bir şemsiye oluşturmuştu. Ağacın gölgesinde, yüzü bana dönük bir aslan, böğrünün üzerine uzan-

mış yatıyordu. Türünün korkunç gücü ve postunun tüm güzelliğiyle yatıyordu. Gür yelesi yere uzanan yüzünün üstüne dağılmıştı.

Tırnaklarını sokup çıkararak eğlendiği dev önayaklarının arasında Patricia'yı gördüm. Sırtını bu iri vahşi hayvanın göğsüne yaslamıştı. Boynu, hayvanın aralık ağzının hemen yakınındaydı. Bir eliyle uzun tüylerini okşuyordu.

"Bu King olmalı. King, kral." İlk düşündüğüm şey bu oldu.

Bu mantığımın da, içgüdülerimin de beni korumaktan ne kadar uzak olduğunu apaçık gösteriyor.

Aslan başını kaldırıp kükredi. Beni görmüştü. Tuhaf bir uyuşukluk reflekslerimi yavaşlatıyordu. Ama kuyruğu havayı süpürdü ve meşin bir kırbaç gibi böğründe şakladı. O an titremem durdu; adi korku, sefil korku tüm adalelerimi kasmıştı. Ve nihayet anlık bir iç aydınlanmayla tüm gerçeği gördüm: Patricia çılgının tekiydi ve bu çılgınlığını bana da geçirmişti. Onu koruyan ne olduğunu bilmediğim bir güç vardı, ama bana gelince...

Aslan daha yüksek sesle kükredi, kuyruğu daha büyük bir şiddetle şakladı. Titreşimden, tınıdan, renkten yoksun bir ses bana, "Hiç kımıldamayın... Hiç korkmayın... Bekleyin," diye emretti.

Patricia bir eliyle aslanın yelesini sertçe çekti; diğeriyle vahşi hayvanın yüzünü, iki gözünün arasını kaşıdı. Bir yandan da sanki biraz şarkı söyler gibi onunla konuşuyordu: "Rahat dur, King. Sakin ol. O yeni bir dost. Bir dost, King, King. Bir dost... bir dost..."

Önce İngilizce konuştu, sonra Afrika lehçelerini kullandı. Ama "King" sözcüğü sürekli yineleniyordu.

Tehditkâr kuyruk yavaş yavaş yere indi. Kükreme yavaş yavaş sustu. Aslanın yüzü yeniden otların üzerine yapıştı, bir ara havaya kalkmış olan yelesi yeniden önüne dökülüp yüzünün yarısını örttü.

"Bir adım yaklaşın," dedi tınıdan yoksun ses.

Dediğini yaptım. Aslan kımıldamadan duruyordu. Ama şimdi de gözlerini benden ayırmıyordu.

"Bir adım daha," dedi Patricia, ifadesiz sesiyle.

İlerledim.

Her bir emirde bir adım daha atarak, aslanın ağırlığını, tadını, kanını hissettiğine inandığım aslanla zavallı etim arasındaki mesafenin anbean ürkütücü bir biçimde kısaldığını görüyordum.

Üzerime diktiği sarı gözlerinin parıltısından korunmak için neler düşünmedim ki! En vahşi köpeklerin bile çocukları sevip dinledikleri geldi aklıma. Sonradan arkadaş olduğum Bohemyalı bir hayvan terbiyecisini anımsadım. Her akşam başını dev bir aslanın sivri dişlerinin arasına sokardı. Sirkin vahşi hayvanlarını tedavi eden erkek kardeşi de,yolculuk sırasında çok üşüdüğü zamanlarda iki kaplanın arasına yatıp uyurmuş. Hem sonra Kihoro da imdadıma koşacak mesafeden beni kolluyordu.

Bu güven verici görüntüleri aklımdan geçirmenin hiçbir yararı yoktu, fısıltı halindeki ifadesiz ses beni çektikçe ve yere uzanmış iri vahşi hayvana yaklaştırdıkça tüm değerlerini, tüm anlamlarını yitiriyorlardı. Bu sese itaat etmemem imkânsızdı. Bu sesin hayatta kalmam için tek şansım olduğunu, –ne kadar güvenilmez ve tehlikeli olursa olsun– Patricia'yı, vahşi hayvanı ve beni büyülü bir dengede tutan tek güç olduğunu kesinlikle biliyordum.

Ama bu böyle devam edebilir miydi? Bir adım daha atmıştım. Şimdi, elimi uzatsam aslanı tutacaktım.

Bu kez hiç kükremedi, ama ağzı ışık saçan bir tuzak gibi açıldı ve hafifçe doğruldu.

"King!" diye bağırdı Patricia. "Dur, King!"

Öylesine iradeli, öylesine güvenli, öylesine gücünden emin bir sesle konuşmuştu ki, sanki hiç tanımadığım

bir sesi duyar gibi oluyordum. Aynı anda Patricia tüm gücüyle vahşi hayvanın alnına vurdu.

Aslan başını küçük kıza doğru çevirdi, gözlerini kapadı ve sakin sakin yere uzandı.

"Elinizi uzatın, çabuk," dedi Patricia.

İstediği gibi yaptım. Avucum King'in boynunda, tam olarak yelesinin örtmediği bir bölgedeydi.

"Artık kımıldamayın," dedi Patricia.

Sessizce hayvanın yüzünü, iki gözünün ortasındaki bölgeyi okşadı. Sonra, "Şimdi, ensesini ovun," diye emretti.

Söylediğini aynen yaptım.

"Daha hızlı, daha sert," diye emretti Patricia.

Aslan beni daha iyi koklamak için yüzünü biraz yaklaştırdı, esnedi, gözlerini kapadı. Patricia elini çekti. Aslanın pas rengi derisini hoyratça okşamayı sürdürdüm. King kımıldamıyordu.

"Güzel, dost oldunuz," dedi Patricia, ciddi bir sesle.

Ama anında gülmeye başladı, çok sevdiğim o saf muzipliği onu çocukluk neşesine tekrar kavuşturmuştu.

"Çok korkmuştunuz, yalan mı?" diye sordu.

"Korku hâlâ içimde," dedim.

Sesimi duyunca, iri aslan sarı gözlerinden birini açtı ve bana dikti.

"Ensesini ovmayı bırakmayın ve konuşmaya devam edin, çabuk olun," dedi Patricia.

"İçimdeki korkuyu hâlâ atamadım... hâlâ korkuyorum... hâlâ korkuyorum..." diye yineledim.

Aslan bir süre beni dinledi, esnedi, gerindi (iri, düğüm düğüm kaslarının elimin altında dalgalandığını hissettim), ön ayaklarını kavuşturdu ve kımıldamadan durdu.

"Güzel," dedi Patricia. "Artık sizi tanıyor. Kokunuzu, sesinizi, teninizi... her şeyinizi biliyor. Şimdi oturup konuşabiliriz."

Aslanın boynundaki elimin hareketini yavaş yavaş ağırlaştırdım, elimi durdurup boynunda bıraktım, sonra çektim.

"Şuraya oturun," dedi Patricia.

King'in pençelerinin az ötesindeki, kurumuş otlarla kaplı bir alanı gösteriyordu. Dizlerimi yavaş yavaş kıvırdım, yerden destek aldım ve sonunda elimden geldiğince ağır hareketlerle yere oturdum.

Aslan başını benim tarafıma kaydırdı. Gözleri bir kez, iki kez, üç kez ellerime, omuzlarıma, yüzüme gitti geldi. O an, Kilimanjaro'nun iri aslanının bakışları karşısında korkumun dağıldığını şaşkınlık içinde fark ettim, o bakışlarda okuyabildiğim, insan türüne ait, bir bir sayabileceğim anlamların geçtiğini gördüm: merak, kalenderlik, iyi yüreklilik, güçlünün bağışlayıcılığı.

"Her şey yolunda, her şey yolunda," diyordu Patricia, şarkı söylercesine.

Artık King'le konuşmuyordu; şarkısı dünyayla uyumunun sesiydi. Sınırları ve duvarları olmayan bir dünya. Ve bu dünya, Patricia'nın aracılığıyla, onun sayesinde benim de dünyam oluyordu. İçinde güven duygusuna hiç yer olmayan bir mutlulukla o çok gerilere uzanan anlayışsızlık ve dehşetten arındığımı keşfediyordum. Ve koca aslanla insan arasındaki karşılıklı ilişki ve yakınlık her birinin birbirleri için yasak olan iki ayrı dünyaya ait olmadıklarını, ama yaratılanlar bahsindeki tek ve sonsuz ölçekte yan yana durduklarını gösteriyordu.

Büyülenmiş bir halde ve hareketlerimin tam bilincinde olmaksızın, muhteşem yelenin üzerine eğildim, Patricia'nın yaptığı gibi, iri altın gözleri birbirinden ayıran koyu kahverengi üçgene tırnaklarımla dokundum. King'in yelesinde hafif bir ürperti dolaştı. Kalın dudakları titredi, gerildi. Ağzı aralandı ve korkunç dişleri hafifçe parıldadı.

"İyi bakın, iyi bakın," dedi Patricia, "bakın, size gülümsedi."

Ona nasıl inanmazdım? Vadiden King'in güldüğünü duymamış mıydım?

"Sizi buluşturmak için en iyi anı seçtim," dedi Patricia. "İyi yemek yedi, karnı tok." Hayvanın güçlü karnına pat pat vurdu. "Şimdi günün en sıcak saati. Burası çok gölgelik. Halinden memnun."

Patricia hayvanın ön ayaklarının arasına süzüldü, yuvarlak kesilmiş saçları dev yeleyle karıştı.

"Görüyorsunuz işte, hiç korkunç değil. Zorluk da çıkarmıyor..."

"Sizinle birlikte olmak koşuluyla."

Daha sözlerimi bitirir bitirmez içimdeki ve çevremdeki her şey değişiverdi. Aşırı bir korku ve keyfin beni sürüklemiş olduğu, mucizenin doğal göründüğü trans durumundan çıktım. İşte o an çevremi saran masalsı dünyayı her zamanki halime daha yakın bir açıdan ve daha açık bir biçimde fark ettim: savanayı, insanların uzağındaki ıssız dünyayı fark ettim; ağaçları yaprak yerine dikenlerle kaplı verimsiz toprakları fark ettim; ve uzun dalların şemsiyesi altında, kendi mekânında olanca özgürlüğüyle yatan muhteşem aslanı, avlanarak beslenen yırtıcı hayvanların en korkuncunu ve benim onun alnını okşamakta olduğumu fark ettim. Ve bütün bunlar gerçekti, sahiciydi, duyguların ve mantığın kontrolü altındaydı ama yalnızca Patricia'nın, bir aslanın göğsüne yapışmış bir ipekböceği gibi duran gri tulumlu bu küçük kızın sayesinde.

İçimdeki o bambaşka, hiçbir şeye benzemeyen, şefkat ve minnettarlık duygularını ona nasıl ifade edebilirdim? Bula bula, yapılabileceklerin en sıradanını buldum. Ona, "Sizi öpebilir miyim, Patricia?" dedim.

Belki duygularımın yoğunluğu sesime yansımıştı,

belki de Patricia bu tür sevgi gösterilerine alışık değildi, bilmiyorum, ama o güneş yanığı yüzü zevkten pembeleşti. Küçük kız üzerini kaplayan koca pençeyi hızla itti ve gelip bana yanağını uzattı. Lavantalı sabun, orman ve vahşi hayvan kokuyordu.

King iri altın gözleriyle hareketlerimizi değişmeyen bir dikkatle izliyordu. Başımın Patricia'nın başına yaklaştığını, dudağımın yüzüne değdiğini görünce iri hayvanın yüzünde Patricia'nın gülümseme olarak nitelendirdiği bir gülümseme belirdi. Küçük kız yeniden ayaklarının arasındaki yerine döndüğünde King kızın saçlarını yaladı.

"O da beni sık sık öper," dedi Patricia, gülerek.

Böylece, üçümüz gölge ve toprağın dostluğunda birleşmiştik.

"Söylesene, Patricia, tüm bunlar nasıl başladı?"

Küçük kız ani bir hareketle aslanın yelesini kavradı, iri ve tüylü yüzünü kendine doğru çekti, sanki o altın gözlerde kendini seyreder gibiydi.

"Kihoro onu bana hediye ettiğinde o kadar küçük, o kadar çelimsizdi ki, aklınız almaz," dedi Patricia.

Bir süre daha King'in yüzüne baktı, annelerin yetişkin çocuklarına bakarken onların yeni doğmuş hallerini anımsadıkları zaman yüzlerinde beliren ifadeye benzer –hafif şaşkın, duygulanmış, hüzünlü– bir ifade belirdi çocuksu hatlarında.

"Kihoro o zaman da tek gözlüydü elbette, ama gergedan daha onu ağaca sıkıştırarak ezmemişti," diye yeniden konuşmaya başladı Patricia. "Ben de çok küçüktüm. Kihoro daha tamamen bana ait değildi. Babam parkta kimsenin asla gitmediği yerlere teftişe gittiğinde Kihoro da onunla birlikte gidiyordu. Bir sabah, Kihoro, –biliyorsunuz, onun hayvanlar konusundaki önsezileri babamdan çok daha iyi– sık ağaçların arasındaki bir çukurda

küçük bir aslan yavrusu bulmuş –Kihoro'nun dediğine göre en fazla iki günlükmüş– yapayalnızmış, daha gözleri bile açılmamış ve ağlıyormuş."

Patricia bir yanağını King'in yelesine sürdü.

"Oraya nasıl bırakılmış?" diye sordum.

Küçük kız bir parmağını kıvırdı ve "Belki annesiyle babası bir av kovalarken parkın dışına çıkmış, babamın hayvanları koruyamadığı yerlere gitmişlerdir, avcılar da onları vurmuştur."

Küçük kız yanağını muhteşem yeleye biraz daha yapıştırdı:

"Ya da annesi onu yeterince sevmiyordu, bu kadar basit," dedi.

Kızın sesi sanki dev aslan ormanın vahşeti karşısında hâlâ korumasız, çaresizmiş gibi acıma doluydu.

Hayvanın dev ayakları arasında kıpırdanarak, "Onun kadar küçük bir şey asla görmemişsinizdir," dedi. "Babamın iki yumruğunu getirseniz, King'in çok daha küçük olduğuna yemin ederim. Ve çok sıskaydı, çırılçıplaktı, tüysüzdü. Açlıktan, susuzluktan, korkudan inliyordu. Annem onun aynı yeni doğmuş bir bebek gibi olduğunu söylüyordu. Ayrıca yaşayamayacak kadar çelimsiz olduğunu da söylüyordu. Ama ben, onun ölmesini istemedim."

Sonra Patricia bana yavru aslana nasıl baktığını, onu nasıl güçlendirdiğini, nasıl kurtardığını ayrıntılarıyla, garip bir özlemle anlattı. Onu önce biberonla beslemiş, sonra ona fazla miktarda şeker yedirmiş, onu yulaf bulamacı yemeye alıştırmış. Onunla birlikte uyumuş, koynuna almış. Asla üşütmemesi için çok dikkat etmiş. Terlediğinde terini silmiş. Soğuk gecelerde üzerini kendi yün hırkalarıyla örtmüş. İyice yağlanıp geliştiğinde Patricia onun vaftiz töreni için bir kutlama düzenlemiş.

"Onun adını ben buldum," dedi küçük kız. "Herkese

rağmen ben onun bir gün Kral olacağını, gerçek bir Kral olacağını biliyordum."

Patricia yeniden o tuhaf, anaç tavrıyla içini çekti, ama son derece çocuksu bir ses tonuyla da konuşmaya devam etti.

"Bir aslanın ne kadar çabuk büyüdüğüne inanamazsınız. Ben ona bakmayı tam olarak öğrenmiştim ki, boyumu aşmış olduğunu gördüm."

Küçük kızın yüzü bir anda gerçek yaşına geri döndü.

"Ondan sonra da," dedi Patricia, "ondan sonra da onunla oynamaya başladık. King istediğim her şeyi yapıyordu."

Patricia kendisini tek bir vuruşta ezebilecek ön ayağı sert bir hareketle itti, ayağa kalkarak gergin, kasılmış ve akıl almaz derecede kırılgan bir halde yarı uykulu iri vahşi hayvanın karşısında dikildi. Sahip olma arzusu ve ateşiyle bir anda aydınlanan yüzünden kendisini hareketete geçiren niyeti rahatlıkla okunuyordu. King'in terk edilmiş bir aslan yavrusuyken bakımına ihtiyacı olduğu zamanlardaki gibi –tüm gücü ve görkemi içinde– hâlâ kendisine ait olduğuna beni ama daha çok da kendini inandırmak istiyordu.

"Hâlâ ve her zaman ben ne istersem yapar," diye bağırdı. "Bakın! Bakın!"

Aynı gün içinde korkunun yeni bir biçimini yaşayabileceğimi söyleselerdi inanmazdım. Yine de Patricia bu duyguyu bana yaşattı. Ama bu kez onun için titriyordum.

Küçük kız birden dizlerini kırdı, zıplayabildiği kadar yükseğe zıpladı, ayaklarını birleştirdi ve düşüşünün şiddetini artıran bir hamleyle kendini aslanın böğrüne bıraktı. Sonra tekrar yere atladı ve bu atlamaları defalarca yineledi. Sonra yumruklarıyla, başıyla hayvanın karnına vurdu. Sonra yelesine atladı, iki eliyle kavradı ve o korkunç yüzü dört bir yana sallamaya başladı. Bir yandan da

bağırıyordu. "Hadi, King! Karşılık ver, King! Senden korkmuyorum, çam yarması! Hadi, King! Ayağa kalk, King! Kimin daha güçlü olduğunu göreceğiz!" İri aslan sırtüstü yuvarlandı, bir ayağını uzattı, kapkara ağzını açtı.

Bir an, "Kihoro! Kihoro!" diye geçirdim içimden şiddetle, "Ateş et! Ateş etsene! Kendini parçalatacak!"

Ama beklediğim ölüm çığlığı gelmedi. Onun yerine yüksek perdeden o boğuk ve neşeli homurtu, King'in gülüşü demek olan o neşeli kahkaha yankılandı. O kocaman ayak Patricia'nın üzerine ineceği ve onu parçalara ayıracağı yerde, tırnaklarını içine çekerek ona yavaşça yaklaştı, küçük kızı yakaladı ve yavaşça yere yatırdı. Patricia yeniden hayvanın üzerine çullandı, King aynı kibarlıkla karşılık verdi. Ama oyunun tadını almıştı. Ayağıyla Patricia'nın vücudunu kavrayıp onu yere yatırmakla yetinmedi. Kızı bir top gibi fırlattı. Her bir hareketi bir esneklik, bir denge ve bir zarafet mucizesiydi. Ayaklarının ucunu kadife kaplı bir tenis raketi gibi kullanıyor, en küçük bir örselenmeye meydan vermeksizin küçük kızın bedenine ancak onu havaya fırlatacak kadar vuruyordu.

Patricia bu yumuşak vuruşlardan kaçmaya çalıştı. Boşuna. Bunun üzerine aslanın kulaklarına saldırdı, onları acımasızca çekiştirdi, başparmaklarını gözlerine soktu. King daha yüksek sesle gülüyor, başını sallıyor, Patricia'nın üzerinde yuvarlanıyor, ama bunu, ağırlığı altında çocuğu ezilme tehlikesiyle karşı karşıya bırakmayacak bir biçimde yapıyordu. Küçük kız vahşi hayvanın öte yanında beliriyor, sonra her şey yeniden başlıyordu.

Nihayet, Patricia, soluk soluğa, ter içinde, saçı başı darmadağınık, gri tulumuna vahşi hayvan kılı, kuru ot ve dikenler yapışmış bir halde oyunu durdurdu, hafif hafif soluk alarak vahşi hayvanın yanına uzandı. Aslan onun elini ve ensesini yaladı. Patricia mutluluk içinde gülümse-

di. King tüm zekâsını ve ona olan tüm bağlılığını göstermişti.

"Sizin için çok korktum," dedim alçak sesle.

"Benim için mi?"

Dirseği üzerinde doğruldu, bir hakarete uğramışçasına dudaklarını sıkıp kaşlarını çatarak dikkatle yüzüme baktı.

"Bu hayvanın bana kötülük yapabileceğini mi düşünüyorsunuz? Ona her şeyi yaptırabileceğime inanmıyor musunuz?" diye sordu küçük kız.

Gözlerinde tuhaf bir ifade belirmişti.

"Yanılıyorsunuz," dedi. "Eğer istersem King sizi bir anda paramparça eder. Deneyelim mi?"

Daha cevap vermeme zaman kalmadan, Patricia aslanın başını benim tarafıma doğru itti, parmağıyla beni gösterdi ve boğazından alçak, boğuk, kısa ve ıslık gibi bir ses çıktı. King tek bir adale dalgalanmasıyla doğruldu. Onu daha önce ayakta görmemiştim. Bana dev gibi göründü. Yelesi dimdik ve sertti. Kuyruğu öfkeyle iki yanını dövüyordu. Gözleri artık altın gibi değil, donuk sarıydı. Omuzlarını birbirine yaklaştırdı. Neredeyse üzerime...

"Hayır, King, hayır," dedi Patricia.

Bir elini öfkeden açılan burun deliklerinin üzerine koydu ve dilini defalarca hafifçe şaklattı. King hamlesinden vazgeçti.

Patricia bana bakarak sevgi dolu bir muziplikle gülmeye başladığına göre rengim çok sararmış olmalıydı.

"Bu size bir daha benim için korkmamanızı öğretir," dedi.

Koca aslanın ensesini ovdu. Hayvanın sertleşmiş adaleleri hâlâ titriyordu.

Patricia neşeli bir sesle bana, "Artık gitseniz iyi olur," dedi. "Şimdi King günboyu size kuşkuyla bakacaktır. Ama bir dahaki sefere, unutmuş olur."

Patricia bana geri dönüş yolunu anlattı. Tepeye varmaktan başka yapacağım bir şey yoktu. Yol dar vadinin öte tarafından çok net görünüyordu. Sonra da tek yapacağım şey, güneş yönünde dosdoğru yürümekti.

Patricia King'in sırtına atladı. Artık onlar için ben yoktum.

3

Yavaş yavaş akşam oluyor, hayvanlar inlerinden çıkıyordu. Onları zar zor görüyordum. Dış dünyayla benim aramda Patricia'nın dostu, Kilimanjaro'nun büyük aslanı King vardı. Yelesi, altın gözleri, suratındaki sırıtışı, küçük kızla bir top gibi oynayan korkunç pençeleri... İşte her bir çalılığın dönüşte her savanadaki manzarada görür gibi olduğu şeyler.

Arabaya vardığımda, Bogo bana bir sürüden ve yürüyen insanlardan söz ettiğinde de, bendeki bu saplantı onu dinlememe izin vermedi.

Şoförümün bana söylediklerini ancak ortadaki geniş yolun ortasındaki Masaileri görünce anladım. Çevremde olup bitenlerin ancak o an bilincine vardım.

Hayatımda birçok kez ve çok çeşitli ülkelerde yürüyüş halinde göçebeler görmüştüm. Ama en yoksullarının, en sefillerinin bile, ne kadar acınası ve ilkel olurlarsa olsunlar yük hayvanlarının, en azından sıska bir sıpanın taşıdığı iki parça bir şeyleri olurdu. Masailer ise ellerinde tek bir torba, tek bir bohça, barınmaları için tek bir çadır, yemek pişirmek için tek bir kap, tek bir yük, tek bir ayak bağları olmadan yürüyorlardı.

İnsan kalabalığının etrafını sardığı sürüyse yüz kadar sıska ve çelimsiz inekten oluşuyordu. Derilerinin altın-

dan belkemiği ve kaburgaları tıpkı bir iskelet gibi tek tek sayılıyordu. Bu rengi kaçmış gevşek deri, üzerine sineklerin üşüştüğü kanlı yara izleriyle doluydu. Tek serveti bu zavallı hayvan sürüsü olan kabile, ya da daha doğrusu küçük toplulukta korku, sindirilmişlik, hüzün ya da köle ruhuna sahip olma gibi sefaletin alışılagelmiş izlerine rastlanmıyordu. Pamuklu paçavralar içindeki kadınlar da, mızrak taşıdıkları taraftaki omuzlarına attıkları bez parçasıyla giyinik olmaktan çok soyunuk gibi duran erkekler de başları dik, gururla ve sert adımlarla yürüyorlardı. Kafile boyunca şiddetli kahkahalar ve çığlıklar yükseliyordu. Hiçbir şeyleri olmadığı ve daha fazlasını da istemediklerinden dünyada onlardan daha zengini yoktu.

Masai kafilesi enlemesine bütün yolu kaplıyordu. Arabamızın geçmesine izin vermek için sürülerini yol boyunca sıraya sokmaları onlar için hiç de zor değildi. Bunu düşünmediler bile. Bogo konvoyu geçmek için çalılığın engebelerinden dolaşmak zorunda kaldı. Kabilenin başında genç savaşçılar, saçları miğfer gibi, kızıl kile bulanmış üç *morane* yürüyordu. En önde yürüyen üçünün en uzun boylusu, en küstahı, en yakışıklısı olan Oriunga'ydı.

Arabanın kapısından sarktım ve "*Kuaheri*," diye bağırdım.

Morane'ın arkasından gelen çocuklarla birkaç kadın âdetleri olan selamımı neşeyle yanıtladılar. Oriunga başını bile çevirmedi.

Hava kararıncaya kadar kulübemde tek başına kaldım. Bavullarımın tümünü boşalttım, içindekileri yerleştirdim, kitaplarımı dizdim, erzaklarımı yerlerine koydum. Kraliyet Parkı'nda ne kadar kalacağımı artık bilmiyordum. Bu King'e bağlıydı. Kaderle bugünkü gibi başka günler yaşayabilmenin pazarlığını yapabilir miydim?

Yemek için Bullit'in bungalovuna gitme saatim geldiğinde, oraya çekinerek gittim. Bir gün önceki atmos-

ferle karşılaşmaktan korktum: yapaylık, zorlama neşe, sinirli gerginlik. Oysa, daha ilk anda bu korkumun yersiz olduğunu gördüm.

Hiç kuşkusuz Sybil akşam için giyinmiş, Bullit kızıl saçlarını başına iyice yapıştırmıştı, Patricia'nın üzerinde deniz mavisi bir elbise, ayaklarında rugan iskarpinler vardı ve yemek odası mumlarla aydınlatılmıştı. Tüm bunlar bir önceki gün yapay ve rahatsız edici bir ortam yaratmışken nedendir bilmem, bu geceye rahat, sıcak ve çekici bir hava vermişti.

Sybil dün engelleyemediği sinir krizine en küçük bir gönderme yapmamaya özen gösterdi. Doğallığına bakılırsa, bu kriz belleğinde hiç iz bırakmamıştı. Böylece bende, hemen o an, bana bir dost gibi davrandığı duygusu uyandırdı.

Bullit kendisine bir şişe viski getirdiğim için bana saf bir sevinçle teşekkür etti.

"Tam da viskim yeni bitmişti, dostum," dedi kulağıma. "Aramızda kalsın, sanırım dozumu biraz artırdım."

Patricia'ya gelince, çok sakin ve çok tatlı küçük kızın saçı başı darmadağınık, işi azıtmış, uzun dallı ağacın altında Kilimanjaro'nun büyük aslanına istediği her türlü şımarıklığı yapan o küçük kızla hiçbir benzerliği yoktu.

King'i düşünmeyi kendime yasakladım. King'in o denli etkisi altındaydım ki, kendimi tutamayarak bir anda adını ağzımdan kaçırıvereceğimden korkuyordum. Hayvanın Sybil'in üzerinde yarattığı etkiyi çok iyi hatırlıyordum.

Sofraya daha yeni oturmuştuk ki, Sybil ondan söz etti.

"Bugün Patricia'nın size parkın güzelliklerini gösterdiğini ve sizi en iyi dostuyla tanıştırdığını öğrendim," dedi.

Böylesine mutlak bir değişim karşısındaki şaşkınlığım yüzünden ilk anda Sybil'in aslandan söz ettiğini düşünemedim.

Tedbiri elden bırakmamak için sorumu yarım bırakarak, "Anlayamadım," diye sordum

"King'den söz ediyorum canım!" dedi Sybil, neşeli bir sesle.

Sonra Patricia'ya dönerek, çok hafif, çok yumuşak bir alaycılıkla, "Umarım onu güzel, zeki ve eşsiz bulmuşsunuzdur?" dedi.

"Bugüne dek, küçük kızınızın o vahşi hayvanın üzerindeki egemenliği kadar şaşırtıcı bir şey görmedim."

Sybil'in bakışları huzurlu ışığını korudu.

"Bugün Patricia eve erken döndü, biz de sabah derslerimize devam edebildik," dedi.

"Size söz veriyorum, anne, size söz veriyorum, bir gün ben de sizin kadar bilgili olacağım," dedi Patricia, coşkuyla. "Dostunuz Lise kadar da güzel giyineceğim."

Sybil yavaşça başını salladı.

"Bu o kadar kolay olmayacak, tatlım," dedi.

Patricia gözkapaklarını indirdi, kirpikleri birbirine öylesine yaklaştı ki gözlerindeki anlamı görmek olanaksızdı.

"Anneciğim, sizle Lise'in yatılı okuldaki fotoğraflarını görmeyeli çok zaman oldu," dedi Patricia. "Yemekten sonra bize gösterebilir miydiniz?"

"Tabii, Pat! Çok güzel!" dedi Bullit, "Bak, anneni ne kadar mutlu ettin."

Sybil'in genelde solgun olan yanaklarına hafifçe renk gelmişti. Bana, "Canınızı biraz sıkacak da olsa, size eski resimleri göstermekten çok mutlu olacağım," dedi. "Ama bunu telafi de edeceğim. John'da King'in yavruyken çekilmiş tüm resimleri var."

O an Sybil'le kızı ne birbirlerine tek bir söz söylediler ne de birbirlerine baktılar. Bütün gün boyunca gizli ve zekice bir pazarlığa, içgüdüsel olarak bir ateşkese, bir mutluluk anlaşmasına uyduklarının bilincinde miydi ikisi de?

Yemek bitiminde Bullit'le eşi anılarını getirmeye gittiler.

Elinde korkunç bir kumaşla kaplı, kenarları altın yaldızlı yassı bir albümle ilk dönen Sybil oldu.

"Bunu ben seçmedim," dedi Sybil. "Hal ve gidişimin iyi olması nedeniyle yatılı okulun yöneticisi yaşlı kadının bir armağanı."

Genç kadının yüzünde sevgi dolu hafif bir gülümseme belirdi. Albümün son derece zevksiz olduğunu biliyor, ama geçmişteki güzel günleri anımsattığı için bu zevksizliği seviyordu.

Tüm gayretime rağmen bu sıkıcı, daha doğrusu insanın ne diyeceğini bilemediği bu saçma sapan resimler karşısında en sıradan bir nezaket sözcüğünün ötesine gidemedim. Ama Patricia onlara büyük ilgi gösterdi. Bu bir kurnazlık mıydı yoksa bir sevgi gösterisi mi? Yoksa uzaklardaki dünya, Patricia'nın yaşıtlarının uzaklardaki dünyası olan bu dünya, onun hayallerini ve duygusallığını gerçekten coşturuyor muydu?

Bu konuşma Bullit'in gelişiyle kesildi. Dar ve uzun bir masanın üstüne içi fotoğraf dolu ağır bir zarfı koyarken, "Biraz geciktim, ama bu eski şeyleri nereye tıktığımı gerçekten bilemedim," dedi.

Bullit masanın üzerine, yan yana bir dizi resim koydu.

"Birinci bölüm, bayanlar baylar," dedi. "King, daha ağzı süt kokarken."

"Dalga geçmeyin, John," dedi Sybil, alçak sesle.

Ayaktaydı ve fotoğrafların üzerine eğilmişti.

"Bu fotoğraflar çekmecelerden çıkmayalı çok uzun zaman oldu," diye yeniden konuşmaya başladı genç kadın. "Ne kadar güzel olduklarını unutmuştum. Bakın!"

Bana on kadar resim uzattı. Resimlerde, kâh Patricia'nın kızkardeşi gibi duran bir kızın kollarına büzülmüş, kâh omzunda, kâh dizlerinin üzerinde, kâh onun tuttuğu

biberona asılmış, gözleri yarı açık, başı kare şeklinde küt, hafif tombul, insanoğlunun düşünebileceği en küçük hayvan yavrusu görünüyordu.

"Bu gerçekten King mi?" diye sordum elimde olmaksızın.

Bullit bu arada kuruyup dimdik havaya dikilmiş saçlarını karıştırdı. Zaten boğuk olan sesini daha da kısıklaştıran bir şefkatle, "Bu hayvancığın King olduğuna inanmak benim için bile zor..." dedi.

"Hiç onun kadar sevimli, onun kadar yumuşak, onun kadar sevgi dolu bir şey görmedim bugüne kadar," diye mırıldandı Sybil.

Yalnızca Patricia hiçbir şey söylemiyordu. Zaten fotoğraflara da baktığı yoktu.

"Bu yüzden ona bakmayı çok isterdim, ama Patricia bana hep engel oldu," dedi Sybil. "Ne zaman yavru aslana dokunmaya kalksam, korkunç bir öfke krizine giriyordu."

Bu akşam son derece sakin olan Patricia'nın yüzü, bir an için, çalılıkta, uzun dallı ağaçların altında gördüğüm o şiddet ifadesine büründü.

"King benimdi," dedi.

"Peki burada neler oluyor?" diye sordum Patricia'ya, hiç zaman yitirmeden.

Bir yün yumağının içinden gözleri ve nefis çizgileri olan iki minik kulağıyla yuvarlak bir yüzün yarısının göründüğü bir resim söz konusuydu.

"Üşütmüştü. Onu kazağımın içine koymuştum," dedi Patricia.

Rahatlamak üzereymiş gibi görünüyordu, ama ona tam yeni bir soru soracakken, sert bir sesle, "Özür dilerim, çok küçüktüm. Unuttum," dedi.

Yalan söylüyordu. King'in pençeleri arasında yatarken Patricia'nın benimle paylaşmış olduğu sırlarından biliyordum bunu. Aslan yavrusunun çocukluğunu tüm

ayrıntılarıyla belleğinde taşıyordu. Ama şu an, büyük vahşi hayvan kendisinin ulaşamayacağı yerlerde, bu Afrika gecesinde özgürce dolaşırken, onun tümüyle kendisine muhtaç olduğu günleri anımsamak istemiyordu.

"İlginizi çeken her şeyi babama sorun. Fotoğrafları çeken o," dedi Patricia.

Gidip limon sarısı albümü yeniden eline aldı. Sybil de yanına gitti. Aynı koltuğa oturdular ve alçak sesle aralarında sohbet etmeye başladılar. Ben de Bullit'in birbiri ardına çıkardığı resimlere tüm dikkatimi verebildim, tek arzum da buydu zaten.

Fotoğraflar Bullit tarafından çekildikleri tarihlere göre sıraya konmuştu. Hayvan yaşamının bir gizini yakalama duygusuyla, ağır çekim bir film gibi izliyordum fotoğrafları. Bir küçük kızın kucağında salladığı bir bebek aslanın nasıl böyle haşmetli yelesinin altında geniş altın gözlerini hâlâ görür gibi olduğum, gücü ve ihtişamıyla müthiş, o aslana dönüştüğüne tanık oluyordum.

Küçük kedi yavrusu. Büyük kedi. Gencecik aslan yavrusu. Ergenlik çağındaki vahşi hayvan. Hâlâ tam şekillenmemiş gerçek aslan. Ve nihayet, birkaç saat önce tanımış olduğum haliyle King.

"Bu hale gelmesi bir yıl bile sürmemiş," dedim, her fotoğrafın arkasına Bullit'in kocaman eliyle yazılmış tarihleri karşılaştırarak.

"Evet ya," dedi. "Bu hayvanlar bizlerden çok daha çabuk ve çok daha büyük bir güçle büyüyorlar. Ama bu onların duygularını değiştirmiyor. Kendi gözlerinizle görün."

Film akmaya devam ediyor ve ona inanmak giderek güçleşiyordu.

O dev aslan, Land Rover'da Bullit'in yanına oturmuş, ya da sofrada Bullit'le Patricia'nın arasında.

Kendisini eğiten *kiboko*'yu parçalayan o korkutucu vahşi hayvan, efendisine homurdanmıyordu bile.

Üstelik *ranger*'larıyla oyunlar oynuyordu.

Ve Sybil'in ellerini yalıyordu.

Kurulmuş bir makine gibi, "İnanılmaz!.. İnanılmaz!.. İnanılmaz!.." diye yineleyip duruyordum.

"Nesi inanılmaz?" dedi Bullit en sonunda, biraz öfkelenmişti. "Çocukluğumda çiftliğimizde küçük King'le aynı koşullarda bulunmuş bir aslan vardı. Beş yıl boyunca, ister beyaz olsun ister zenci, ne tek bir insana dokundu, ne de tek bir hayvana. Babam kentte bir göreve atandığında, bu yüzden de aslanı ormana bırakmamız gerektiğinde, ona öncelikle öldürmeyi öğretmemiz gerekti."

"Ya bu?" diye sordum, "Ya bu?"

Elimdeki fotoğrafta King ormanda, başka aslanlarla birlikte görünüyordu.

"Bir teftiş dönüşü onu öyle yakaladım," dedi Bullit. "Arkadaşlarıyla eğleniyordu. Bunu sık sık yapar."

"Ama her defasında geri döner," dedi Patricia, annesiyle birlikte oturduğu koltuktan.

Sesi oldukça sertti.

Bullit resimleri gelişigüzel topladı ve karmakarışık bir biçimde zarfa koydu.

"Galiba artık hanımlarla sohbet etmenin zamanı geldi," dedi.

Sybil bana Paris hakkında, Londra hakkında, son çıkan kitaplar, son piyesler, moda olan giysiler ve son galalar üzerine sorular sordu. Zaman zaman içini çekiyordu. O anlarda Patricia ona sokuluyor, Sybil de kızının yuvarlak kesimli saçlarını okşuyordu. O bu hareketi yaparken, aynı hareketin kapalı perdelerin üzerine düşerek soluk bir gölge halinde yinelendiğini görüyordum.

Bullit karısıyla kızına bakıyor ve Hindistan'dan gelmiş simsiyah bir puronun dumanını keyifle içine çekiyordu.

4

Kulübeme geri döndüğümde jeneratörler çoktan kesilmişti. Ama kamp çalışanlarından biri gaz lambasını yakıp verandadaki masanın üzerine bırakmıştı. Masanın başına oturup o günkü olayları düşünmeye koyuldum.

Koca aslan bir kez daha aklıma takıldı. Gecenin ve ormanın derinliklerinden gelen gürültü onun kükremesi miydi? Yoksa uzaklardaki bir sıcak fırtınasının uğultusu mu? Ya da bu, kafamda yarattığım bir saplantı mıydı yalnızca?

Sinirlerim ayaktaydı, bu yüzden, Bullit aniden karşımda belirdiğinde, Sybil'in ses çıkarmadan yürüyen insanlara duyduğu nefreti çok iyi anladım ve bu duygusunu paylaştım. O koca cüssesinin lambanın yansıttığı ışık çemberinin önünde aniden dikildiğini gördüğümde korkudan az daha çığlık atacaktım.

Bullit iş kıyafetlerini ve çizmelerini giymişti, o yele gibi saçları gene diken dikendi. Elinde, kendisine götürmüş olduğum, yarılanmış viski şişesi vardı.

"Bir kasa dolusu viskiniz olduğunu biliyorum," dedi, karşı çıkmamı engelleyerek. "Ama, bu akşam, birlikte bitirmemiz gereken bu şişe. İçmeye çok güzel başlamıştık."

Yüzündeki her bir çizgiden tam anlamıyla yoğun bir dostluk okunuyordu.

"Uzun, çok uzun zamandır evimiz böyle mutlu bir gece yaşamadı," diye sürdürdü konuşmasını. "Varlığınız Sybil'i sakinleştirdi, kızım size hayran."

Hemen gidip iki bardak getirdim: Bullit'le ne zaman baş başa kalsam canım içki içmek istiyordu.

Hiç konuşmadan içiyorduk. Arkadaşımın da benim kadar huzur duyduğunu hissediyordum. Ama gecenin ıssızlığında yeniden uzaktan gelen bir kükreme duyar gibi oldum. Bullit kımıldamadı. Herhalde yanılmıştım. Belki de bu kayıtsızlığı alışkınlığından ileri geliyordu.

"King neden evinizden gitti?" diye sordum.

"Sybil yüzünden," dedi Bullit. "O Doğu Afrika'da doğup büyümedi, Doğu Afrika'da yetişmedi. Durmadan hayvan yelesi, hayvan dişleri görmeye katlanamaz oldu. Bir sıçrayışta odanın bir ucundan öbür ucuna gidip ön ayaklarını omuzlarıma koymak ya da onun ellerini yalayan o koca kütleye dayanamadı. Patricia ne zaman onunla birlikte otların içinde yuvarlansa, Sybil bayılacak gibi oluyordu. King'den nefret etti. King de doğal olarak bunu anladı. Ondan sonra ne bir daha Sybil'i okşadı, ne de ona kendini okşattı. İşte o zaman, Sybil ondan öylesine korktu ki, kendisini King'den kurtarmazsam Nairobi'ye döneceğine yemin etti. Bana kalsa, King'den kurtulmak umurumda bile değildi. Ama bir de Pat vardı."

Bullit sustu, devam etmenin kendisine çok zor geldiğini okudum yüzünden. Bir tuzak gibi beni içine almış olan bu öykünün sonunu her ne pahasına olursa olsun öğrenmem gerekiyordu. Ve bu akşam Bullit'in istediğim hiçbir şeyi reddetmeyeceğini hissediyordum. Israrla, "Peki, sonra ne oldu?" diye sordum.

"Sybil'le ben, ikimiz de üzerimize düşen görevi yerine getirdik," dedi. "Hemen o sabah King'i arabamla parkın en uzak yerine götürüp bıraktım, Sybil de kızımızı Nairobi'ye götürüp kentin en iyi yatılı okuluna yerleştirdi." Bullit de-

rin derin içini çekti. "Patricia'yı çok kısa bir süre sonra geri almak zorunda kaldığımızı biliyor musunuz?"

"Biliyorum."

Bullit, bardağının dibini masaya hafifçe vurarak, "Sonra, kızımın eve döndüğünün hemen ertesi günü, King bungalovun önündeydi ve düzlükte Patricia'yla birlikte yerlerde yuvarlanıyordu."

Bullit devam etmeden önce uzunca bir süre sustu.

"Sybil bana aslanı öldürmem için yalvardı. Onu da anlamak gerek. Ama bu istediğini yapabilir miydim? Zaten kızım doğumundan önce yaptığım onca katliam için beni asla bağışlamıyor."

Bullit ağır bakışlarını üzerime dikti:

"Ellerime King'in kanı bulaşacak olsaydı... düşünebiliyor musunuz..."

Büyük hayvan avcısı gözlerini kapadı ve ürperdi.

"Peki sonra?" diye sordum.

"Sonra," dedi Bullit, omuzlarını silkerek, "sonra bir anlaşmaya vardık. Pat'la ben, bu sabah onunla birlikte gördüğünüz ağacı bulduk. Ertesi gün King bungalova geri döndüğünde, üçümüz birlikte oraya gittik. Küçük kız King'e buluşma yerlerinin artık orası olacağını anlattı. Anlamasını sağladı... bunu ona hissettirdi... Ne demek istediğimi anlıyorsunuz işte. Ona her istediğini yapar, yaptırır. Bunu şimdi siz de biliyorsunuz."

"Öyle," dedim.

"Aslan beni de severdi," dedi Bullit. "Eskiden, teftişten geri dönüşlerimde, kilometrelerce uzaktan arabamın kokusunu alır, beni karşılamaya çıkardı. Bugün de aynı şeyi yapıyor... Beni mutlu etmek için uzak bir savanada birden karşıma çıktığını görüyorum. Ama kızım bambaşka. Hayata gözlerini açtığında onun tenini tanıdı. Sonsuza dek ona ait."

Bullit şişede kalan viskiyi bardağına boşalttı, barda-

ğını bir dikişte bitirdi ve ayağa kalktı.

"Bir dakika daha," dedim. "King'in dişisi ve yavruları var mı?"

Bullit'in gözleri kan çanağına dönüşmüştü.

"Çok içtim," dedi, sanki sorumu duymamışçasına. "Size iyi uykular dilerim."

Merdivenlerden kendini bırakarak ama sessiz adımlarla indi.

Verandada daha fazla oyalanmadım ve odama doğru yöneldim. Kapıyı ittiğimde, yastığımın yanında oturan küçük maymunla, üzerinde pembe pamuklu pijaması, Patricia'nın yatağıma uzanmış olduğunu gördüm.

Şaşkınlığıma en çocuksu kahkahasıyla güldü. Bir sıçrayışta ayağa kalktı. Hafif giysisinin üstü aralandı. Güneş yanığı boynunun altında teni yürek burkucu bir solukluk ve yumuşaklıktaydı.

"Evden pencereden kaçtım, sizin bungalovunuza da aynı şekilde pencereden girdim," dedi küçük kız. "Öyle yapmam gerekiyordu. Zaten gündüzleri annemle babama yeterince üzüntü veriyorum."

Kihoro'nun Patricia'ya geceleri de göz kulak olup olmadığını düşündüm. Ama küçük kız konuşmasını sürdürüyordu:

"Bu yüzden de hemen geri döneceğim. Yalnızca yarın sabah sizi çok erken uyandıracağımı söylemeye geldim. Masailerin *manyatta*... kamp kurmalarını seyretmeye gideceğiz. Çok eğlencelidir, göreceksiniz."

Masailer... *Morane* Oriunga'nın alev alev yanan saçlarını görür gibi oldum.

"Tamam mı? Şafakta?" diye sordu Patricia.

"Şafakta," diye yanıtladım.

Küçük maymunla küçük kız pencereden uçup gittiler.

5

Yaşlı Ol'Kalu'yla Oriunga'nın kabilenin konaklaması için buldukları yer parkın en çıplak bölgesiydi. Büyük çorak toprakların çocukları olan Masailer ağaçlıklı yerlerden sakınır, uzak dururlar. Ağaçları sevmek, ormanlara tapmak halklarının içgüdülerine aykırıydı. Bu nedenle de Ol'Kalu'yla Oriunga'nın seçimi, bir su kaynağına yakın, düz ve kurak bir ovaya egemen küçük bir tepe yönünde olmuştu.

Kampın kurulduğu yere ulaşan hiçbir yol yoktu. Ama arazi bir arabanın ilerlemesine uygundu. Zaten biz de, gündoğumunda, üzerinde siyah bedenlerin dolaştığı çorak tepeyi görebileceğimiz bir noktaya varmıştık.

Patricia yarı beline kadar arabanın kapısından dışarı sarkarak: "İşte oradalar! İşte oradalar!" diye bağırdı. "Tam zamanında yetiştik."

Kendini düşercesine yeniden yanıma bıraktı ve gülerek, "Bizim şu iki zenciye bakın, hiç de memnun görünmüyorlar," dedi. "Neden biliyor musunuz?"

"Bogo korkuyor."

"Elbette, çünkü o büyük kentten gelmiş bir Kikuyu," dedi Patricia, hafif bir küçümsemeyle.

"Ya Kihoro?"

"Ah o, o Masailerden korkmaz. Onlara karşı öfke do-

ludur. Hepsini öldürmek isterdi."

Cahilliğimi gidermek için, her zaman yaptığı gibi konuşmasını üst perdeden sürdürdü.

"Kihoro Kambalardandır, yiğit insanlardır onlar. Oldum olası da Masailerle savaş halindedirler. Bugün bile, hükümet yasalarına rağmen, bazen ölümüne dövüşürler. Toprakları birbirine bitişik, anlıyorsunuz, değil mi?"

Patricia tek gözlü yaşlı avcının oturduğu ön koltuğa eğildi ve ona anadilinde bir şeyler fısıldadı. Kihoro kırık dişlerini göstererek ürküntü veren bir sırıtışla gülümsedi ve eliyle tüfeğine vurdu.

"Onu neden tahrik ediyorsunuz?" diye sordum küçük kıza.

"Onu kudurtmak ve tehlikeli kılmak için," dedi. "Çok kudurup öfkelendiğinde onu sakinleştiririm. Bir oyun bu."

"Ama o bunu bilmiyor," dedim.

"Elbette bilmiyor," dedi Patricia. "Bilseydi bu bir oyun olmazdı ki."

Tek gözlü Kihoro.

Büyük aslan King.

Patricia bu oyunu bir gün kim bilir hangi yeni bir arkadaşla oynayacak, kim bilir hangi sınırlara ulaştıracaktı?

Tepeciğin eteğindeydik. Patricia araba daha tam durmadan aşağıya atladı.

Güneş tüm görkemiyle ormanın arkasından yükseliyor, ama yoğun bir bakımsız ahır ve sidik kokusu gündoğumunun o hafif havasını leş gibi kokutuyordu.

"Çabuk, çabuk olun," diye bana seslendi Patricia. "Başlıyorlar."

Beni hafif bir yokuştan tepeye kadar çıkardı. Tepede toprak düzdü ve kabaca oval şeklindeydi. Çevresine aralarından zikzaklı dar yolların geçtiği iki sıra çalıdan bir

çit çekilmişti. Ortada sarımtırak, koyu, yapış yapış ve iğrenç kokulu bir kütle yayılmıştı. Yarı sulandırılmış inek tersiydi bu.

Bu iğrenç maddeyi biraz daha koyulaştırmak için kadın, erkek, çoluk çocuk zenciler hep birlikte bu maddeyi karıştırıp dövüyor, yoğuruyor, mıncıklıyor, üzerinde tepiniyorlardı. Patricia onlara kendi dilleriyle seslendi. Küçük beyaz bir kızın kendi dillerinde konuştuğunu duymak önce korkunç yüzlerinde bir şaşkınlık yarattı. Sonra en sertlerinin, en acımasızlarının yüzünde bile yumuşak bir ifade belirdi. Kadınlar tiz kahkahalar, çocuklar sevinç çığlıkları attılar.

Gözlerimle Oriunga'yı aradım, ama üç *morane* dan hiçbirini görmedim. Oysa yaşlı Ol'Kalu oradaydı. Onu selamladım. Beni tanıdı ve bana, "*Kuaheri*," dedi.

Sonra herkese işlerine dönmelerini işaret etti.

İğrenç koku dalgası daha da şiddetlenerek daha da kesifleşerek yayıldı. Elimde olmadan geri çekildim ve soluğumu tuttum. Ama Patricia hiç mi hiç rahatsız olmamıştı. Bir gün önce kulübemden ayrılırken arkasında çok güzel bir sabun ve lavanta kolonyası kokusu bırakmış olan (ve hâlâ da öyle kokan) bu küçük kız, ormandaki her bir kokuyu, her bir rayihayı tanıyacak kadar koku duyusu gelişmiş olan bu küçük kız, iğrenç kokuyu gözleri keyiften parıldayarak içine çekiyordu. Bir şatoda doğmuş, bir şatoda yetiştirilmiş, ama çiftlikteki çocuklarla birlikte büyümüş, kendi koşullarının sağladığı eğlenceler yerine ahır ve ağıllardaki en berbat işlerden zevk alan çocuklara benziyordu.

"Biliyor musunuz, onlar, yani Masailer, gerçekten çok beceriklidirler," dedi heyecanını benimle paylaşmak isteyen Patricia. "Gerçekten akıllı insanlardır. İnek pisliğinden ev yapmak! Anlayabiliyor musunuz, bunlar asla aynı yerde yaşamazlar, ne bir kürekleri vardır, ne alet

edevatları, hiçbir şeyleri yoktur. O yüzden de bunu keşfetmişler. Sürüleri önceden bütün bir gün, bütün bir gece kamp yapacakları yerde yayılır. Sonra onlar da hayvanların bıraktığı pisliğini yoğurup malzemeyi hazırlarlar."

"Ya sonra?" diye sordum.

"Göreceksiniz," dedi Patricia. "İşte, başlıyorlar."

Birkaç adam o yapış yapış cıvık gübre havuzunun etrafına çitler dikiyor ve üzerlerini dikenleri sayesinde birbirine kenetlenen kavisli dallarla örtüyordu. Bu çitler küçük tepeye hâkim olan toprak sekinin şekline göre, bir oval oluşturacak şekilde bükülmüştü. Göz açıp kapayana kadar düzlük boyunca uzanan yer yer açıklıkları da olan bir çardak oluştu. Son derece alçak bir çardaktı bu (çitleri diken adamların ancak yarı beline kadar geliyordu) ve her yanı dikenli sarmaşıklarla kaplıydı.

"Şimdi! Şimdi!" diye bağırdı Patricia. "Bakın!"

Yaşlı Ol'Kalu bir emir vermişti. Ve kadın, erkek, çoluk çocuk herkes kimisi avuçlarıyla, kimisi –genelde süt ve su için kullandıkları– tulumlarıyla, yoğurmuş oldukları o yumuşak ve ılık maddeyi dalların üzerine sürmeye başlamıştı. Hâlâ sıvı haldeki bu kahverengimsi ve son derece pis kokulu bulamaç dal kafeslerin üzerinden akıyor, damlıyor, dalların üzerine yapışarak bir duvar oluşturuyor, çardağın tepesine yapışıyor ve bir dam meydana getiriyordu. Kadın, erkek, çoluk çocuk bu ilk malzemenin üzerini ellerinden geldiğince çabucak suluyor, pis kokulu tezek bulamacından yeni eklemelerle pekiştiriyorlardı.

"Güneş birkaç saat içinde bunları kurutup sertleştirecek. Ne harika, değil mi?" dedi Patricia.

Sabah hâlâ çok serin olmasına rağmen oğul halindeki kocaman sinek sürüleri vızıldayarak hücum ediyorlardı.

"Gidelim artık, görecek bir şey kalmadı," dedim Patricia'ya.

"Biraz daha kalalım, lütfen, çok eğleniyorum!" dedi küçük kız.

Çevresinde toplanan küçük Masai kızları bir yandan gevezelik ediyor, bir yandan da kahkahalar atıyorlardı.

Patricia koşarak bana doğru geldi.

"Dinleyin dinleyin," dedi. "Bu kızlar bizim evli olduğumuzu sanıyor."

"Kimi?"

"Sizinle beni," dedi Patricia.

"Şaşkınlığımın keyfini çıkarmak için bir süre sustu. Sonra bana açıklama gereği duydu:

"Bu küçük kızlar benden daha büyük değiller, ve birçoğu çoktan evli. Masailerde bu işler böyle. Diğerleri evlenmek için kabiledeki genç erkeklerin *morane* dönemini tamamlamalarını bekliyor."

"*Morane*'lar nerede?"

"Oradalar," dedi Patricia.

Patricia beni geldiğimiz düzlüğün karşısındaki başka bir düzlüğün kıyısına götürdü. Tepenin eteklerinde ve tepenin gözlerden gizlediği dikenli çalılarla çevrili kare şeklindeki bir alanda Masailerin sürüsü duruyordu. Hayvanların arasında, doğan güneşin ışıkları altında üç mızrakla bakır rengi saçlı üç başın parıldadığı görülüyordu.

"İnelim," dedi Patricia.

Morane'lar sürüyü dikenli dallardan oluşan ve kapı görevi gören açılır kapanır bir panonun önünde toplamışlardı. Patricia genç adamları hiç kımıldamadan seyrediyordu. Onlarsa bize en küçük bir ilgi gösterme tenezzülünde bile bulunmuyorlardı. Genç kızın bakışlarında, onunla ilk karşılaştığım sabah gözlerinde hayvanlara bakarken yakaladığım o bakışı anımsatan ciddi ve dalgın bir ifade vardı.

"Eskiden, bir *morane* tam bir erkek olduğunu ve bir kadınla evlenmeye hakkı olduğunu kanıtlamak için bir

aslanı öldürmek zorundaymış. Ama öyle uzaktan ve tüfekle vurarak değil... Mızrağı ve bıçağıyla öldürmek zorundaymış," dedi, alçak ve boğuk bir sesle.

Sürü şimdi sıraya dizilmişti, etrafı çevrili yerden çıkmaya hazırdı. Ama genç adamlar girişi kapayan panoyu hâlâ kaldırmamıştı. Her biri bir ineğe yaklaştı ve her biri mızrağın keskin ucuyla hayvanın boynunda ince bir yara açtı. Ve her biri ağzını bu taze yaraya yapıştırarak kana kana içti. Sonra bir elleriyle yaraya bastırdılar ve kapanmasını beklediler. İnekler inlememişti bile.

"İşte tüm gıdaları bu," dedi Patricia. "Akşamları, süt. Sabahları, kan."

Dikenlerden oluşan pano kaldırıldı. Sürü otlağın yolunu tuttu. Sürüyü Oriunga güdüyordu. Yanımızdan geçerken esmer dudağından sızan kanı yaladı ve Patricia'ya küçümseyici ve yakıcı bir bakışla baktı. Sonra, bu dünyada beslenmek ve barınmak için sütten, kandan ve cılız inek pisliğinden başka hiçbir şeyi olmayan bir yarı tanrı gibi görkemli bir biçimde uzaklaştı.

6

Patricia susuyordu.

"Arabaya gidelim mi?" diye sordum.

"Nasıl isterseniz," dedi.

Tepenin çevresinden dolaştık. Düzlükte *manyatta'* nın kurulması tamamlanıyordu. İnşa edilirken görmemiş olsaydım, büyük bir olasılıkla fark etmeyecektim. Kendisini çevreleyen çalıların oluşturduğu çit küçük tepeciğin yamaçlarını kaplayan dikensilere karışıyor, onlardan ayırt edilemiyordu. *Manyatta'*nın kendisine gelince, güneşin daha şimdiden yanık toprak rengini verdiği dikenli çitlerden daha yüksek değildi; kahverengi ve kendi içine kapanmış tırtıla benzeyen bu yerler ormanın engebeleri gibi görünebilirdi.

O an, birtakım yükseltilerin üzerinde un ufak olmuş benzer duvarlar gördüğümü anımsadım. Bunların ne olduğunu hiç düşünmemiştim.

Sineklerin saldırısından kurtulduğum, o pis kokunun başımın üzerinden uçup gittiği şu anda Patricia'nın üzerinden koyulaşmış hayvan pisliğinin aktığı bu ağaç dalları ve kavisler karşısında duyduğu hayranlığı şimdi çok daha iyi anlıyordum. Yoksunluk içinde bu ne ustalıktı! Masaileri bu dünyada korktukları tek düşmanlarından, kök salmaktan, bağlanmaktan, ağırlık duygusundan nasıl

da güzel koruyordu. *Manyatta*, inşası son derece basit, terk etmesi son derece kolay, yıkılması son derece çabuk, kısa ömürlü bir barınak dayanıksız bir yapıydı, ebedi yolcular için bundan daha güzel bir ev olabilir miydi!

Kihoro, kırık kalçasını otomobile yaslamış, tüfeğini omzundan çıkarmış, tek gözüyle *manyatta*'yı seyrediyordu. Patricia onunla tek kelime konuşmadı, hatta onu görmüyor gibiydi.

Arabada yerlerimize geçtiğimizde Bogo emir almak için başını bana değil, küçük kıza doğru çevirdi. Ama Patricia bu hareketi ya fark etmedi ya da görmezlikten geldi. Bunun üzerine Bogo da geldiğimiz yolun tam tersi yönde gitmeye karar verdi.

Patricia, gözlerini yummuştu. Sanki içi geçmiş gibiydi. Ama artık onu, davranışlarına kanmayacak kadar iyi tanıyordum. Kayıtsızlık maskesinin ardında derin düşün.

Hemen önümüzde yükselen toz bulutu yürüyüş halindeki Masailerin hayvanlarını sarıp sarmalıyordu. Yanlarına ulaştığımızda Bogo biraz uzaklarından dolaştı. Sürünün her iki yanında ve yerden yükselen toz bulutunun üzerinde bir *morane*'ın saçları alev alev parlıyordu. En önde, sanki bir buluta gömülmüş gibi, Oriunga'nın örülmüş saçlardan miğferi ilerliyordu.

Patricia gözlerini araladı. Ben onun o üç genç adam arasındaki en yakışıklı, en vahşi olanını düşündüğünü sandım. Yanılmışım. Delikanlının içtiği kanı düşünüyormuş. Sonunda, "King'e ilk kez çiğ et verdiğimde öyle gürültülü, öyle iştahla yiyip bitirdi ki, ben de tatmak istedim," dedi. "Hiç güzel değildi. Daha sonraları Kihoro, aslana yiyecek bulmak için tüfeğiyle parkın dışına giderdi. King yemeğini yerken ben hep yanında olurdum. King daha sonra kendi kendine avlanmaya başladı. Önceleri yakaladığı bir ceylanı ya da gazalı ağzında taşıya-

rak evin yakınına getiriyordu. Ama annem bunu hiç istemiyordu. Bu yüzden babam King'i sık sık terbiye etmek zorunda kaldı, o da sonunda *kiboko*'yu parçaladı."

Bu anıyı yeniden yaşadığında Patricia hafifçe gülümsedi. Ama yüzü birden ciddi, kendisini garip bir biçimde yaşlandıran neredeyse haşin bir ifadeye büründü.

"Aslanımın en mutlu göründüğü an sanki dudaklarındaki kanı yaladığı andı," dedi Patricia. "Ben de birçok kez denedim. Parmağımı kana batırıp yaladım. Hiç sevmedim."

Patricia başını arabanın arkasına doğru çevirdi. Ama artık sürü de, sürüyü güden de gözden kaybolmuştu. Toz bulutu bile zar zor seçilen ince bir çizgiye dönüşmüştü.

"Bu arzumdan vazgeçeli çok uzun zaman oldu," diye yeniden konuşmaya başladı Patricia. "Ama *morane* az önce dudağındaki kanı yaladı. Siz de gördünüz... Bu bana King'i anımsattı ve bir an yeniden canım çekti. Ne aptalca."

Patricia başını salladı, saçları dans edercesine uçuştu.

"Masailer çok küçük yaşlarından beri ineklerin kanını içerler," dedi. "Karınlarını doyurmak için öldüren hayvanlar gibi buna alışıktırlar."

Masailerin *manyatta*'larını kurdukları savanaları da, otlakları da geride bırakmıştık, arabanın geçmesine elverişli yolların izin verdiği ölçüde, kâh ormanlardan, kâh orman açıklıklarından, kâh ağaçlıklı tepelerin eteklerinden geçerek ilerliyorduk. Patricia, çenesini arabanın kapısına dayamış, sanki çevremizde giderek çoğalan hayvanları seyrediyordu. Bu ayrıcalıklı bölgelerde bile sayılarının çokluğu şaşırtıcıydı.

"Bu saat hayvanların su içmekten geri döndükleri saat," dedi Patricia. "Şimdi kimisi otlamaya gider, kimisi dolaşmaya..."

Küçük kızın yumuşak dudaklarıyla burnunun ince kanatları aynı anda titredi.

"Diğerleri de avlanır," diye ekledi.

Bogo'nun omzuna dokunup, "Olabildiğince yavaş gidin," diye emretti.

Sonra, bana dönerek, "Fazla gürültü çıkarmayan ve ağır ağır giden bir arabaya hayvanlar pek dikkat etmez," dedi. "Onun başka bir hayvan olduğunu düşünürler. Babama sorun. Bir aslanın, bir filin, bir gergedanın ya da öfkeden kuduran bir mandanın bir arabaya, içinde insanlar olduğunda bile bir arabaya saldırdığını hiç anımsamaz."

"Duyuyor musunuz, Bogo?" diye sordum.

"Kesinlikle, efendim," dedi şoför.

Arabayı kullanırken bana döndüğü yüzünde, derisindeki kırışıklıkların açıldığını gördüm. Bu onun gülümseme biçimiydi.

"Artık konuşmayın," dedi Patricia, alçak sesle.

Yüzünü pencereye dayamış, ormanı gözetliyordu.

Zebraların sürüler halinde eğlendiği ve dörtnala koştuğu düz ve çıplak bir bölgede uzunca bir süre gittikten sonra arabamız çevresi bodur ağaçlarla kaplı, hafif engebeli, yılan gibi kıvrılan doğal bir patikaya sapmıştı.

"Dur," diye fısıldadı Patricia.

Arabanın koluna yavaşça, birkaç kez hafif hafif, hiç belli ettirmeden bastırdı.

Sonra bana kımıldamamamı işaret etti ve kayarcasına aşağıya indi. Kihoro'nun gövdesi neredeyse hiç fark ettirmeden yer değiştirmiş, ama tüfeğinin iki namlusu da küçük kızın gittiği yöne doğrultulmuştu.

Patricia aralarından dar bir yolun geçtiği iki gür çalı yığınına doğru sessiz adımlarla ilerliyordu. Birden hiç kımıldamadan durdu. Kihoro'nun tüfeği dizlerinin üzerinde belli belirsiz oynadı. İki çalı yığınının arasından kedi-

gillerden bir hayvanın başı görünmüştü. Nefis çizgileri olan, açık renk postu şenlenmiş ama dudaklarının arasından korkunç dişlerin göründüğü ve gırtlağı öldürücü bir kükremeyle titreyen ince uzun bir baş.

Hayvan azıcık öne doğru ilerledi. İnce bir yüzü ve bedeni, uzun bacakları bir panter ya da leopardan daha yuvarlak bir boynu, daha küçük ve daha açık renkte benekleri vardı. Güçlü kuvvetli, oldukça büyük bir çitaydı bu. Patricia, sanki ormanda unutulmuş küçük tahta bir heykel gibi hiç kımıldamadan doğrudan hayvanın gözlerinin içine bakıyordu. Bana çok uzun gelen bir süre sonunda koca hayvan bir adım geri çekildi, küçük kız bir adım ilerledi. Sonra ikisi de kımıldamadan durdular. Çita geniş bir adım atarak geriledi ve Patricia bir o kadar ilerledi. Çalıların arkasında kaldılar.

Kihoro korumakla görevli olduğu çocuğu izleyecek miydi? Tüfeğini dizlerinin üzerine bıraktı ve tek gözünü kapattı. Patricia'nın gücünün kendisini bir mermiden daha iyi koruduğu anı çok iyi biliyor olmalıydı.

Küçük kızın açık bırakmış olduğu arabanın kapısını ittim, arabadan indim, ayak parmaklarımın ucunda yükselerek üzerinden ileriye baktım. Orada, beyaz derisi siyah çizgilerle kaplı çok genç bir tayın gövdesine ve şekline sahip bir hayvan iskeleti vardı. Onun yanında ise krem rengi, sanki üzerine kahverengi konfetiler serpiştirilmiş iki kedi, insanoğlunun düşleyebileceği en hareketli, en sevimli ve en soylu iki kedi alt alta üst üste oynuyordu. Birbirlerine patileriyle, başlarıyla vuruyorlar, birbirlerini kovalıyorlar, birbirlerini yere deviriyorlardı. Küçük çitalar oyunları arasında gidip küçük zebranın leşine bir diş atıyorlardı.

Çalılar Patricia'yla büyük çitayı gözlerden saklıyordu. Ne yapıyorlardı? Nasıl anlaşıyorlardı?

Patricia nihayet yanıma geldiğinde ona:

"Evinizde neden bu hayvanlardan bir iki tane yok?" diye sordum. "Bana çok kolay ehlileştikleri söylendi."

Küçük kız bana şaşkınlıkla ve küçümseyerek baktı.

"Çitalar! Hem de King varken!"

Patricia alçak sesle, "King..." diye yineledi.

Yüzünde sert, neredeyse vahşi bir kararlılık belirdi, hatları gerildi. Bu kararlılığın ne olduğunu bilecek durumda değildim ama içimi bir korku kapladı.

"Dönelim," dedim. "Beni gün doğmadan uyandırdınız. Sonra, *manyatta*'nın inek pislikleri... sinekler... canım bayağı banyo yapmak istiyor."

"Siz isterseniz dönün," dedi Patricia. "Ama bensiz."

Onunla birlikte kalmaktan başka ne yapabilirdim?

Küçük kız Kihoro'ya doğru eğilip kulağına bir şeyler söyledi. Yüzü yara izleriyle dolu tek gözlü iz sürücünün ilk kez hayır işareti yaptığını gördüm. Patricia onunla daha hızlı ve daha sert bir şekilde konuştu. Kihoro başını eğdi. Ona da bana söylediklerini söylediyse, Kihoro kabul etmekten başka ne yapabilirdi?

Bogo'nun tek gözlü yaşlı iz sürücüsünün yeni güzergâhımızla ilgili emir ve işaretlerine uymaktan başka yapabileceği bir şey var mıydı? Patricia'nın istediği güzergâhtı bu.

İster beyaz, ister siyah olsun, eminim Kihoro'nun bizi götürdüğü yere gitmiş pek az insan vardır. Bu özgür, gizli ve sonsuz alanlardan, bu vahşi hayvan yurtluğundan bizden önce arabasıyla, Land Rover'ıyla geçen tek kişi Bullit olmalıydı.

Derin çukurlar... Kuru ve çatırdayan cangıl... Gizemli koruluklara doğru kayan uçsuz bucaksız manzaralar. Bazen Kilimanjaro'nun tepesi görünüyordu... bazen dikenli dallar otomobilin metal bölümlerine sürtünerek çatırdıyordu... Ama her tarafta ve hiç durmaksızın hayvanların temel içgüdülerine uyarak yaşadıkları görülü-

yor, duyuluyor, hissediliyordu (dörtnala koşmalar, sıçramalar, kaçışmalar, kişnemeler, iniltiler, kükremeler). En küçüklerden en büyüklere, en zararsızlardan en etoburlara kadar tüm hayvanların yiyecek aradıkları saatti.

Kihoro Bogo'ya durmasını işaret etti. Bizi tümüyle gizleyen iki sık ağaçlığın ortasındaydık. Yaşlı iz sürücü ve Patricia'yla birlikte arabadan indim. Bogo'nun yüzü korkudan ter içindeydi, ter damlaları bile gri gibi görünüyordu. Ona acıdım.

"Korkulacak bir şey yok," demek için biraz geride kaldım. "Küçük beyaz kızın sözlerini anımsayın."

"Çalışırım, efendim," dedi alçakgönüllülükle.

Patricia ve Kihoro'yla aramda birkaç saniyelik bir fark vardı. Ama çalılıkların arasından öyle hızlı ilerliyor, öyle yumuşak ve sessizce geçiyorlardı ki arkalarında ne bir iz, ne bir ses ne de bir gölge bırakıyorlardı. Hemen yanı başımda olmalarına rağmen sanki kilometrelerce uzaktalarmış gibi erişilmezlerdi. Bu dikenli labirentin içinde onları nasıl bulacaktım? Neyse ki, Patricia benim çalıları ve dalları ezerek yürümemden rahatsız oldu da hafif bir ıslık çalarak bana yerlerini belli etti. Onu bir çalılığın dibinde yalnız ve büzülmüş bir halde buldum.

"Kihoro nerede?" diye fısıldadım.

Patricia, dikenlerle kaplı dallar arasından görünen hafif engebeli, bol otlu ve sık ağaçlarla bölünmüş uzun bir ovaya doğru uzattı elini.

"Neden?" diye sordum.

Patricia sır paylaşırken kullandığı sesiyle, "O tüm hayvanların avlanma alanlarını bilir," diye yanıtladı. "Bu durumda da..."

Tam o anda bir çığlığa ve barbarca bir şarkıya benzeyen, sanki sonsuzluğa doğru uzanan bir sesleniş yükseldiği için sustu. Ayağa kalkmak ve bakmak için davranacak oldum. Patricia kolumdan tuttu.

Sesleniş sustu, yeniden duyuldu, yine kesildi ve yeniden yankılandı.

"Buradan," diye fısıldadı Patricia.

İki dal arasından eğildim. Dikenleri ellerime, alnıma batıyordu. Ama kimin umurundaydı! Görüyordum, düzlükteki ıssız bir akasya ağacına dayanmış duran ve Kihoro'yla yelesi rüzgârla havalanan, dev sıçrayışlarla ona doğru koşan dev bir aslan görüyordum. Bu King'di.

Aslan koşusunun sonuna geldiğinde tüm gövdesiyle doğruldu ve ön ayaklarını kendisini çağıran adamın omuzlarına dayadı.

"Kihoro King'i ufacıkken, kaybolup gitmişken buldu, kurtardı," diye fısıltıyla konuştu Patricia. "King bunu hiç unutmadı."

Kihoro yara bere içindeki yüzünü bir an aslanın yüzüne bastırdı, sonra onu yelesinden yakaladı ve bizi gizleyen çalılığa kadar getirdi.

King beni kokladı, beni tanıdı. Sonra Patricia'ya cilveler yaptı, ama en küçük bir gürültü çıkartmadan.

"Şimdi av zamanı," dedi küçük kız.

Ondan açıklama istemedim. Artık bana her şey mümkün, doğal görünüyordu. Büyük sınırı aşmıştım. Patricia'nın, Kihoro'nun, King'in evrenine geçmiştim.

Tek gözlü yaşlı iz sürücü yanımızdan ayrıldı. Patricia, büyük aslanı yelesinden tutarak yanında alıkoydu. Ve ben –nereden biliyorsam– eskiden Doğu Afrika'nın en iyi avcılarından biri olan zencinin yeniden eski mesleğine döndüğünü biliyordum. Ama bu kez insanların çıkarı için çalışmıyordu.

Bekleyiş uzun sürdü. Buna karşılık, sonrası şaşırtıcı bir hızla gelişti.

Oldukça tiz bir hayvan sesi yankılandı, bunu bir başka hayvanın sesi izledi, sonra bir başkası. Sesler sanki aynı anda dört bir taraftan geliyor ve o tiz tonlarıyla çevreyi

kaplıyor gibiydiler. Ovanın diplerinde otlayan bir manda sürüsü korkudan titredi ve dörtbir yana dağıldı. Kihoro mandalardan birinin peşindeydi. Vahşi çığlıklarıyla mandayı saklandığımız yere doğru yönlendiriyordu. Hayvan böğürerek, burun deliklerinden köpükler saçarak ve toprağı ayaklarıyla döverek çalılığı geçti. O zaman Patricia elini King'in yelesinden çekti ve çok iyi anımsadığım, koca aslanı az daha üzerime salacağı günkü gibi bir ses çıkardı. King bir sıçrayışta çalılığın üzerinden uçtu. Ve birden, okumayı öğrendiğim kitaplardan birinde görmüş olduğum ve tüm çocukluğumu etkilemiş olan resim geldi gözlerimin önüne: dört nala çılgınca koşan bir manda ve onun sırtına binmiş, hörgüçlü ensesine dişlerini geçirmiş bir aslan.

Masalsı ikili tozu dumana katarak çalılıkların arasında kaybolmuştu. Kihoro yanımıza gelmişti. Ama Patricia hâlâ böğrüne asılmış King'i sürükleyen mandaya bakıyordu. Patricia'nın yüz hatlarında babasınınkileri anımsatan hiçbir benzerlik yoktu. Ama şu an ikisi de nasıl benziyorlardı birbirlerine! Daha doğrusu, küçük kızın tatlı ve körpe yüzünde Bullit'in hiç acımadan, dur durak bilmeksizin hayvanları öldürdüğü günleri yeniden yaşarken hatlarında beliren aynı acı ve tutkuyu görüyordum!

Patricia birden kulağını yere dayadı, dinledi...

"Bitti," dedi ayağa kalkarken.

Kanı boşalan mandanın yere devrilişini hayalimde canlandırdım.

"Sizin gibi hayvanları bu kadar çok seven biri, bundan hiç acı duymuyor mu?" dedim Patricia'ya.

Küçük kız şaşkın şaşkın yüzüme baktı.

"Aslanların da yaşamak için yemeleri gerek," diye yanıtladı.

Zebra leşinden beslenen çita yavrularını anımsadım.

"Doğru," dedim. "King'in de bir ailesi olması gerek."

Patricia bir anda bembeyaz ve kaskatı kesildi. Büzülen dudaklarında bir çaresizlik ifadesi belirdi. Bir an inleyeceğini sandım. Ama kendini tuttu, ne anlama geldiğini bir türlü çözemediğim bakışlarını üzerime dikti.

"Neden olmasın ki?" dedi.

Arabaya kadar hiç konuşmadan yürüdük.

7

Ertesi gün, Bullit ilk karşılaştığımız gün vermiş olduğu sözü yerine getirdi: Parkta bana rehberlik edecekti.

"Pek az insanın gördüğü şeyleri göreceksiniz," dedi. Sözünü eksiksiz tuttu, soylu bir beyefendi gibi.

İçinde Patricia, Kihoro ve iki *ranger*'ın bulunduğu Land Rover'da yerime oturduğumda, bu sabah beklenmedik bir şeyler göreceğimi doğrusu pek ummuyordum. Parkın en gizemli vahşi köşelerini bilen küçük bir kızla onca dolaştıktan sonra beni gerçekten şaşırtabilecek bir şeyler keşfedebileceğimi hiç düşünmüyordum. Bıkkınlık hissediyordum.

Ne kadar yanılmışım! Yanıldığımı anında, nasıl da büyük bir mutlulukla fark ettim!

Önce Bullit'in üstü açık, penceresiz, içinden her taraf görülebilen, her rüzgâra açık, en kötü alanlardan bile geçebilecek sağlamlıkta yapılmış arabası vardı. Sonra Bullit'in arabayı kullanma biçimi vardı: direksiyona hâkim, gözüpek, rahat, ustaca. Her gün ve yıllar boyu çalışmanın –sayısız gezilerin, teftişlerin, sürek avlarının ve gözlemlerin– sonucu çevreyi eksiksiz tanıması vardı. Özellikle de Bullit'in kendisi vardı, daha doğrusu başka hiçbir meslekle karşılaştırılamayacak bir mesleği icra et-

menin, bir yanını özgürleştirdiği, güçlü bedeniyle, kızıl saçlarla kaplı kafasıyla bu iş için seçilmiş, bu iş için yaratılmış Bullit vardı.

Geniş ve dik omuzları, kalın ve çıplak ensesi, arabanın hızının yarattığı rüzgârla hafifçe büzülmüş kalın dudaklarıyla, bu keyifli sabah vakti beni adeta bir fethe götürüyordu.

O an her şey Bullit'indi –bunu biliyor ve bundan hiç şaşkınlık duymuyordu.

İstediği gibi kullandığı araba.

Kendisine kul köle olan, Land Rover sıçradığında, zıpladığında, ya da sert bir virajı döndüğünde kendilerini siyah kuklalar gibi fırlatan, o anlarda çocuksu ve barbarca kahkahalar atar *ranger*'lar.

Sanki sıcaklığını, gücünü kendine almak istercesine babasına sokulmuş olan, yüzü esen rüzgârla yıkanan, kırbaçlanan, sürekli kolumdan çekiştiren, direksiyonu tutan güçlü ellerin ustalığına ve cesaretine hayranlık duymam için bana göz kırpıp duran Patricia.

Ve nihayet orman, Kilimanjaro'nun eteklerinde kilometre ve kilometrelerce alana yayılmış, bitki örtüsü ve tüm yaratıklarıyla, tüm bütünlüğü ve tüm biçimleriyle orman.

Bullit Land Rover'ı kâh sarp bir tepenin yamacında akıl almaz bir acıyla sürüyor ve adeta üstünden uçarcasına uçsuz bucaksız bir enginliğin göründüğü tepeye kadar şaha kaldırıyor, kâh madreporlarla bezeli deniz diplerine benzeyen karanlık, dikenler ve çalılarla kaplı koyakların çukurluklarına dalıyordu. Birden savanaların özgürlüğü ve ışığı şimşek gibi çakıyordu. Sonra dev ağaçlar bir kubbe oluşturuyordu.

Yönümü bulmak için en sıradan yöntemi de, sağ sol gibi, ön arka gibi kavramları da uzun zamandır yitirmiştim ve bunu dert ettiğim de yoktu. Bu kavramların bu

etrafı çevrili alanların, bu yüksek ormanların, bu yarım ay biçimindeki açıklıkların, bu dev ağaç kümelerinin, aynı anda hem çayırlar kadar huzurlu hem ürküntü verici, hem dinginlik hem yabansılıkla dolu tek ve aynı manzarada birbirini izleyen, iç içe giren, birbiriyle örtüşen çayırlarla bezeli ormanlar karşısında ne bir değeri vardı, ne de anlamı. Bu yeşillik okyanusunda sabah güneşi ot ve yaprakların her bir hareketinin donuk ya da canlı, çarpıcı ya da yumuşak rengini oraya çıkarıyor ve taşlaşan lav akıntılarını başlarında kararmış köpükten bir taç gibi taşıyan eski volkanların oluşturduğu tepeler bu okyanusun üzerinde kör kayalıklar gibi sivrilip yükseliyordu.

Kentler, hatta o ücra köyler, hatta bacalarından gökyüzüne incecik kara bir duman süzülen o ıssızdaki derme çatma kulübeler neredeydi? Buradaki topraklar insanoğluna ait hiçbir iz, hiçbir duman, hiçbir koku, hiçbir gölge tanımamıştı. Dünya kuruldu kurulalı bu ormanda yalnızca hayvanlar doğmuş, yaşamış, avlanmış, çiftleşmiş ve ölmüştü. Değişen hiçbir şey olmamıştı. Hayvanlar da toprak gibi dünyanın ilk çağlarına sadık kalmıştı.

Ceylanlar, gnular, antiloplar, zebralar ve mandalar; son sürat ilerleyen bayır, aşağı inen, dikilen, dalan, yeniden yükselen araba, hayvan sürülerini kovalıyor, darmadağın edip hepsini birbirine karıştırıyor, etraflarında dönüp gitgide daralan daireler çizerek yüz ve boynuz kalabalığı, dörtnala kaçışlar, çifte atmalar, havalara sıçramalar ve saldırmalar halinde ormanın ufuklarında dağılana kadar onları sıkıştırıyordu.

Soluk soluğa kalan, mest olan, sevinçten soluğu kesilen Patricia, sevinçten mest olmuş bağırıyordu:

"Şunlara bakın! Ne kadar güzeller! Zebralar ne kadar hızlı koşuyor, ceylanlar ne kadar çok yükseğe sıçrıyor, mandalar nasıl da boynuzlarının dikine saldırıyor!"

İnandığı şeyleri bana daha iyi aktarmak için bileğimi sıkıyor ve "Babam hayvanların dostudur," diyordu. "Hayvanlar bizi tanır. Onlarla eğleniriz biz."

Bir vadi çukurluğunda rastladığımız filleri anımsıyorum. Sürü halindeydiler, kırk, belki de elli kadardılar, birkaç mucizevi kaynaktan beslenen, Bullit'in bir havuzda toplamış olduğu akarsuyun çevresine dağılmışlardı. Kimisi, hortumlarının ucuyla, yamaçlarında boy atmış bitkilerin arasında yiyecek arıyordu. Diğerleri çamurda debeleniyordu. Yavrular itişip kakışıyor, annelerinin püskürttüğü suyun altında oynaşıyordu. Devasa ve yalnız sürü başı ise zamanın sararttığı dişleriyle, granitten bir heykel gibi kabilesine göz kulak oluyordu.

Ağaçların arasından arabamızı gördüğünde yerinden kıpırdamadı. Başka böcekleri taşıyan bu böcek onun mutlak gücü için nasıl bir tehdit olabilir, nasıl bir endişe uyandırabilirdi ki? Ama Land Rover o tepeden bu tepeye, o çukurdan bu çukura, dev sürüye yaklaştı, kükreme ve şangırtılarla sürülerin, ailelerin arasına daldı. Yavrular ürktü. Bunun üzerine yaşlı filin hortumu havaya kalktı, kıvrıldı ve yüz savaş borusundan çok daha gürültülü, çok daha tiz, çok daha ürkütücü bir ses ormanın dinginliğinde yankılandı. Bütün sürü şefin çevresinde toplandı, erkek filler arkasına geçti, dişiler yavrularını koruma altına aldı.

Bullit arabayı tek bir muazzam ense, omuz ve sırt kütlesi halinde birbirine sokulmuş, hortumlarını öfkeli yılanlar gibi kıvırarak sallayan fillerin önünde durdurdu. Tüm hortumlardan birden aynı öfkeli ve tiz ses yükseldiğinde ve filler ordusu harekete geçtiği anda Bullit Land Rover'ı olduğu yerde döndürdü ve bana büyük bir şans eseri birden çalılıkların arasında önümüzde açılmış gibi gelen düzgün bir yola hızla girdi, ama eminim bu yolu uzun süre önce gözüne kestirmiş ve yaptırmıştı.

Bu serüvenden sonra yüzümün nasıl bir şekil aldığı-

nı bilmiyorum, ama bana baktıktan sonra Bullit'le Patricia'nın anlamlı anlamlı bakıştıklarını gördüm. Sonra Bullit küçük kıza büyük bir hırsla eğildi ve kulağına bir şeyler söyledi. Patricia başıyla onaylarken gözleri muzipçe parıldıyordu.

Araba filler vadisine indiğimiz yamaçtan tekrar çıktı ve çalılıklarla geniş boş alanların birbirini izlediği bir düzlüğe vardı. Kuru otlarla kaplı bu çayırlardan birine vardığımızda Bullit arabayı yavaşlattı. Çayırın orta yerinde, güneşin altında, gri kabuklu dev gibi ve üstleri pürtüklü üç tahta kütük yatıyordu. Hangi kasırga, nasıl bir güç onları bu çıplak tarlanın ortasına kadar fırlatabilmişti? Bunu Bullit'e sordum. Beni yanıtlamadı ve dudaklarını sımsıkı kenetleyerek bizi gitgide yumuşaklaşan bu inişle, yıldırım isabet etmişe benzeyen kütüklere doğru götürdü.

Birden, kütüklerden birinin üzerinde, bir şeyin ucu kımıldadı, dikildi, karabasanlarda görülen, şekilsiz, her yanı şişlikler ve kaba düzlükle dolu, giderek kalın ve kıvrık bir boynuza dönüşen bir baş şeklini aldı. Diğer iki kütük de aynı korkunçlukla hareketlendi. Şimdi üç gergedan hiç kımıldamadan arabayı gözetliyordu. Bullit üç hayvanın etrafında dönmeye başladı. Her dönüşte çemberi biraz daha daraltıyordu.

Canavarların ilki ağır ağır doğruldu. Sonra ikincisi. Sonra sonuncusu. Her birinin gövdesi farklı bir yöne dönük, böğürlerini birbirlerine dayayarak yan yana durdular. Öyle ham, öylesine sert bir maddeden ve öyle ilkel bir biçimde yapılmışlardı ki, sanki yaratılışın son anında rasgele yontulmuş ve şekil verilmiş, üzeri çatlaklarla dolu gri taş blokları andırıyorlardı.

Gergedanlar boynuzlu ve korkunç başlarını dört bir yöne çeviriyorlardı. Ağır deri kıvrımları arasındaki ufacık ve yamuk gözlerini bizden ayırmıyorlardı.

Patricia'nın fısıldadığını duydum:

"En irisini tanımadınız mı? Hani şu sırtında derin yara izi olanı? Onu size suyun başında göstermiştim."

Doğruydu. Ama bunu daha fazla düşünmeye zamanım olmadı. Bullit kıyamet grubunun çevresindeki çemberi daha da daraltmıştı. Dev burun deliklerinden uzun, inatçı, ürpertici bir ses yükseldi. Gergedanlarla aramızdaki mesafe anbean kısalıyordu.

"Dostumuza bakın!" diye bağırdı Patricia. "O en hainleri, en yüreklileri! Saldıracak!"

Hayvan saldırdığında Patricia'nın sesi hâlâ yankılanıyordu.

Hissettiğim tek şey şaşkınlıktı. Bu kadar kısa ve hantal ayakların taşıdığı böyle bir kütlenin bu kadar hızlı hareket edebileceğine, bu kadar çevik olabileceğine asla inanmazdım. Ama Bullit tetikteydi. Arabayı hızlandırdı ve direksiyonu gerektiği gibi çevirdi. Yine de, hayvan, sanki mancınıkla fırlatılmış gibi, her yanı açık arabamızın o kadar yakınına sokulmuştu ki öfkeli tıslamasını duydum. O an korktum mu? Nereden bilebilirdim? Her şey o kadar çabuk, o kadar hızlı, o kadar ani olmuştu ki. Diğer iki gergedan da saldırıya geçti. Land Rover canavarların yere eğilmiş başlarının arasında bir tarafına yatıyor, geri geri gidiyor, dönüyor, yeniden saldırıyordu. Motor bir arızalansa, yanlış bir manevra yapılacak olsa o keskin boynuzlar bizi delik deşik eder, karnımızı parçalar, bizi kazığa geçirip öldürürdü. Ama Bullit oyunu öyle güvenli yönetiyordu ki! *Ranger*'lar büyük bir keyifle haykırıyorlardı! Ve Patricia, sirklerde çocukların oturduğu sıralardan yükselen şen kahkahalar gibi, o muhteşem ve berrak kahkahasıyla gülüyordu...

Hayvanlar arabadan daha çabuk yoruldular. Gergedanlar saldırıyı bir bir terk etti. İri ayakları üzerinde soluk soluğa kalmış dev böğürlerini birleştirerek tek bir

kütle haline geldiler, ama boynuzları hâlâ bize dönüktü.

"Yakında görüşmek üzere, arkadaşlar!" diye bağırdı Bullit.

Gergedanların çayırından ayrıldığında sesi de, yüzü de her zamankinden çok daha genç, çok daha sağlıklıydı. Cesaretiyle arzuladığı, ustalığıyla üstesinden geldiği bu tehlikelerden tazelenmiş olarak çıkıyordu. Bunun Bullit'in doğasının bir talebi olduğunu ve zamanın bunu engelleyemediğini düşündüm. Bir zamanlar Bull Bullit'in yaptığı gibi bunu Kraliyet Parkı'nın hâkiminin de gerçekleştirmesi gerekiyordu. Aradaki tek fark, şimdi silah yerine dağda bayırda giden bir arabadan yararlanmasıydı.

"Siz hiç silah taşımaz mısınız?" diye sordum yol arkadaşıma.

"Artık hiç silahım yok ki," dedi Bullit.

Bu profesyonel avcının evinde ne bir tüfek ne de bir madayla gördüğüm geldi aklıma.

"Bana yasak," diye yeniden alçak sesle konuşmaya başladı Bullit.

Bir elini direksiyondan çekti ve kızının yumuşacık saçlarını okşadı. Patricia içgüdüsel bir hareketle, tutkulu bir biçimde kolunu uzattı, parmaklarını babasının kızıl saçlarının arasına daldırdı (King'in yelesine de böyle yapıştığını düşünmekten kendimi alamadım), Bullit'in başını kendine doğru çekti ve babasıyla yanak yanağa geldi. Ikisinin yüzünde de aynı derin mutluluk vardı.

Araba ağır ağır ve sanki rasgele ilerliyordu. Çevremizdeki ceylanların, zebraların, devekuşlarının ve mandaların sayısı giderek artıyordu. Patricia birçok kez arabadan indi, hayvanların yanına gitti. Bizi küçük kızdan ayıran mesafeden, soluk renkli görüntüsü (bu sabah üzerinde rengi atmış mavi bir tulum vardı) neredeyse bir hayale benziyordu.

Özellikle yeraltından sızan sularla otların daha yeşil

ve daha taze çıktığı, ağaçların diken yerine narin yapraklar taşıdığı bir çukurlukta epey vakit geçirdi. Buradaki hayvanlar daha kalabalık, daha mutluydu. Bullit'in arabayı durdurduğu tepeden küçük kızın da, hayvanların da her hareketini görebiliyorduk. Onların Patricia'yı aralarına almakta gösterdikleri rahatlık ve masumiyet ancak Patricia'nın aralarına katılmakta gösterdiği rahatlık ve masumiyetle kıyaslanabilirdi. Ceylanlar burunlarını küçük kızın omzuna sürtüyordu. Mandalar onu dostça kokluyordu. Bir zebra çevresinde inatla hoplayıp zıplıyor, ona cilveler yapıyordu. Patricia hepsiyle konuşuyordu.

"Temel sözcükleri bilir," dedi Bullit alçak sesle.

"Hangi dilde?" diye sordum.

"Kambaların, Luoların, Kipsigilerin, Samburuların ve Masailerin dillerinde," dedi Bullit. "Bunları Kihoro'dan, *ranger*'lardan, zenci köylerine uğrayan gezgin büyücülerden öğreniyor."

"O büyücülere gerçekten inanıyor musunuz?" diye sordum.

"Ben hem beyazım, hem de Hıristiyan," dedi Bullit. "Ama öyle şeyler gördüm ki..."

Başını sallayarak alçak sesle ekledi:

"Zaten ne olursa olsun, çocuk bunları gerçek olarak kabul ediyor. Fillerle, gergedanlarla bile konuşur o."

Bullit ormandaki sürüler arasında dolaşan küçücük ve narin kızını büyülenmişçesine ve mutlu bir bakışla izliyordu.

Hiçbir anlayış ve şefkat Patricia'yla Bullit arasındaki anlayış ve şefkatle kıyaslanamazdı. Onlar için soluk almak kadar doğal ve değerli bu ittifakta her birinin doğasının katkısı farklı ve gerekliydi.

Bu devam, kısa bir süre sonraki karşılaşmamızı açıklıyor. Öncelikli bir talebin gerçekleşmesi istenirse, işler asla tesadüfe bırakılmaz.

8

Hayır, bu gerçekten de bir tesadüf değildi.

Bullit –çünkü bana kendisi anlatmıştı– King'in kilometrelerce uzaktan arabasının kokusunu nasıl aldığını ve nasıl koşup kendisini karşılamaya geldiğini çok iyi biliyordu. Ve Bullit'in –çünkü bu onun işiydi– ormana bıraktıkları koca aslanın yağışlara, kuraklığa ve hareketsizlik mevsimlerine göre nerelerde barındığını da bilmesi gerekiyordu.

Zaten, çok uzun bir savanaya yaklaşırken, Bullit'in ön camdam başını uzatıp dışarıya baktığını, çalı gibi kızıl kaşlarının altında, en küçük ayrıntıyı yakalamaya alışık avcı gözlerinin kuru otlarla kaplı bir çalılığın sonundaki bir ormanın uzak sınırlarına dikkat kesilip baktığını fark ettim. Sonra gülümsedi. Sonra dirseğiyle Patricia'nın kolunu hafifçe dürttü.

O anda, savananın diplerinden bir lekenin, bir topun, vahşi bir hayvanın fırladığını ve bize doğru koştuğunu gördüm.

"King!" diye bağırdı Patricia. "Oh, baba, bu gerçekten King!"

Bullit hafifçe gülüyordu. Patricia'yla arasındaki bu kusursuz dostluk sabahının kızına yapabileceği en güzel sürprizle bitmesi gerekiyordu.

"Onun burada yaşadığını ne zaman öğrendiniz?" diye sordu Patricia.

"Daha dün," dedi Bullit. "Yer değiştirdiğinden beri peşine üç *ranger* salmıştım. Ve dün, Maina, Kipsigilerden Maina..." Bullit bir an arabanın arkasında oturan üç zenci korumanın en gencine doğru döndü, "bana gelip bunu haber verdi."

Bullit yapılı kolunu küçük kızın boynuna doladı.

"Bunu seninle birlikte doğrulamak istedim," dedi.

"King, King!" diye bağırdı Patricia, arabanın koltuğu üzerinde doğrularak.

Koca aslan, yelesi rüzgârda uçuşarak son sürat yaklaşıyor ve neşeyle kükrüyordu.

"Baba, onu biraz daha koştur," diye emretti, tam arabaya ulaşacakken, Patricia. "Koşabileceği kadar hızlı koştur. O zaman o kadar güzel oluyor ki!"

Bullit direksiyonu sert bir hamleyle çevirerek aslanı önden değil, sadece yandan görebilecek bir şekilde yana yattı. Land Rover'a King'den uzaklaşmayacak ama ona tüm gücünü kullandıracak, onu soluk soluğa bırakacak kadar bir hız verdi. Ve King bizi bir köpeğin, dünyanın sonundaki bir köpeğin yaptığı gibi uzun atlamalarla izlemeye başladı, keyfinden kükrüyordu ama kükremeleri ormanı titretiyordu.

Böylece iki üç kez büyük savanada döndük durduk. Ufukta, ürkerek kaçışan hayvanlar görülüyor, tüm görüntüleriyle, tüm gürültüsü patırtısıyla bir ölüm avına benzeyen bu oyuna aldanan akbabalar, güneşin altında, tepemizde toplanıyordu.

King hâlâ sıçrıyor ve kükrüyordu ama ağzının kenarlarında köpükler birikmişti. Patricia yeniden yerine oturdu, elini Bullit'in eline koydu. Sanki arabayı birlikte kullanıyorlardı. Araba yavaşladı, durdu.

King anında arabanın yanındaydı, doğrulmuş, ön

ayaklarını Bullit'in omuzlarına koymuştu. Sevinç ve yorgunluktan hırıltılarla soluyarak, yüzünü çocukluğunu yanında geçirdiği adamın yüzüne sürttü. Yele ve kızıl saçlar bir posta benzedi.

"Gerçekten iki aslan gibi duruyorlar, öyle değil mi?" dedi Patricia.

Fısıltıyla konuşmuştu ama King onu duymuştu. Bir ayağını uzattı, dev bir sünger gibi şişkin ve duyarlı ucunu küçük kızın ensesinden kaydırdı, başını Bullit'in başına doğru çekti, diliyle ikisinin yüzünü birden yaladı.

Sonra yere oturdu ve altın gözleriyle arabanın içindeki herkesi tek tek inceledi. Hepimizi tanıyordu: Kihoro'yu, *ranger*'ları ve hatta beni. Rahatlayarak bakışlarını Bullit'e çevirdi. Ve Bullit aslanın ne beklediğini biliyordu.

Arabanın kapısını yavaş yavaş açtı, ayaklarını yavaşça yere bastı ve ağır ağır King'e doğru gitti. Önünde durdu ve sözcükleri tane tane söyleyerek, "Hadi, oğlum," dedi, "hangimizin daha güçlü olduğunu mu görmek istiyorsun? Eski günlerde olduğu gibi mi? Öyle mi?"

King gözlerini Bullit'in gözlerine dikmişti, sol gözü sağ gözünden biraz daha küçük ve kısık olduğu için göz kırpıyor gibiydi. Bullit'in her cümlesini çok hafif bir kükremeyle yanıtlıyordu. King anlıyordu.

"Haydi, sıkı dur, oğlum," diye bağırdı Bullit birden.

King'in üzerine saldırdı. Aslan arka ayakları üzerinde boylu boyunca yükseldi ve ön ayaklarıyla Bullit'in boynunu kavradı. Bu kez bir okşama söz konusu değildi. Aslan adamı devirmek için üzerine abanıyordu. Adam da aslanı yere yatırmak için aynı çabayı gösteriyordu. King'in tüylerinin ve postunun altında uzun yırtıcı hareketlerle gücünün dalgalandığı görülüyordu. Bullit'in çıplak kollarında, açık boynunda sporcu adaleleri ve tendonları şişiyor, kabarıyordu. Birbirleri üstüne abanıyorlar, sağa sola yalpalıyorlardı, ama Bullit de, King de bir an olsun boyun

eğmiyordu. Hiç kuşkusuz, aslan tüm gücünü kullanmak istese ya da ani bir öfkeye kapılıp böğrünün ve gövdesinin ön kısmının gerçek gücüyle silahlansa, Bullit tüm o şaşırtıcı fiziksel gücüne rağmen bir an bile dayanamazdı. Ama King –Bullit'inkine eş bir zekâyla– bunun bir oyun olduğunu biliyordu. Nasıl az önce Bullit arabanın hızını King'in bizi izleyebilmesine olanak sağlayacak biçimde ayarlamışsa, koca aslan da korkunç olanaklarını Bullit'in gücüne göre ayarlıyordu.

Bunun üzerine Bullit yöntem değiştirdi. Sağ bacağını King'in ön ayaklarından birine doladı ve "Bu sarmaya ne diyorsun, oğlum?" diye bağırarak hayvanın bacağını çekti.

Adamla hayvan birlikte yere yuvarlandılar. Aralarında biraz karışık ve kahkaha ve kükremelerle dolu gürültülü bir boğuşma başladı. Ve adam, omuzları tuş vaziyetinde, kendini aslanın göğsünün altında yerde buldu. Şimdi Bullit soluklanıyor ve King bekliyordu, daha en ufak ve en çekik olan gözüyle sanki dalga geçiyor gibiydi. Bullit aniden tek bir dönüşle yüzükoyun yattı, dizlerini karnına doğru çekti, iki elinden güç alarak, sarsıla sarsıla, herkülvari bir güçle Kilimanjaro'nun büyük aslanını havaya kaldırdı, hayvanı ayaklarını iki yandan sarkıtmış, kendisine yapılanlara sesini çıkartmıyordu.

"Yaşa, baba! Bravo, ikinize de bravo!" diye bağırıyordu Patricia.

İki *ranger* el çırpıyordu.

Bir tek Kihoro sessizliğini koruyordu. Hatta, tek gözüyle ve garip bir inatla, ormanın sınırında üçgen biçiminde ilerleyen ince uzun çalılıkları gözlemek için başını öbür tarafa çevirmişti.

Ama Bullit bunu nasıl fark etmişti? King'i sırtından indirmiş, başını arkaya devirip yüzünü güneşe vermiş, omuzlarını hareket ettiriyor, kollarını uzatıp geriyor,

böğrünü çukurlaştırıyordu. Her bir adalesi ağrıyor, her bir eklemi ezilmiş, çürümüş olmalıydı. Ama mutluluk içinde gülümsüyordu. Gücüyle şiddeti sonunda tatmin olmuş, kızının gözlerinin önünde taçlanmıştı.

"İyi oyundu, oğlum," dedi King'e, yelesinden tutarak.

"Sıra bende," diye bağırdı Patricia.

Tam arabadan atlamak üzereyken Kihoro'nun sıska ve kara eli onu tuttu. Aynı anda, tek gözlü yaşlı iz sürücünün büyük dikkatle gözetlediği üçgen biçimindeki dikensi ormanından bir gürleme, ardından bunu izleyen bir başka gürleme yükseldi. Benim kulaklarım gibi ormanın seslerine fazla aşina olmayan bir kulağın bile bu seslerin anlamı konusunda yanılması mümkün değildi. Bunlar King'den öğrenmiş olduğum, babacan ifadeli, dostça ya da neşeli gürlemeler değildi. Öldürme ihtiyacından çılgına dönmüş yırtıcı hayvanların gırtlağından yükselen, en yürekli insanların bile kalbini bir anlığına durdurabilecek haşin, boğuk ve korkunç bir kükremeydi bu.

Çalıların arasından iki dişi aslan çıktı. Boyları oldukça yüksek, postları muhteşem, kuyrukları bir böğürlerinden diğerine kırbaç gibi gidip gelen iki dişi aslan kükreyen suratlarını King'e diktiler.

Aslan yavrularından küçük bir sürü de peşleri sıra koşturmaktaydı.

Bu sahnenin anlamını hemen kavrayabilmişsem bunun tek nedeni Patricia'nın yüz çizgilerinde beliren ifadeydi. Bu son derece kıpır kıpır, son derece duyarlı yüz birden hareketsizleşmiş ve asılmıştı. Sanki nefret dolu, aşağılık ve marazi bir acıyla aşağılanmış, donup kalmıştı. Bir yüzü bu denli çirkinleştirebilecek bir duygu, tek bir duygu vardı: aşırı kıskançlık. Ve Patricia'nın bu acıyı bu kadar yoğun bir şekilde yaşamasının bir nedeni, tek bir nedeni olabilirdi: bu iki dişi aslan King'in resmî eşleriydi ve onu yanlarına çağırıyorlardı.

King bunu Patricia'yla aynı anda anladı. Gözleri bir Bullit'e, bir küçük kıza, bir de öfkeli dişi aslanlara gitti. Yelesini salladı. Tereddüt ediyordu. Patricia'nın ağzı aralandı. Koca aslan başını ona doğru çevirdi. Kız onu alıkoymuş olsaydı hiç kuşkusuz yerinden kımıldamayacaktı. Ama Patricia'nın gözlerinde o an gururun öfkesi parıldadı. Ağzından tek ses çıkmadı. Bunun üzerine King de kendisini çağıran dişilerine gitti. Önce, bize duyduğu saygıdan ağır ve vakur adımlarla. Ama, uzaklaştıkça adımlarını hızlandırdı. En sonunda ileri fırladı ve birkaç sıçrayışta dişi aslanlarla yavruların yanına ulaştı. Birlikte ormanın içine daldılar.

Bullit yeniden direksiyonun başına geçti ve motoru çalıştırdı. Birbirinden acemi bir ses tonu ve gülümsemeyle, "Eee, Pat," dedi, "bugün iyi eğlendik, değil mi?"

Küçük kız hiçbir şey demedi. Bullit arabayı solumuzda bulunan ormana doğru sürdü.

"Buradan gidersek daha çabuk varırız," dedi Bullit.

Aynen düşünmekten kaçınan biri gibi konuşuyordu. Ve devam etti:

"Ormanın köşesinden başlayan düzgün bir yol var. Güneye gidiyor. Onu düzelttirdim. Hemen sonra *manyatta*'nın bulunduğu savana, sonra bungalow, sonra da viski."

Ormanın sınırı şimdi arkamızda kalmıştı. Bullit rahatlayarak derin derin içini çekti. Ama tam sözünü ettiği yola girecekken Patricia onu bileğinden tuttu.

"Burada durun," dedi.

Bullit kızının ne dediğini anlamaksızın yüzüne baktı. Patricia bağırdı: "Durun, dedim size. Yoksa araba giderken aşağıya atlarım."

Patricia sesini kontrol etmeye çalışıyordu. Ama se-

sinde beni titreten bir asabiyet vardı: Sybil'in sinir krizinin eşiğindeki sesinin tınısıydı bu.

Bullit onun dediğini yapmıştı. Küçük kız kapıyı bile açmadan yere atladı. Bullit davranacak gibi oldu.

"Hayır," dedi Patricia, sesindeki aynı hastalıklı vurguyla. "Kimseyi istemiyorum. Bu parkta kendimi korumak için kimseye ihtiyacım yok."

Çakmak çakmak gözleri benimkilerle karşılaştı. Beni küçümsediği mi, yoksa bana karşı belli bir dostluk mu hissettiği belli olmayan bir biçimde bana gönülsüzce:

"Siz... Elbette... Eğer istiyorsanız," dedi.

"Evet, evet," diye mırıldandı Bullit.

Arabadan indim. Patricia, "Siz gidin," dedi babasına.

Bullit Land Rover'ı hareket ettirdi. Patricia dikensiler ormanına daldı. Onun peşinden gitmeden önce, tam anında arkama döndüğümde çıkık kalçalı siyah bir gövdenin sessizce arabadan düşüp anında yere yapıştığını gördüm.

Ağaç gövdeleri birbirine çok yakın bir sıklıktaydı. Aralarında dikenli çalılar boy vermişti. Patricia'nın yürüyüşünü yavaşlatıyorlardı. Buna memnun oldum. Böylece Kihoro, sürünerek ya da kayarak, görünmeden izimizi sürebilecekti.

Ama Patricia çok geçmeden yüksek ağaçlıklı ormanın korunaklı atmosferinin dışına çıktı, orman sınırı boyunca hızlı hızlı yürüdü. Üçgen biçiminde düzenlenmiş ve hayvan sürülerinin barındığı inlerin bulunduğu ormanı görecek noktaya vardığımızda bana, "Siz ormana girin," dedi. "Aslanlar birbirine bu kadar yakın ağaçların arasında saldırmaktan hoşlanmazlar. Saldırırlarsa da bunu beceriksizce yaparlar. Hadi çabuk. İçim rahat olsun istiyorum."

Patricia savananın sınırına doğru koşmaya başladı ve ancak açık araziye gelince durdu. Güneş tüm yakıcılığıy-

la yüzüne vuruyordu. Ve yüzü tümüyle dikenli çalılık üçgenine dönüktü, çalılığa bakıyordu.

Küçük kız boru gibi kıvırdığı elini ağzına götürdü ve Kihoro'nun King'i çağırırken duyduğum o tuhaf sesi çıkardı.

Üçgenin içinden kısa iki kükreme yankılandı, çalılıkların arasından tüyleri diken diken olmuş, dişleri av peşinde iki dişi aslan çıktı. Patricia'yla aralarındaki mesafeyi bir sıçrayışta kapatabilirlerdi, kapatacaklardı da.

Kihoro ne yapıyordu? Ne bekliyordu?

Ama savananın tüm seslerini bastıracak kadar güçlü başka bir kükreme yankılandı ve King korkunç bir sıçrayışla çalılıkların arasından fırlayıp tam istediği noktaya ulaştı: tam kudurmuş dişi aslanlarla Patricia'nın arasında durdu.

Dişi aslanların en büyüğü, en güzeli ve en yüreklisi King'in etrafından dolaşmak için yandan bir sıçrama girişiminde bulundu. King hayvanın üzerine atlayıp bir omuz darbesiyle yere yıktı. Dişi aslan bir sıçrayışta doğruldu ve tekrar saldırıya geçti. King yine önünü kesti, bu kez tüm tırnakları dışarı çıkmış pençesiyle dişi aslanın ensesine vurdu, derisini ve etini yırttı. Pas rengi tüylere kan fışkırdı. Yaralı hayvan acıdan ve aşağılanmaktan kükredi, geri geri gitti, King homurtularla onu adım adım daha gerilere itti, diğer dişinin saklanmış olduğu çalılığa geri dönmeye zorladı.

Savananın yakıcı havasında o çağırma sesi yeniden yükseldi. King yerinden kımıldamamış olan Patricia'ya yaklaştı.

Patricia hafifçe titriyordu. Bunu, bir elini kaldırıp King'in yüzüne, iki altın gözünün arasına koyarken gördüm. Titreme kesildi. Küçük kızın tırnakları aslanın postu üzerinde yavaşça gezindi. Bunun üzerine King yere yattı, Patricia karnının boşluğuna uzandı, aslan ayakla-

rıyla onu sardı. Küçük kız bir parmağını üzerinde taptaze kan izlerinin bulunduğu parmağın üzerine koydu. Bakışlarıyla, gerisinde King'in boyun eğmiş, utanç içinde yenik düşmüş dişilerinin boğuk seslerle ünlediği çalılığa meydan okuyordu.

Sonra, bu boğuk sızlanmalar da kesildi. Dişi aslanlar kaderlerine razı olmuşlardı. Öğle zamanının ezici sessizliği bir anda savanaya egemen oldu.

Sessizlik birden bastırmamış ve tüm çevreyi kaplamamış olsaydı beni uyaran sesi duymayacaktım, bundan eminim. Zayıf, ısrarlı, neredeyse duyulmayacak hafiflikteki bu ses bir çınlama, bir metalin ağaç gövdesine sürtünmesinden çıkan bir sesti. Bu hafif gürültünün nereden geldiğini görmek için çalılıkların arasına eğildim. Orman altındaki zayıf ışıkta belli belirsiz bir demir mızrak parlıyordu. Sivri ucu dikensi bir ağacın gövdesine dayalıydı. Aynı gövdenin üzerinde bakır tonlarında bir miğfer gördüm. Oriunga'nın, *morane* ın saçlarıydı bu.

O denli kımıldamadan, hareketsiz duruyordu ki, Patricia'ya çevirdiği vahşi ve muhteşem yüzü siyah mermerden yontulmuş bir heykele benziyordu. O an, onun için bir aslanın sarmaladığı küçük beyaz bir kızdan başka bir şey yoktu. Mızrağı elinden kaymıştı ve görülmekten hiç kaygılanmadığı apaçık ortadaydı.

Patricia King'in kucağında dinleniyordu.

9

Akşam olmak üzereydi.

"Gayret, varmak üzereyiz," dedi Patricia, neşe içinde.

Gerçekten de, parkta tanıyabildiğim, içinde insanların yaşaması için yapılmış tek tük eften püften kulübelerin bulunduğu tek dikensi ormanını karşımda görüyordum. Sırası gelmişti zaten. Artık adalelerimin de, sinirlerimin de dayanacak hali kalmamıştı. King'in ailesiyle birlikte yaşadığı yerden buraya kadar yürümek dört saat kadar sürmüştü. Dikenler ve engebelerle dolu bu bitmek tükenmek bilmez yolu Patricia sıcağın altında ve toz toprak içinde, yorulmadan yapmıştı. Kâh şarkılar söyleyerek önüm sıra yürüyor, kâh beni zevke getirmek istercesine elini uzatıyordu. Bana karşı olan dostluğu şimdi daha bir derinlik, gerçeklik kazanmış, adeta yeni bir şekil almıştı: Onun öç almasının ve zaferinin tanığı olmuştum –ve o tek tanığın ben olduğumu sanıyordu.

Düzenli aralıklarla, aynı coşkulu sesle sürekli olarak, "Gördünüz işte! Gördünüz işte!" diye yineliyordu.

Yolun geri kalan bölümünü sessizlik içinde yürümüştük. Patricia zaferini düşünüyordu, bense *morane*'ı.

Patricia'yı korkunç iddiasında suçüstü yakalamak için Oriunga nasıl ve niçin doğru anda ve doğru yerde bulunabilmişti? Kraliyet Parkı'nda dolaşırken King'in

inini (*manyatta* da pek uzağında değildi) tesadüfen mi keşfetmişti? O andan itibaren de koca vahşi hayvanı izlemeye ve tüm Masai erkeklerinin bir aslan öldürmesini şart koşan bir efsane kadar eski ve güçlü bir geleneği gerçekleştirme anının yaklaştığını düşlemeye dört elle mi sarılmıştı? Küçük kız King'in ayakları arasında ve onunla vedalaşırken Oriunga'nın küçük kızın üzerine diktiği sert ve yakıcı bakışlarının anlamı neydi?

Patricia belki kaygılarımı yanıtlayabilirdi. Ama Oriunga'nın kendisini görmüş olduğunu bilmiyordu, ben de hangi batıl inançla korkuya kapılarak bunu öğrenmesinden kaçındığımı bilmiyordum.

"İşte, eninde sonunda vardık," dedi Patricia, yorgun yüzüme bakıp sevimli sevimli gülümseyerek.

Zenci köyüne varmıştık. Oradan iki değişik yol ayrılıyordu; biri Bullit'in bungalovuna gidiyordu, çok daha kısa olan diğeri de benim kulübemin de bulunduğu ziyaretçiler kampına.

Patricia, yolların kesiştiği noktada kararsızlık içinde durdu. Başını hafifçe eğdi ve ayakkabısının burnuyla toprağın üzerine geometrik şekiller çizmeye başladı. Az önce kudurmuş dişi aslanlara korkusuzca meydan okuyan küçük yızın yüzünde ve gözlerinde garip bir utangaçlık belirmişti.

"Eğer çok, çok yorgun değilseniz," dedi en sonunda alçak sesle, "benimle eve kadar gelir misiniz? Gelirseniz beni çok memnun edersiniz; eğer siz orada olursanız, annem bana kızmaz... Korkunç geç kaldım da."

Patricia başını kaldırdı ve hızlı hızlı ekledi: "Bunu kendim için istemiyorum, biliyorsunuz. Onun için istiyorum. Öfkelenmek ona çok, çok dokunuyor."

Patricia'nın atfettiği kadar bir etkim var mıydı yoksa Bullit kızı için geçerli bir özür mü uydurmuştu, bilmiyorum, ama Sybil tarafından büyük bir incelikle karşılan-

dık. Sonra Patricia'yı duşa gönderdi ve onun yokluğunda bana, "Sizinle baş başa konuşmayı çok istiyorum," dedi.

"Bu benim evimde daha kolay olur," dedim.

"Tamam, bugünlerde uğrarım," dedi Sybil, gülümseyerek.

Kulübemde hemen kamp yatağının üzerine attım kendimi Kötü, yorgun, ateşler içinde bir uyku oldu. Uyandığımda gece olmuştu. İçim daralıyordu, aklım karmakarışıktı. Burada kalışımı uzattığım için kendi kendime kızıyordum, artık yapacak bir şey kalmamıştı ki ..Aerakım umduğumun çok ötesinde giderilmişti. King'in yaşamı ve Patricia'yla ilişkisi konusunda her şeyi biliyordum. Dahası, koca aslan benim için tanıdık bir hayvan olmuştu. İçim rahat bir halde yola çıkabilirdim. Öyle de yapmalıydım.

Ya sonuç, diye düşündüm birden. İşin sonunu görmeliydim.

Yatağımdan atladım ve karanlık verandayı sinirli sinirli arşınladım.

Neden bir son? Ve hangi son?

Kihoro'nun Oriunga'ya ateş ettiğini görmeyi mi bekliyordum? Yoksa *morane*'ın mızrağını tek gözlü yaşlı iz sürücüye saplamasını mı? Bir gergedanın Bullit'in karnını deşmesini mi? Yoksa King'in, oyunun tüm kurallarını unutup, Patricia'yı parçaladığını mı? Ya da Sybil'in çıldırmasını mı?

Tüm bu düşünceler hem iğrenç hem de saçmaydı. Aklımı yitirmek üzereydim. Bu yerleri de, bu hayvanları da, bu insanları da bir an önce terk etmem gerekiyordu.

Ama sonuç gerçekleşene kadar Kraliyet Parkı'nda kalacağımı hissettim, çünkü –açıklanamaz bir kesinlikti bu– bir şeyler olacaktı.

Minicik kadife bir pati gözkapaklarımdan birini kaldırdı. Yastığımın üzerine oturmuş, hindistancevizi bü-

yüklüğünde, yüzünde siyah satenden maskesi olan maymunu yanımda oturur buldum. Her şey tıpkı Kraliyet Parkı'nda ilk uyandığım günkü gibiydi: Gün doğmak üzereydi, kamp giysilerim tomar halinde yatağımın ucunda, yanık bırakmış olduğum kamp lambasının yanında duruyordu.

O zaman da yapmış olduğum gibi, verandaya çıktım. Ve orada Cymbeline'i, yüksük kadar küçük ayakları, çam dikenleri kadar ince boynuzları olan minik ceylanı buldum. Ve sis büyük su yalağına kadar inen orman açıklığı gizlemekteydi.

Evet, ilk günküne benzeyen her şeyi buldum. Ama şimdi, üzerimde bir etkileri kalmamıştı, Nicolas'yla Cymbeline o şiirsel gizemlerini yitirmişlerdi. Açılmakta olan sisin ortaya çıkaracağı manzaranın tüm ayrıntılarını önceden biliyordum. Kısacası, o anki duygularım yaşamış olduğum büyülenmenin kötü bir kopyasından başka bir şey değildi.

Gün birden aydınlandı, çarçabuk ve muhteşem. Kilimanjaro'nun karları yumuşak bir kora dönüştü. Sis peri tülleri halinde, elmas kırıntıları halinde dağıldı. Çayırların dibinde sular parıldadı. Hayvanlar yüce dağın eteklerinde toplanarak canlı halılarını dokumaya başladılar.

O an bu güzellik, öncesiz olmayan bir sabahta gördüğüm yepyeni haliyle, tüm tazeliğiyle yeniden gözlerimin önünde belirdi. Doğa sonsuz mucizelerini ne kadar yinelerse yinelesin, görkeminden de, bütünlüğünden de, bozulmamışlığından da hiçbir şey yitirmiyordu. İçimde vahşi hayvan sürülerinin özgürlüğünü ve saflığını paylaşma arzusu yeniden yeşerdi. Ve bu arzu buralara geldiğim ilk günkü kadar şiddetliydi, çünkü, gerçekten, hangi konuda bu arzumu doyurmuştum ki?

Giyindim ve dikensi ağaçlar boyunca yürüdüm. Yarı düşte gibiydim, her şey sanki buraya geldiğim ilk günün

şafağındaki gibi yeniden başlayacaktı. O kadar ki, orman alanından ayrılmak zorunda olduğum noktaya vardığımda, bir an durup Patricia'nın sesine kulak kabarttım.

"Daha uzağa gitmeyin, yasak," dedi küçük kızın sesi.

Hiç kuşkusuz önceden hissettiğim için olacak, bu tınısız, fısıltı halindeki ses, o ilk sabah hiç beklemediğim anda duymuş olduğumdan çok daha fazla şaşırttı, çok daha fazla ürküttü beni. Rastlantının bu kadarı fazlaydı. Kendi kendime kurduğum bir sanrıydı.

Ama, arkama döndüğümde, gri tulumlu, saçı yuvarlak kesimli küçük kız aynı ağaca dayanmıştı. Ne ki, bu kez gülüyordu.

"Büyücülüğün ta kendisi bu," dedim... "Nicolas... Cymbeline... Şimdi de siz."

Patricia'nın sessiz gülüşü daha canlandı, daha yoğunlaştı. Gözlerinin içi çok şirin bir muziplikle fıldır fıldır dönüyordu.

"Tahmin edemeyeceğinizi düşünüyordum," dedi. "Ama onları size gönderen benim. Bunun sizi buralara kadar getireceğini biliyordum."

Ben de onun gibi sessizce güldüm. Sonra onunla birlikte hayvanları seyrettim.

Sırtındaki yara izinden bize saldırmış olan gergedanı tanıdım... Çizgili gövdesiyle çamurlarda ve otlarda yuvarlanan zebranın, çita yavrularının leşini parçaladığı tayın kardeşi olabileceğini düşünüyordum. Otlayan mandaları gördüğümde, bu sürünün son koşusunda omuz başına yapışmış King'i de beraberinde götürmüş olan manda geldi aklıma.

Ve aklıma daha birçok düşünce, çağrışımla birçok resim geliyordu. Bunları Patricia'yla paylaşıyordum. Onaylıyor, düzeltiyor, açıklamalarda bulunuyordu.

Birden, çok ciddi bir biçimde bana, "Hayatta genellikle ne yaptığınızı merak ediyorum," dedi.

"Seyahat ederim... çevremi seyrederim," dedim. "Çok eğlencelidir."

"Kesinlikle öyledir," dedi Patricia. "Ama hepsi bu mu?"

"Hayır... Sonra, yazı yazarım."

"Ne yazarsınız?"

"Seyahatlerde gördüklerimi."

"Neden?"

"Seyahat edemeyen insanlar için yazıyorum."

"Anlıyorum," dedi Patricia.

Küçük kızın kaşları arasında bir çizgi derinleşti. "Onlar üzerine yazacak mısınız?" diye sordu bana, hayvanları işaret ederek.

"Sanmıyorum," dedim.

"Haklısınız. Yapamazdınız," dedi küçük kız.

"Bunu anlamıştım."

"Nereden?"

"Sizin yüzünüzden."

Patricia dostça güldü ve elimi tuttu.

"Bize yeniden gelmeniz gerekecek, sık sık, uzun süreli... O zaman, belki..."

Yine güldü.

"Dostlarımla konuşmaya gitme zamanım geldi. Beni burada bekleyin," diye ekledi.

İncecik, narin ve gri siluet yüksek otların, çalılıkların, geniş su birikintilerinin arasından süzülerek Kilimanjaro'nun hayvanlarına temel sözcükleri fısıldamaya gitti.

Bir ağaca yaslandım ve gözlerimi dağın zirvesine, şafak rengi karlarına diktim.

Birkaç saniyelik bir hayale dalıştan sonra Patricia'yı bulmak için gözlerimi yeniden yere çevirdim. Onu rahatlıkla gördüm. Kalabalık hayvan sürülerinin arasına daha ulaşmamıştı. Ve sonra, az kalsın dehşet içinde haykıracaktım; güneşin altında parıldayan yassı üçgen başlı koyu

renkli ince bir şey otların dibinden sürünerek küçük kızın peşinden gidiyordu. Patricia'nın büyüsü, Patricia'nın gücü sürüngenlere kadar uzanıyor muydu? Kihoro, dünyanın en iyi atıcısı bile olsa bu kıvrıla kıvrıla ilerleyen sinsi hedefi vurabilecek miydi? Tam paniğe kapılmak, tek gözlü iz sürücüye seslenmek, Patricia'ya doğru koşmak... ne bileyim, bir şeyler yapmak üzereydim ki küçük kız bir ceylanın yanında durdu, siyah bir şekil ağır ağır doğruldu. Elinde mızrağı olan, saçları kül rengi bir miğfere benzeyen çıplak ve yakışıklı bir erkek bedenine dönüştü.

"Patricia, dikkat edin! Oriunga!" diye bağırdım.

Sesim mi çıkmamıştı? Rüzgâr ters yönden mi esiyordu? Uyarım küçük kıza ulaşmadı. Yakınımdan geçmekte olan bir ceylan sürüsünü ürkütmekten, zebraları dörtnala koşturmaktan başka bir işe yaramadı. Zaten artık çok geçti. *Morane* Patricia'nın yanına varmıştı.

Soluğumu tuttum. Ama hiçbir şey olmadı. Yalnızca Oriunga'yla küçük kız yola birlikte devam ettiler. Oriunga da vahşi hayvanlara alışıktı ve belki o da temel sözcükleri biliyordu.

Patricia tek başına geri döndüğünde güneş gökyüzünde bayağı yükselmişti ve iyice kızgınlaşmıştı. Gülerek bana, "*Morane*'ı gördünüz mü?" diye sordu.

"Evet..." Boğazım kurumuştu. "Ne oldu?"

"Geceyi ormanda, bizim bungalovun çevresinde, benim dışarı çıkmamı bekleyerek geçirmiş," dedi.

"Niçin?"

"Peşimden gelip benimle konuşabileceğinden emin olmak için," dedi Patricia.

"Ne istiyormuş?"

"Büyük aslanın kızı mıyım yoksa bir büyücü müyüm, bunu öğrenmek istiyormuş," dedi Patricia, yeniden gülüyordu.

"Siz ona ne cevap verdiniz?"

"Bunu kendisinin tahmin etmesini söyledim," dedi Patricia.

"Siz biliyordunuz," dedi, sonra gözünü kırparak bana, "onun King'in ininin yakınında saklandığını ve dişi aslanlarla olanları gördüğünü biliyordunuz."

"Doğru," dedim.

"Neden beni uyarmadınız?" diye sordu küçük kız.

Cevap vermedim. Patricia öbür gözünü kırptı.

"Oh! Biliyorum," dedi. "Ondan benim adıma korkmadınız. Yanılıyorsunuz. Hiçbir şey yapamaz. Ben beyaz bir kadınım."

Birden kahkahalara boğularak iki büklüm oldu. Hayvanları ürkütmemek için sessiz kalması gerektiğinden gülmesini güçlükle tutuyordu. Patricia kendini topladığında konuşmasına devam etti:

"Bana evlenme teklifinde bulundu."

"Peki, sonra ne oldu?" dedim.

"Sonra, bunu King'le konuşmasını önerdim ona."

Bu sözlerin ne anlama geldiğini bilincimle kabullenmek istemedim ve "Anlamıyorum," dedim.

"Oysa son derece basit," diye yanıtladı küçük kız. "*Morane*'a King'le her gün buluştuğum yeri tarif ettim. Ve oraya silahsız gelmeye cesaret edemeyeceğini söyledim." Patricia ciddi bir tavırla başını salladı. "King mızrak taşıyan zencilerden nefret eder. Belki de annesiyle babasını onlar gibi insanların öldürdüğünü biliyor."

"Ama Masailerin son derece gururlu olduklarını bana siz söylememiş miydiniz?" dedim.

"Eee, ne olacak?" diye sordu kız, tümüyle yapmacık bir saflıkla.

"Bu durumda, Oriunga gelmezlik edemez."

"Öyle mi düşünüyorsunuz?" dedi Patricia.

Sesi aynı saflığı koruyor, ama hemen hemen aynı anda iki gözünü de kırpıyordu.

Ve Oriunga geldi.

Biz King'le birlikte –bana artık eski bir dost gibi davranıyordu– uzun dallı ağacın altına daha yeni oturmuştuk ki, *morane*, hiç kuşkusuz uzun zamandır yolumuzu gözlediği bir çalılığın arkasından çıkıp bize doğru geldi. Bir omzuna attığı, her adımında tüm bedenini ortaya çıkaran gri bez parçasından başka hiçbir şey yoktu üzerinde.

Büyük aslan boğuk boğuk kükredi. Sarı gözleri düşmanlıkla Oriunga'nın üzerine odaklandı. Kibirli kibirli ve bakışlarıyla kendisine meydan okuyarak yürüyen tanımadığı bu kırmızı saçlı zenciden hoşlanmamıştı besbelli.

King ne yapayım der gibi başını Patricia'ya doğru çevirdi.

"Oturduğun yerde kal, King," dedi küçük kız.

King homurdanmayı sürdürdü ama yerinden hiç kımıldamadı.

Oriunga dalların gölgesine girdi, uçuşan örtüsünün ucu hayvanın yüzüne değecek kadar yakınından geçti aslanın ve gidip sırtını ağacın gövdesine yasladı

Patricia ayağa kalktı, King de onunla birlikte doğruldu. Ama küçük kız elini hâlâ dev ensesinin üzerinde tuttuğu için, koca aslan onun kendisini *morane*'a doğru ağır ağır götürmesine hiç karşı koymadı. Patricia'yla King zencinin üç adım önünde durdular.

Zenci, boynu dimdik, saç ve kil karışımı miğferinin altındaki başı havada, hiç kımıldamadan onlara bakıyordu. King'in ağzı açıldı. Dişleri parıldadı. Tırnaklarını çıkardığı ön ayaklarından biriyle toprağı eşeliyordu. Oriunga küçümseyerek gülümsedi.

O an, Patricia, aynı benim için yapmış olduğu gibi, King'i *morane*'ın üzerine saldırttı ve tuttu, yeniden saldırttı ve yeniden tuttu. Ama bugün aslan yalnızca küçük

kızı memnun etmek için saldırıp kükremiyordu. Kendisi için yapıyordu bunu. Tüm içgüdüleriyle Oriunga'dan nefret ediyordu. Sanki ağaca yaslanmış olan adamda kendi ırkına oldum olası düşman olan tüm bir ırkın kokusunu alıyor gibiydi. Patricia, King'in öfkesini dizginleyebilmek için üzerindeki tüm gücünü kullanmak zorundaydı.

Durdurulan ve yeniden başlatılan, sürekli yinelenen, King'in ağzının karşısındaki insanın boynundan bir parmak uzakta olduğu, *morane*'ın aslanın sıcak soluğunu hissettiği bu saldırılar boyunca zencinin siyah atletik bedeninde tek bir adale kıpırdamamış, mağrur yüzünde tek bir çizgi oynamamıştı.

Yoksa Oriunga küçük beyaz kızın kendisini sonuna kadar koruyacağından emin miydi? Aptalca bir gururun cesareti miydi bu? Yoksa kusursuz bir cesaretin ta kendisi miydi? Ya da bu, gerçekte, mantığın, cesaretin ve gururun ötesinde, aslanların bir kurbanı, bir katili olan Masai halkının *morane*'larının sayılamayacak kadar çok ve ezeli hayaletine, kabilelerinin efsanelerine anlaşılmaz ve körü körüne bir sadakat mıydı?

Gözlerimi Oriunga'dan ayıramıyordum ve korkuyordum. Ama korkum onun için değildi. Patricia'nın gücüyle ilgili gördüklerimden sonra, vahşi hayvanlar âleminde onun için her şeyin mümkün olduğunu, onun her şeye hakkı olduğunu anlamıştım. Ama artık hayvanların oyununa yetmediğini çok iyi görüyordum. Küçük kız gücünü aynı anda, birbirine yasak iki ayrı dünyaya yaymak için oyununa insanları da katma ihtiyacı duyuyordu.

Birden Oriunga sağ kolunu havaya kaldırdı ve sert bir sesle konuştu.

"Gitmek istiyor," dedi Patricia, "bir aslana bile olsa, oyuncak olmak istemiyor."

Oriunga, Patricia'nın tüm gücüyle yelesinden tutarak zaptettiği tüyleri diken diken olmuş, kükreyen King'in önünden geçti, rahvan ve tüy gibi adımlarla uzaklaştı. Uzun dalların oluşturduğu gölgenin sınırına vardığında arkasına döndü ve yeniden konuştu.

"Bundan sonra yanında mızrağı da olacak," dedi Patricia.

Morane ormanın içinde çoktan gözden kaybolmuştu ama aslan öfkeden hâlâ titrerken Patricia King'in ayakları arasına uzandı, karnına yaslandı. Hayvan işte ancak o an sakinleşebildi.

10

Aynı gün, akşama doğru, Sybil önceden haber vermeksizin kulübeme geldi. Gerçi baş başa görüşmek için bana geleceğini daha önce söylemişti. Ama gene de ziyaretini önceden bildireceğini düşünmüştüm. Yine de genç kadının tavırları beni nezaket kurallarına uymamasından daha fazla şaşırttı. Sade, sakin ve neşeliydi ve o korkunç siyah gözlüklerini takmamıştı.

Kendisine hemen çay ikram edemediğim için özür diledim. Yalnızca sabahları çay içiyordum, ona da termosta demletiyordum.

"Ama Bogo ya da başka birini çağırabilirim," dedim Sybil'e.

Neşeyle sözümü kesti.

"Bu saatte viskiyi tercih edersiniz, değil mi? Tamam o zaman, aslında benim tercihim de cinle biraz yeşil limon."

İçki ve ona eşlik eden çerez yönünden hâlâ zengindim. Hepsini verandadaki masaya koydum ve bardakları doldurdum.

"Sırf gümüşlerimizi ve yemek takımlarımızı göstermek için ilk gecenizde sizi soktuğum sıkıntıyı düşünüyorum da," dedi Sybil.

Hafif alaycı, hafif hüzünlü bir gülümsemeyle ekledi:

"İnsan bazen herhangi bir şeye dört elle sarılıyor işte."

Artık Sybil'in yüzüne bakmaya cesaret edemiyordum. Onun bu kadar doğal, bu kadar açık olmasına inanmakta ne kadar zorlandığımı belli etmekten korkuyordum.

İçkisinden bir yudum aldı ve konuşmasını alçak sesle sürdürdü:

"Gerçekten güzel... Fazlasıyla güzel... Fazlasıyla kolay... Kimi Avrupalı kadınlardan, hatta Nairobili kadınlardan başka görülecek bir şey yok. Benim de sinirlerim oldukça bozuk..."

Çok güzelleşen gözlerini bir süre benim gözlerime dikti.

"Hepimize çok büyük bir iyilikte bulundunuz," dedi tuhaf bir yalınlık ve heyecanla, "John'a bakın, küçük kızımıza bakın... Ben bile nasılım görün."

Sybil'in içtenliği bulaşıcıydı.

"Bunda benim kişisel bir payım olduğuna gerçekten inanıyor musunuz?" diye sordum. "Sizin yalnızca aile sorunlarınızın dışında kalmış biriyle konuşmaya ihtiyacınız vardı."

"Doğru," dedi Sybil. "Artık önemli şeyleri aramızda konuşamıyoruz."

Başını öne eğdi. Gözkapaklarını neredeyse tamamen indirdi. Ama içini daha da açmakta tereddüt etmedi. Sanki son bir şanstan yararlanmak istiyordu.

"Bu aramızda aşk olmadığı için değil," dedi. "Tam tersi. Aşkın fazlalığından oluyor."

Genç kadın, yüzüme bakmak için başını kaldırdı. O an yüzünde umutsuzluğun verdiği bir kararlılık ve cesaret okunuyordu. Her ne pahasına olursa olsun kendini ve çevresindekileri apaçık görme kararlılığı ve görmüş olduklarını söyleme cesareti.

"Birbirimize yaptığımız kötülüğü en uç noktada his-

sedecek kadar seviyoruz birbirimizi ve bunu kaldıramıyoruz, anlıyor musunuz? O zaman da her birimiz suçu diğerinin üzerine atmak istiyor, atmak zorunda."

Sybil'in yüz çizgileri çökmüş, kasılmıştı, ama sükûneti ve soğukkanlılığı devam ediyordu. Konuşmasına hiç değişmeyen bir ses tonuyla devam etti.

"Ben, John'un hayvanlarından başka hiçbir şey düşünmeyen, Patricia'nın geleceğini de, mutluluğunu da umursamayan duygusuz, kaba bir adam olduğunu düşünüyorum. John ise..." Sybil burada çok yumuşak ve çok güzel bir biçimde gülümsedi, "benim kentler için çıldırdığımı, ormanın yüceliğinden hiçbir şey anlamadığımı, züppeliğim ve asabiliğim yüzünden Patricia'nın mutsuzluğuna neden olduğumu düşünüyor, ah, çok ender olarak ve çok utanarak düşünüyor, bundan eminim, ama yine de düşünüyor. Çocukçağız da, burada aslanıyla mutlu olmasındansa Nairobi'de olmasını yeğlediğime inanmış. Babası onu mantıklı bir şeye inandırmaya çalıştığında, onun bunu yalnızca benim tarafımı tuttuğu için yaptığından kesinlikle emin oluyor ve ikimizden de nefret ediyor. John, zavallı adamcağız, çocuğunu kollamak istediğinde de, onları bana karşı ittifak yapmakla suçluyorum."

Sybil kemikli ellerini masanın üzerinde kavuşturdu ve öylesine şiddetle sıktı ki, eklemleri çatırdadı. Gözleri hâlâ gözlerimdeydi, ama bir yanıt beklemiyordu.

"Bu haksız öfkeyi en azından sonsuza dek sürdürebilseydik yaşamak belki daha kolay olurdu," dedi Sybil. "İnsan kendisinin haklı olduğunu, erdeminin hakarete uğradığını, gururunun kırıldığını hissederdi. Ama bu nöbetlerin saçmalığını, çirkinliğini çok çabuk anlayacak kadar çok seviyoruz birbirimizi. Bu kez acıma yoluna sapılıyor. Onlar bana acıyorlar, ben onlara. Ben, bunu her fırsatta görüyorum. Onlar benim kadar görmüyorlar kuşkusuz. Hiç önemi yok! Onlar da, ben de, acınmak istemiyoruz ki."

Bu kez, genç kadının altdudağı titremiş, sesi bir perde yükselmişti. Hiçbir şey söylemiyordum, çünkü söyleyebileceğim bir şey yoktu.

"En kötüsü, artık insanın kendini öfkeye kaptırmadığı ya da acıma duygusuyla içinin parçalanmadığı andır. Sakin olduğu ve her şeyi açıkça gördüğü andır. Çünkü o an, artık yapacak hiçbir şey olmadığını görür insan," diye devam etti Sybil.

İnsanın kendine karşı duyduğu böyle bir acımasızlık karşısında araya girmemek, buna dayanmak benim için fazlasıyla katlanılmaz bir şeydi.

"Bundan kesinlikle emin olamazsınız," dedim.

Sybil başını salladı.

"Yapılacak bir şey yok," dedi. "Hayır, insanlar birbirleri olmadan yaşayamayacak kadar birbirlerini seviyorlarsa, ama aynı hayatı götürebilecek biçimde yaratılmamışlarsa ve de bu hiç kimsenin suçu değilse, yapılacak hiçbir şey yoktur. Onlar bunu daha bilmiyorlar. Patricia, Tanrı'ya şükür, daha çok küçük. John, neyse ki, fazlasıyla basit. Şimdiki gibi küçük bir ara vermeyle her şeyin halledileceğini sanıyorlar. Ama ben, ben biliyorum."

Sybil sustu. Süzülmüş ve şimdiden solmuş yüzüne bakarken acıma, şefkat ve suçluluk karışımı bir duygu yaşıyordum.

Giyimine düşkün bir lise arkadaşına duyduğu safça hayranlığa ve beni ağırladığı çay davetinden aldığı büyük hazza bakarak kendini beğenmiş, aptal ve inatçı olduğuna bir anda karar verdiğim kadın, buydu işte. Bende küçümsemeyle karışık bir acıma duygusu uyandırmıştı. Oysa acısı keskin zekâsından ve ince duygusallığından geliyormuş.

Kilimanjaro tepelerine doğru bakan Sybil, birden, "Benim parkın güzelliğini, görkemini, vahşiliğini, şiirini göremeyecek kadar kör olduğumu, bu yüzden de onları

anlamadığımı sanıyorlar," dedi.

Genç kadının sesi kısıldı. Ellerini şakaklarına götürdü.

"Tanrım! Bu gerçek olabilseydi bu kadar acı çeker miydim?" dedi.

Ani bir hareketle bana doğru döndü ve ani bir coşkuyla konuşmaya başladı:

"Bir anım var... Bunu size anlatmalıyım... Karşısında hiçbir şey yapamadığım büyük korkuları tanımadığım zamanlara ait bir anı. Her zaman John'a gittiği her yerde eşlik ederdim... Bunu seviyordum... Bir gün şu tarafta..." Sybil bir parmağını ufka doğru kaldırmış, büyük dağın doğusunu gösteriyordu, "savanadan geçen ve siyah denilebilecek kadar koyu yeşil renkte derin bir ormanda son bulan bir yoldaydık. Arkada, Kilimanjaro apaçık görülüyordu. Onları orada, tam çalılıkla ormanın sınırında gördük: fil ve gergedan. Yüz yüze, karşı karşıya, birinin hortumu diğerinin boynuzunda öylece duruyorlardı. Ağaçların arasından çıkarken, aynı yol üzerinde karşılaşmışlardı ve birbirlerine yol vermek istemiyorlardı. John bana bunun hep böyle olduğunu söyledi. Düşünebiliyor musunuz, doğanın en güçlü iki canavarı... Gurur... Gözlerimizin önünde ölümüne dövüştüler. Bu mücadelenin fonunda o koyu yeşil duvar ve daha ileride, dağ vardı. Fil –John'un hep böyle olur, dediği gibi– üste çıktı. Sonunda bir omuz darbesiyle –ama ne darbe ve ne omuz– gergedanı yere devirdi, üzerinde tepindi. Ama onun da karnından bağırsakları dökülüyordu. John hemen sonra onu öldürtmek zorunda kaldı... Anlıyor musunuz, ben bu mücadelenin sonsuza dek sürmesini isterim. Bu dünyanın tüm gücü ve vahşiliğiydi. Zamanın başlangıcı ve sonuydu. Ve ben, artık sıradan, çelimsiz ve ürkek bir kadın değildim. O güç ve vahşettim..."

Kesilen soluğu Sybil'i devam etmekten alıkoydu. Bir süre sonra, "Bana bir cin daha verir misiniz, lütfen?" dedi.

Bir dikişte içti ve sözlerine devam etti:

"Bunları kendi kendime ve ta içimde hissetmemiş olsaydım, ormanın ve hayvanlarının John için ne anlama geldiğini anlayabilir miydim? Onu Nairobi'de yaşamaya ikna edemeyeceğimi, mecbur edemeyeceğimi mi sanıyorsunuz? Zavallı John, bunu benim için kesinlikle yapardı."

Genç kadının gülümsemesi de, gözleri de o an sınırsız bir aşkı dışa vuruyordu.

"John'la ben, her zaman uzlaşırız," diye devam etti Sybil, hızlı hızlı. "Ben buraya bizden konuşmaya gelmedim."

Sanki gücünü toplamak istercesine bir an sustu, sonra öfkeyle, "Patricia'yı buradan uzaklaştırmak gerek. Bu gerçekten gerekli, inanın bana. Siz de görüyorsunuz, daha çıldırmadım. Ne dediğimi biliyorum. Bu arada bunu açık açık düşündüm. Yatılı ya da özel bir okul, Nairobi ya da Avrupa, çocuğun buradan gitmesi ve bir an önce gitmesi gerek. Yakında, çok geç olacak. Düşündüğüm onun eğitimi, terbiyesi değil. Bunlarla hâlâ ben ilgilenebilirim. Ama ben onun güvenliğini ve hayatını düşünüyorum. Korkuyorum."

"King'den mi? Hayvanlardan mı?" diye sordum.

"Bunu ben biliyor muyum?" dedi Sybil. "Beni korkutan bunların tümü. Çocuğun gerginliği, tutkusu. İklim, doğa, çevre. Bu böyle süremez. Sonu kötü olacak."

Oriunga'yı düşündüm. Sybil'in onun varlığından haberi yoktu, ama kaygısını paylaştığımı hissetti.

"Çocuğun tüm güvenini kazanmış durumdasınız," dedi buyurucasına. "Onu ikna etmek için imkânsızı gerçekleştirin."

Sybil ayağa kalktı.

"Size güveniyorum," dedi.

Kendisinin, eşinin ve kızının üzerine bir kapanın iki ağzı gibi kapanan yalnızlığına ve aşkına doğru gitmek üzere merdivenlerden ağır ağır indi.

Patricia kulübemin basamaklarından koşarak çıkar-

ken akşam olmak üzereydi. Küçük kızın pürüzsüz yanakları güneşten esmerleşmiş, sevinçten pembeleşmişti. King kendisine her zamankinden daha yoğun bir sevgi göstermişti. Dişi aslanların kabalıklarını, hırçınlıklarını bağışlatmak için öyle davranmıştı, Patricia bundan kesinlikle emindi.

Küçük kızın istediği gibi gevezelik etmesine hiç ses çıkarmadım. Ama, tam yanımdan ayrılırken, "Yakında gitmem gerekecek, biliyor musunuz?" dedim.

Gözlerini birden büyük bir hüzün kapladı ve alçak sesle, "Biliyorum..." diye yanıtladı. "Hayat bu."

"Benimle birlikte Fransa'ya gelmek istemez miydiniz?" diye sordum.

"Kaç günlüğüne?" dedi Patricia.

"Büyük mağazalara, güzel tiyatrolara gitmek, yaşıtınız olan kızlarla arkadaşlık etmek için oldukça uzun bir süreliğine."

Küçük kızın az önce son derece güven dolu, son derece sevecen yüzü kasılmış, sertleşmiş, vahşileşmişti.

"Tıpkı annem gibi konuşuyorsunuz," diye bağırdı. "Siz onun dostu musunuz, benim mi?"

Sybil'in, acıyı bastırmak için adaletsizliğin içgüdüsel kullanımı konusunda söylediklerini anımsadım.

"Seçim yapmama hiç gerek yok," dedim Patricia'ya. "Ben hep sizden yana oldum."

Ama küçük kız bana öfkeyle bakmayı sürdürüyordu.

"Siz de, siz de benim buradan gitmemin daha iyi olacağını düşünüyorsunuz!"

Yanıtlamadım. Patricia'nın dudakları bembeyaz kesilmiş ve incelmişti.

"Bu parktan asla ayrılmayacağım," diye bağırdı. "Asla! Eğer beni buna zorlarlarsa zenci köyüne, ya da Masailerin yanına ya da King'in inine saklanırım, eşleriyle anlaşır, çocuklarına bakarım."

Patricia'yla barış yapmakta oldukça zorlandım. Bunu sağladığımda eski sevimliliğine yeniden kavuştu ve bana kibarca, "Siz kötü biri değilsiniz aslında," dedi, "beni neden buradan götürmek istediğinizi biliyorum. Benim için korkuyorsunuz."

Narin omuzlarını silkti ve "Korkacak ne var ki, Tanrım!" diye ekledi.

11

Haberi Bogo'dan öğrendim. Masailerden yaşlı Ol' Kalu ölmüş. Kabile onun yerini almak üzere bir başka sert tavırlı bilge bir adam seçmişti. Bogo onun adını bile biliyordu: Vainana. Bu nedenle bugün *manyatta*'da bir kutlama olacağını da biliyordu.

Beni bu denli çabuk bilgilendirdiği için şoförüme teşekkür ettim. Ama Bogo'nun bana hâlâ söyleyeceği bir şeyler vardı ve bunun kendisini rahatsız ettiği apaçık görülüyordu. Üniformasını süsleyen beyaz madenî büyük yassı düğmeleriyle oynayıp duruyordu. Alnındaki çizgilerle yüzündeki kırışıklıklar biraz fazla oynuyordu. Hiçbir şey fark etmemiş gibi davrandım. Sonunda, Bogo bakışlarını sarı ayakkabılarının kare ve kaba dikişli burnuna dikti. "Beyefendi kesinlikle bu kutlamaya gitmek isteyecektir," dedi. "Çünkü beyefendi böyle şeylere her zaman ilgi duyuyor."

"Doğru," dedim. "Eee?"

Bogo acınası bakışlarını bana doğru kaldırdı ve bir solukta, "Bu Masailer dans ederken çılgına dönerler," dedi. "Mızrakları ellerinden hiç düşmez ve Kikuyularla yaptıkları eski savaşları hatırlarlar. "Beyefendi bana bir iyilikte bulunsa da, kendisini *manyatta*'ya parkın efendisi götürse."

"Seve seve," dedim, "ama acaba o..."

Birlikte yolculuk ettiğimizden bu yana Bogo ilk kez sözümü kesecek kadar kendini kaybetti.

"O gidiyor, o gidiyor, efendim," dedi. "Masailer onu davet etti. Şu an Vainana köyde şefle görüşüyor."

Kulübemden zenci köyüne gitmek yürüyerek en fazla beş dakika sürüyordu. Oraya hep yürüyerek gidiyordum. Bogo bu kez beni oraya otomobille götürmekte diretti. Bununla, *manyatta*'ya gitmeyeceğinden kesinlikle emin olmak için kapıldığı sabırsızlığı ve oraya gitmekten kurtulduğu için bana duyduğu minnettarlığı gösteriyordu.

Bullit'i Ol'Kalu'dan daha yaşlı olmayan ve görünüşte ondan daha yumuşak başlı bir Masai'yle birlikte buldum. Ama fıldır fıldır, sert ve kurnaz bakışlı gözleri bu babacan tavırları yalanlıyordu. Uzun ve sabırlı bir çalışma sonucu kıkırdak kısmından ayrılan kulakmemeleri omuzlarına kadar sarkıyordu. Adam Svahili dilinde konuşuyordu.

"Haberiniz olmuş," dedi, Bullit. "Kraliyet Parkı'nın tamtamları harika çalışmış, görüyorum! Ben kutlama törenlerine elbette katılacağım. Nezaket gereği bir zorunluluk bu. Öğleye doğru başlarlar. Sizi biraz daha önce gelip alırız."

Bullit beni almaya geldiğinde, kulübemde yediğim soğuk yemeği bitirmek üzereydim. Kızıl yelesi altındaki yüzünde sevinç ve gizem dolu çocuksu bir ifade vardı.

Land Rover'ın içinde Patricia'yla birlikte Sybil'in de bulunduğunu görünce bunun nedenini anladım.

Şaşkınlığımı fark eden Sybil, "Ne kadar iyi olduğumu görüyorsunuz," dedi gülümseyerek. "Yerel renklerden yeniden zevk almaya başladım."

Patricia'yla aramızda geçen konuşmayla ilgili daha hiçbir şey bilmeyen genç kadın, arabanın önünde bana

yer açmak için kızını kucağına oturttu ve üç *ranger*'ı almak üzere köye gittik.

"Bu bir önlem mi?" diye sordum Bullit'e.

"Masailerin konuğu olunca... önleme ne gerek var!" dedi Bullit. "Şaka yapıyorsunuz!"

"Yaşlı Ol'Kalu büyük bir reisti," dedim.

"Ve öyle de öldü," dedi Bullit. "Bir aslan pençesinin açtığı yaraya inek pisliğinden mikrop bulaşmış. Gerçek bir Masai şefi bundan daha fazla ne arzulayabilir?"

"John, aslan avına giden *morane*'ları görmüş ender beyaz adamlardan biridir," dedi, Sybil.

Bullit, eşi arabada olduğu için, her zamankinden daha yavaş sürüyordu. Ağaçlıklı çalılığın yerini çıplak çalılık alıp, Kilimanjaro bir görünüp bir kaybolurken, yakın geçmişe kadar Masai kabilesine de, vahşi hayvanlara da büyük kayıplar verdiren o efsanevi gelenekten olan mücadele ritüellerini anlatmak için bol bol zaman buldu.

Bir sabah, şafakla birlikte, on on iki genç adam bitmek tükenmek bilmez bir sabırla arayıp buldukları aslan inine gitmek üzere *manyatta*'dan ayrılmışlar. Gençler yağdan, bitki özsularından ve kilden yapılma parlak kızıl renkteki, tepeye doğru yükselen saçlarının altında çıplakmış. Yalnızca alınlarında bir şey varmış: kabilenin yaşlılarının *morane* oldukları dönemlerde öldürmüş oldukları aslanların yeleleri. Saldırmak için genç adamların elinde yalnızca bir mızrak ve bir bıçak varmış. Kendilerini savunmak için de bir kalkan.

Bu şekilde silahlanmış olarak, tırmanarak ve yılanlar gibi sürünerek aslan ininin çevresini halka şeklinde sarmışlar. Halka, vahşi hayvan nereye giderse gitsin yoluna muhakkak bir adam çıkacak ölçüde daralıp sıklaştığında, *morane*'lar keskin çığlıklar atarak, vahşice küfürler savurarak hep birlikte dikiliyor, mızraklarının demiriyle kalkanlarının derisine vurarak gürültü çıkarıyorlarmış. As-

lan sonunda dışarı fırlıyormuş. Mızraklar derisine saplanıyormuş. Aslan da ölümüne onlara saldırıyormuş.

"Böyle bir saldırı karşısında bir adım bile gerilemeyen, başlarını bir santim bile yere eğmeyen *morane*'lardan başka hiç kimse tanımıyorum," diyordu Bullit. "Elinde ağır bir silah bile olsa, böyle bir saldırı karşısında, insan biraz büzülür."

Ama *morane*'lar tüm öfkesi ve gücüyle üzerlerine saldıran o koca vahşi hayvanın önüne atılıyorlarmış. Öylesine canhıraş savaş naraları atıyorlarmış ki, onları bastıramıyormuş. Çember öylesine daralmış ki, geçebileceği bir yer bulabilmesi için, aslanın, kolayca yok edebilecek insan kemik ve adalelerinden oluşan bu halkanın bir zincirini kırması, koparması, yıkması, parçalaması gerekiyormuş. Ölüm yolu üzerinde bulunan, hayvanın gücünü ve öfkeli saldırısını kalkanıyla karşılayan *morane* anında yere yıkılıyormuş. Ama, cesaretini ne o koca keskin iri dişler ne de pençeler kırıyormuş. Vahşi hayvana sımsıkı asılıyormuş. Diğer tüm savaşçılar hiç zaman yitirmeden hayvanın üzerine çullanıyor, mızraklarını kaburgalarının arasına, ağzına saplıyorlar, bıçaklarıyla sert darbeler indiriyorlarmış. *Morane*'ların biri, ikisi, üçü boğazı parçalanmış, karnı deşilmiş, omuz, ense, bel kemikleri kırılmış olarak yerlere yuvarlanıyorlarmış. Ama acı duymuyorlarmış. Hiçbir şey hissetmeyecek kadar kendilerinden geçmişler. Kalkıp yeniden saldırıyorlarmış. Diğerlerine yardım ediyorlarmış. Vahşi hayvanı katletmek, parçalamak, bu çılgın ve akıl almaz avı tamamlamak için geride yeterince insan kalıyormuş. Sağ kalanlar, siyah gövdeleri kendi kanlarıyla ve aslanın kanıyla boyanmış bir halde, mızraklarının ucunda aslanın yelesini sallayarak *manyatta*'ya geri dönüyormuş.

"İşte Ol'Kalu da bundan öldü," diye sözünü bitirdi Bullit. "Elli yıl sonra. Yarasını yarım yüzyıl taşıyan eski bir asker gibi."

"Bir *morane*'ın bir aslanı tek başına avlamaya gittiği hiç olmuş mudur?" diye sordu Patricia, babasına.

"Bundan söz edildiğini hiç duymadım," dedi Bullit. "Onlar çılgındır, ama en azından bir şans umutlarının da olması gerek."

O an, önümüzde *manyatta*'nın bulunduğu büyük savana belirdi. Uzakta, üzerine kurulduğu hafif yükselti görülüyordu. Bullit arabayı uygun bir alana doğru sürdü. Tepesinde Masai kabilesine barınak görevi gören karınca yuvası gibi oval kulübe bulunan yükseltiye çabucak vardık.

"Sizle ben, ikimiz, burada inip biraz dolaşsak iyi olurdu," dedi, Patricia bana dönerek. "Kutlama öncesi hep uzun söylevlerle doludur ve sıkıcıdır. Her şey tam olarak başladığında gitmek çok daha eğlenceli.

Bullit'le Sybil'e soran bakışlarla baktım.

"Tümüyle haksız sayılmaz," dedi Sybil, gülümseyerek.

"O buranın eski gediklilerindendir," dedi Bullit bir kahkaha atarak.

Arabadan indim. Patricia annesinin kucağından inmeden önce, onu hararetle öptü. Sybil'in gözleri küçük kızın saçlarının üzerinden gözlerimi aradı. Bakışlarından, Sybil'in Patricia'yı yaşamını değiştirmeye ikna ettiğimi sandığını tahmin ettim. Bir işaretle bile olsa, ona yanıldığını söyleyecek zaman bulamadım. Patricia elimi tutmuş beni sürüklüyordu.

Patricia, Land Rover'ın *manyatta*'ya çıkan hafif yokuşa girdiğini görünce bana, "Size gerçeği itiraf edebilirim," dedi. "Masailere sürpriz yapmak için beklemek istiyorum. Beni orada görmeyi çok arzuladıklarından eminim. Oriunga onlara King'den kesinlikle söz etmiştir. Onlar benim gelmeyeceğimi düşünecekler. Ve ben birden ortaya çıkacağım. Anlıyor musunuz?"

Patricia sessizce güldü ve göz kırptı. Sonra, küçük tepenin çevresini dolaşarak, beni içinde hayvan sürülerinin bulunduğu dikenli çalılardan yapılmış çitlere kadar götürdü.

"Burada bizi kimse göremez," dedi. "Uzanıp zamanın geçmesini bekleyelim."

Bir süre sonra *manyatta*'ya doğru koşmaya başladı. Ben de ağır ağır arkasından yürüdüm.

12

Patricia'nın yaratmak istediği etkiyi görüp hayran kalmak için zamanında orada olamadım. Ama yine de kulaktan duyma şansım oldu. Ben daha tepeye çıkan yokuşun yarısındayken *manyatta*'dan yankılanan gürültü bir anda kesildi. Bu sessizlikten Masailerin bir aslana hükmeden küçük beyaz kızı onurlandırdıkları şaşkınlığın derecesini ölçebildim. Yine de bu saygı çok kısa sürdü. *Manyatta*'ya giden dikensilerle çevrili yola vardığımda kutlama gürültüleri yeniden yankılandı, hem de daha şiddetli olarak. İçeri girdiğimde Masai şenliği tüm sesleriyle, renkleriyle, barbarca hareketleriyle ortaya çıktı, gözlerimin önüne serildi.

Ne dekor ama...

Ne insanlar...

Birkaç gün önce üzerinden sulu inek pisliklerinin aktığını gördüğüm, kıvrılmış dallardan kemerlerle belli aralıklarla desteklenen tek parça halinde sert bir kabukla kaplı, basık ve kubbeli *manyatta*, halkaları kendi üzerine kapanmış kahverengi uzun bir tırtıla benziyordu. Tüm kabile bu tırtılın çevrelediği alanda toplanmıştı.

Yüksek sekinin ortası kendilerine ayrılmış olan on iki delikanlı dışında herkes çepeçevre, *manyatta*'nın çatlamış duvarlarının önünde toplanmıştı.

Kadınlar ve kızlar en güzel süslerini sergiliyorlardı: çiğ renklerde pamuklu elbiseler; siyah boyunlarında üst üste sıralanmış beyaz madenî halkalar; kurumuş nehir yataklarından ve çalılıklarda yükseltiler oluşturan sönmüş küçük yanardağlardan çıkartılmış lav ya da bakır takılar. En yaşlıları artık deriden birer ipliğe dönüşmüş, kıkırdaklarından ayrılmış, uçlarına takılan bez parçaları, tahta ve demir parçaları gibi ağırlıklar yüzünden omuzlarının üzerinde gezinen kulakmemelerini gururla sallıyorlardı.

Erkeklerin tek süsü mızraklarıydı.

Arka arkaya sıralanmış olarak toprak sekinin ortasında dönen genç erkeklerin dışındaki bütün erkekler böyleydi.

Gençlerin her biri, mızrağın dışında, kılıç biçiminde yontulmuş uzun bir bıçakla cart bir renge boyanmış ve tuhaf işaretlerle kaplı inek derisinden ağır bir kalkan taşıyordu. Ve her birinde birkaç süs vardı: alna yapıştırılmış devekuşu tüyleri, fildişinden küpeler, incik boncuktan gerdanlıklar. Ama yalnızca önde yürüyen üç *morane*'ın saçı vardı. Ayrıcalıklı yaşa yaklaşanlarla ayrıcalıklı yaşı geride bırakmış olanların başları kabilenin geri kalanları gibi kazınmıştı. En değerli ganimetlerle, dişler, pençeler, vahşi hayvan postu gibi aslandan geriye kalmış parçalarla süslenmiş olanlar da yalnızca *morane*'lardı. Hareket halindeki sırayı yöneten, en uzun boyluları, en yakışıklıları olan Oriunga'ydı, saç örgüsü ve kırmızı kilden miğferine takılı kraliyet yelesini taşıyan da Oriunga'ydı.

Omza atılmış bez parçasının hiçbir yerlerini örtmediği güçlü kuvvetli, genç siyah bedenleri sarsan hareketlerin ahengine uyarak tüm silahlar, tüm süsler titriyor, sarsılıyor, dalgalanıyor, şakırdıyordu. Arka arkaya sıralanan gençler birbirini izleyerek dönüyor, giderek daha hızlı dönüyor ve kıvranmaları gitgide şiddetleniyordu.

Bu ne bir yürüyüştü, ne de bir dans. Bu sarsılmalardan, titremelerden, kesik kesik öne doğru atılıp anında durmalardan oluşan bir ronddu. Bu adımları düzenleyen, birbirleriyle uyumunu sağlayan hiçbir şey yoktu. Herkes kendinden sorumluydu. Daha doğrusu, herkes kendini eklemleri yokmuşçasına gevşeten kendinden geçme durumuna terk etmekte özgürdü. Kendi yaşamıyla harekete geçmemiş, kendi debelenmeleriyle titrememiş tek bir bilek, tek bir eklem, tek bir bağ, parmaklarda tek bir boğum yoktu.

Çözülen uyumsuz uzuvların titreşimlerine tempo tutmak için göğüslerden ve gırtlaklardan parçalanırcasına çıkan bu kalın, hayvanlarınki gibi boğuk sesler ne bir dildi ne de bir şarkı. Hiç susmayan bir çeşit çığlıktı. Kızgın, kırgın, susup yeniden başlayan, boğuk, coşkuyla kendinden geçen herkes bu çığlık sesini kendine göre, arzusuna ve o ana göre çıkartıyor, birinde neşe, diğerinde acı, birinde yakınma, diğerinde zafer ağır basıyordu.

Yine de, bu durmak bilmeyen, düzensiz, uyumsuz hareketlerde, bu usulsüz, ahenksiz seslerde açıklanamayan bir birlik, hiçbir kurala bağlı olmayan barbarca bir uyum vardı ve insanın içine işliyordu.

Birbiriyle uyumlu hareket ve ritimlerin iktidarının dışındaki bir alana aitti bu. Kanın kaynamasından, kadere meydan okumaktan, savaş ve aşk sayıklamalarından kabile olarak cezbeye kapılıp kendinden geçmekten kaynaklanıyordu.

Manyatta'nın çevresinde toplanmış tüm kadın ve erkekler de bu cezbenin etkisi altına girmişlerdi. Bağırıyorlar, el çırpıyorlardı, hem orkestraydılar, hem koro, hem de halk. Hareketsiz durduklarında bile, kendilerini kabilenin genç savaşçılarının çırpınarak tepinmelerine kaptırdıkları, onların aracılığıyla kendilerini aynı şeytanlara teslim ettikleri hissediliyordu.

Sert çizgileri eski Mısır alçak kabartmalarında görülen çizgilere benzeyen genç erkeklerin siyah yüzleri ölümcül güzellikte birer maskeydi. En yakışıklıları, en gizemlileri, en korku vereni bakır rengi saçları ve aslan yelesiyle *morane* Oriunga'ydı.

Fonda *manyatta*'nın alçak duvarı, arka planda güneş içindeki çalılık, gözlerimi bu yüzlerden ve bu bedenlerden ayırabildiğimde, Bullit'le Sybil'in, Masailerin giysi olarak kullandıklarına benzeyen kare şeklinde bir bez parçası üzerinde oturduklarını gördüm. Patricia aralarında, daha iyi görebilmek için dizlerinin üzerinde doğrulmuştu. Arkalarına sokuldum.

"Ne diyorlar?" diye sordum küçük kıza.

"Ol'Kalu'nun gençliğindeki avlanmasını anlatıyorlar," diye fısıldadı Patricia, yerinden kımıldamadan. "Dişler, pençeler, yele öldürdüğü aslanınmış."

"Onlar nerede ki?" diye sordum.

"Şimdi aslanın çevresini sardılar," dedi Patricia, sabırsızlanarak. "Bırakın da dinleyeyim."

Sybil yavaşça başını bana doğru uzattı, kızının gergin profiline bakarak, "Ne oldu? Gitmeyi kabul ediyor mu?" diye fısıldadı.

"Hiçbir şey yapamadım," dedim alçak sesle.

Sybil'in yüz ifadesi değişmedi. Yalnız siyah gözlüklerini bir robot gibi cebinden çıkardı ve gözüne taktı. Aslında güneş gerçekten de tüm şiddetiyle *manyatta* arazisine vuruyordu. Sybil'in şimdi görünmez olan gözleri Patricia'nın üstüne dikilmişti.

Küçük kızın bizimle ilgilendiği yoktu. Çevresini saran, her an biraz daha delice bir öfkeye, cezbeye dönüşen şeye kaptırmıştı kendini. Ortalığı çınlatan tepinmeler giderek daha hızlanıyor, yürüyüş sırası giderek bozuluyordu. Sallanan uzuvlar, kalçaların kıvrılması, sert bel kırmalar, dizler ve topuklar, titreyen omuz ve göbekler, bütün

bu hareketlerin şiddeti, hızı, süresi de gitgide artıyordu. Ama bedenlerin çözülmesindeki asıl itici güç, sanki o upuzun, siyah, sağlam yapılı ve son derece esnek boyunlardı. Bu boyunlar kâh içe çekilip sanki yok olarak, kâh ince sütunlar halinde fışkırıp yükselerek, kırılıp öne uzanarak, arkaya dönerek, yılanvari hareketler yaparak, eklemsiz ve omurgasızmış gibi kıvranarak kendi oyunlarını oynuyor, kendi danslarını icra ediyorlardı. Çığlık attıklarında boyunlardaki damarlar şişiyor, boğum boğum tendonlar görülüyordu.

Manyatta'nın duvarı boyunca dizilmiş kadınlar ve erkekler bu bağrış çağrışa katılıyor, gürültü patırtıyı artırıyor, yerlerinden kımıldamasalar da boyunları hızlı ve yılankavi hareketlerle kıvrılıp canlanıyordu.

Savaşçılar ellerinde kalkanları, mızrak ve kılıçlarını çekmiş olarak birden ortaya fırladılar. Silahların madenî bölümleri kalkanların kalın derisi üzerinde çınladı.

Önümde oturan Bullit'e doğru eğilerek, "Oynadıkları av oyununun sonu mu? Aslanın sonu mu?" diye sordum.

"Evet," dedi Bullit, arkasına dönmeden.

O an, kalın ensesindeki adalelerin titrediğini fark ettim. Benim adalelerimin de tuhaf kasılmalarla kasıldığını hissettim. Masailerin kendilerinden geçişi bizi bile etkiliyordu.

Bakışlarım Patricia'ya kaydı. Birleştirdiği dizlerinin üzerinde dimdik, kaskatı duruyordu. Yüzü sakin ve yumuşaktı ama dudakları hızla titriyordu. Savaşçıların haykırdığı, geri kalanların koro halinde tekrarladığı heceleri sessizce tekrarlıyordu.

Bu çılgınlığın büyüsüne kendini kaptırmamış tek kişi, gözleri koyu renk camlarla örtülü olan Sybil'di. Genç kadının avurtları ve ağzının kenarları kuşkusuz kasılmalarla çöküyordu. Bunların yabancısı değildim. Bun-

lar kronik bir rahatsızlığın, son günlerde geçmiş gibi görünen bir rahatsızlığın işaretiydi. Bana verandada söylemiş olduklarını ve bunları kendisine söyletmiş olan aklı başındalığı düşündüm. Sinirlerine hâkim olabilmesi için bir an sözlerini anımsatmak geçti aklımdan. Ama bunu nasıl yapabilirdim ve o bunu nasıl duyabilirdi?

Rond iyice çözülen ritmini daha da hızlandırmıştı; artık terli göğüslerden yükselen hırlamalarda da, nefes nefese kalmalarda da insani bir vurgudan eser yoktu. Mızraklar, kılıçlar kalkanları dövüyordu. Boyunlar öfkeli kasılmalar halindeki kara yılanları andırıyordu.

Oriunga diğer herkesi peşinden sürükleyerek gelip Bullit'in önünde durdu ve bağırarak mızrağını havaya kaldırdı.

Elimde olmaksızın *ranger*'lara baktım. Tüfeklerine dayanmış gülüyorlardı.

Bullit sorgulayan gözlerle yanında ayakta duran Vainana'ya baktı. Kabilenin yeni şefi Svahili dilinde *morane*'ın sözlerini yineledi. Ağır ağır ve tane tane konuşuyordu. Sybil söylediklerini anladı.

"John!" diye bağırdı. "Patricia'yı eş olarak istiyor."

Bullit hiç acele etmeden doğruldu. Kolunu Sybil'in omzuna doladı ve çok yumuşak bir sesle, "Hiç korkmayın, tatlım," dedi. "Bu bir hakaret değil. Tam tersine, bir onur. Oriunga onların en yakışıklı *morane*'ı."

Sybil bembeyaz olmuş, güçlükle kımıldayan dudaklarıyla, "Ona ne cevap vereceksiniz?" diye sordu.

"Daha tam bir erkek olmadığını, bunu daha sonra düşüneceğimi söyleyeceğim. Bu hafta sonu parktan ayrılacakları için de..."

Vainana'ya döndü, onunla Svahili dilinde konuştu, Vainana mesajı Oriunga'ya iletti.

Sybil şimdi yakıcı sıcağa rağmen titriyordu. Tuhaf ve sinir krizi geçiriyormuşçasına bir sesle, "Ayağa kalk, hadi,"

dedi Patricia'ya. "Bir vahşinin karşısında öyle diz çöküp durma."

Patricia annesinin sözünü dinledi. Yüzü sakin görünüyordu ama gözleri pusudaydı. Hâlâ bir şeyler bekliyordu.

Oriunga kıza tuhaf tuhaf baktı, alnındaki aslan yelesini söküp çıkardı, mızrağının ucunda havaya kaldırdı ve gökyüzüne doğru bakarak çılgınca bir yakarışla haykırdı. Sonra boynu içine çöktü, yeniden uzadı, omurlarındaki her bir kemik tek tek dalgalandı ve kemiksi uzuvları, kırılmış gibi duran kalçası ronduna yeniden başladı. Diğer savaşçılar da aynı ritimle gövdelerini kırarak onu izlediler.

Bullit bana döndü:

"Siz Sybil ve çocukla birlikte gidin, lütfen," dedi. "Bir *ranger* sizi eve bırakır, sonra da Land Rover'ı bana geri getirir."

Manyatta'dan uzaklaşmıştık ama gürültüyü hâlâ duyuyorduk. Bu gürültü arabadaki sessizliği daha da belirgin kılmıştı.

"Şenlik daha uzun sürer mi?" diye sordum, sessizliği bozmak için Patricia'ya.

"Bütün gün ve bütün gece," dedi Patricia.

Kızını kucağında tutan Sybil bayılmış da yeniden kendine gelmiş gibi havayı içine çekti. Kızının yuvarlak kesimli başına doğru eğildi ve Patricia'ya, "Sözlerini bitirirken *morane* ne söyledi?" diye sordu.

"Anlamadım, hem bunun kesinlikle hiç önemi yok, anneciğim," dedi Patricia incelikle.

Yalan söylüyordu, bundan emindim ve nedenini bildiğimi sanıyordum.

13

Patricia'yı yeniden görmek için ertesi günü beklemem gerekti. Küçük kız kulübemde göründüğünde öğlen olmak üzereydi. Bu kez yanında ne ceylan vardı ne de minik maymun. Oysa su yalağından da gelmiyordu, hayvanların arasına karışmamıştı. Çalılıkta giydiği küçük ayakkabılarında ne bir damla çamur vardı ne de ıslak kil izi; o gün üzerindeki fazlasıyla soluk mavi tulumunda da ne tek bir leke vardı ne de bir kırışıklık.

Patricia sanki beni ihmal ettiği için özür dilemesi gerekiyormuşçasına, "Sürekli annemleydim," dedi hiç zaman geçirmeden. "Çok çalıştık ve çok konuştuk. Şimdi iyi, her şey yolunda."

Patricia'nın yüzü düzgün, sakin, yumuşak ve çok çocuksuydu. En tatlı şakacı haliyle gülümsedi:

"Annem öğle yemeğimi sizde yememe izin verdi," dedi.

"Bu harika," dedim, "ama bende yalnızca soğuk yemekler var."

"Ben de ona güveniyordum," dedi küçük kız. "Böylece daha çabuk yeriz."

"Aceleniz mi var?" diye sordum.

Beni yanıtlamadı.

"İzin vereceksiniz ben hazırlayacağım," dedi. "Bana

yiyeceklerin nerede olduğunu gösterin."

Mutfak olarak kullanılan kulübede bisküvi, konserve sardalya ve kurutulmuş dana eti, tereyağı, sert peynirle dolu kutular vardı. Patricia, kaşlarını çatmış, dili hafifçe dışarıda, bütün bu malzemeyi kotardı, harmanladı, hardal ve baharatla çeşnilendirdi verandadaki masaya koydu. Ciddi ve mutlu bir yüzü vardı.

Bogo öğle yemeğimi hazırlamaya geldiğinde biz yemeğimizi bitirmek üzereydik. Kihoro da onunla birlikteydi.

"Çok güzel," dedi Patricia, "gidiyoruz."

"Nereye?" diye sordum.

"King'in ağacına," dedi Patricia.

"Bu kadar erken mi?"

"Ne olacağını kim bilir," dedi Patricia.

İri siyah gözleriyle yüzüme bakıyordu, bir saflık ve inatçılık ifadesinin okunduğu bu gözler küçük kızdan bir açıklama beklemenin boşuna olduğunu söylüyordu.

Her zamanki yola koyulduk: ortadaki büyük yol, sonra küçük kızla aslanın buluştuğu yere giden patika. Bogo, her zaman olduğu gibi, arabayı patikada, anayolla kesişme noktasının biraz ilerisinde durdurdu. Ve yine her zaman olduğu gibi, Kihoro onunla kalacakmış gibi yaptı. Patricia'yla tek kelime konuşmadan yürüdük. Uzun dalları şemsiye gibi açılmış dikensi ağaca varana kadar da sessizliğimizi koruduk.

King orada değildi.

"Görüyorsunuz ya," dedim küçük kıza.

"Zararı yok, onu beklerken kendimi burada daha iyi hissediyorum," diye yanıtladı Patricia.

Dikenli ağacın dibine uzandı.

"Burası ne kadar rahat," diyerek içini çekti. "Ne kadar güzel kokuyor."

Bununla ormanın kuru, biraz kekremsi, sanki insa-

nın genzini yakan kokusunu mu kastediyordu, yoksa büyük aslanın, benim duyamadığım, otlara sinmiş kokusunu mu, bilmiyordum.

"Evet, insan burada kendini gerçekten rahat hissediyor," diye mırıldandı Patricia.

Sanki tükenmez bir sabrı vardı. Ve bekleyişinin sonucunu alacağından emindi.

Uzun sıçramalarla yaklaşmakta olan bir ceylan ağacın arkasında bizi görünce aniden yönünü değiştirip dörtnala gözden kayboldu.

"Bizi King sandı," dedi Patricia kahkahalarla gülerek.

Sonra gözlerini kapattı, dalgı dalgın, "Özellikle boy olarak, bu parkta pek rastlanmayan bir hayvana benziyordu," dedi.

Küçük kız birden dirseği üzerinde doğruldu ve coşkuyla sürdürdü konuşmasını:

"Onunla daha önce hiç karşılaşmadım, ama fotoğraflarını gördüm, annemle babam da bana bu ceylandan çok söz ettiler. Daha küçücükken babamın bir arkadaşı onu Uganda'dan almış ve anneme düğün hediyesi olarak vermiş. Bu ceylanın kökenini çok iyi bilmiyorum. Ona Uganda-Cob diyorlarmış. Annem onu Naivasha Gölü yakınındaki bir çiftliğe götürmüş. Babam bu çiftliği evliliklerinden sonra kiralamış. Bu parka gelmeden önce annemi memnun etmek için, bir yıl boyunca orada çiftçilik yapmaya çalışmış."

Patricia başını yasladığı kolu tarafındaki omzunu silkti.

"Babam... suaygırlarının, büyük maymunların ve yaban ördeklerinin bulunduğu bir yerde çiftçilik yapmaya kalkıyor. Zamanını suaygırlarını seyrederek, maymunlarla oynayarak, yaban ördeklerini vurarak geçiriyormuş. Uganda-Cob'u ne yapmış biliyor musunuz? Ceylanı ba-

taklıklara düşen kuşları bulmak için eğitmiş ve ceylan bir köpekten çok daha akıllı çıkmış. Bunu ona sorun, anlatsın."

Patricia'nın coşkusu bir anda geçti ve çok farklı bir sesle bitirdi sözlerini:

"Eve döndüğümüzde."

Yeniden yere uzandı ve bir solukta yineledi:

"Eve döndüğümüzde."

Kapalı gözkapaklarının ardında bir çocuk yüzünü bir tutku ve gizem maskesine dönüştüren şey nasıl bir hayaldi? Bunu bildiğimi sanıyordum. Bundan emindim. Oysa, yalnızca bundan söz etmekten değil, bunu düşünmekten bile korkuyordum. Patricia'nın yanına oturdum. Gözlerini açtı. Bakışları yumuşak ve saftı.

"Annem benden yine yatılı okula gitmemi istedi," dedi Patricia... "Çok üzgündü, ben de onu o kadar çok seviyorum ki... O bunu bilemez." Fazlasıyla biliyor, diye düşündüm. "Ben de ona söz verdim, ama daha sonrası için." Küçük kız göz kırptı. "Anlıyorsunuz ya, daha sonrası çok uzun zaman sonra olacak. Ama annem yine de memnun oldu. O mutluysa, ben daha fazla ne isteyebilirim ki?"

Patricia, belirsiz uzakları işaret eden geniş bir el hareketiyle çalılığı, dikensi ağaç ormanlarını, Kilimanjaro'nun karlarını gösteriyordu. Göz göze gelebilmemiz için karşımda diz çöktü.

"Tüm bunları bırakmak mümkün mü?" diye sordu.

Başımı çevirdim. Küçük kızla tamamen aynı düşünceydeydim.

"Burada o kadar mutluyum ki. O kadar mutluyum ki!" dedi Patricia, kesin inançla dolu bir fısıltıyla. "Babam bunu çok iyi biliyor."

Esmerleşmiş yanakları ani bir kan hücumuyla tatlı bir pembeye boyandı. Ve hemen hemen aynı anda, "Ben

onu görmeden hayatımı bir yatılı okulda geçirebilir miydim?" diye bağırdı. "Peki ya o, bensiz ne yapar o? Birlikte o kadar iyiyiz ki. O herkesten daha güçlü. Ve ben ne istersem yapıyor."

Patricia sessizce güldü.

"Kihoro da var! Onu da birlikte götürebilir miydim?"

Küçük kız başını salladı.

"Annem sürekli kentlerdeki çocukların güzel oyuncakları olduğundan söz eder durur," dedi. "Oyuncaklarmış! Bir sürü..."

Patricia saçma ve anlamsız sözcüğünü yinelemek istiyordu, ama bunu bir daha aklına getirmedi. Uzakta, yüksek otların arasından, ayla biçimi yelesiyle vahşi bir hayvan bize doğru geliyordu. King ağır ağır yürüyordu. Erken geldiğini düşünüyordu. Her bir adımı omuzlarındaki muhteşem gücü, adımlarındaki krallara yaraşır ihtişamı ortaya çıkarıyordu. Önüne bakmıyordu. Etrafı koklamaya bile kalkışmıyordu. Bunu yapmasına ne gerek vardı ki? Av zamanı değildi. Hem zaten öteki hayvanlardan korkacağı bir şey yoktu, asıl onlar ondan korksunlardı. Ve parktaki adam da onun dostuydu.

Koca aslan rehavetle ve salınarak tüm görkemiyle bir biçimde ilerliyor, zaman zaman o da sadece sinekleri kovmak için kuyruğuyla böğrünü dövüyordu.

Patricia soluğunu tutarak onu seyrediyordu. Sanki onu ilk kez görüyormuş gibiydi. Sanki bir büyüyü bozmaktan korkar gibiydi. Altın gözler güneşte parıldadı. Küçük kız kendini daha fazla tutamadı. Aralarındaki çağrı sesini çıkartarak bağırdı. King'in yelesi dikildi. Kahkaha yerine geçen neşeli kükremesi savanada yankılandı. Koca aslan sakin ve sanki aldırmaz bir tavırla sıçradı, bir daha sıçradı, üçüncü kez sıçradı ve yanımıza geldi.

King Patricia'nın yüzünü yaladı, gözlerinin arasını

kaşımam için yüzünü bana uzattı. Bana daha kısık, daha çekik olan gözünü dostça kırpmış gibi geldi. Sonra aslan bir yanına yattı, küçük kızın her zamanki yerini alması için ön ayaklarından birini kaldırdı.

Ama Patricia hiçbir harekette bulunmadı. Neşesi de, tavrı da birden tuhaf bir şekil almıştı. O ana kadar sakin, sevecen ve zamanı umursamayan kız, King'in gelişiyle bir anda öfkeye varan bir sabırsızlığa kapıldı.

Dalların kapladığı alandan koşarak ayrıldı, ellerini gözlerine siper ederek, çalılığın dört bir yanına dikkatle baktı. Sonra gelip aslanla benim arama çömeldi, ayağa kalktı, yeniden oturdu. Konuşmak istedim. Beni susturdu.

King burnunu otlara dayamış, Patricia'yı seyrediyor, zaman zaman sevgi dolu bir kükremeyle ona sesleniyordu. Burada, ağaçlarının altındaydı, Patricia hemen yanı başındaydı ve buna rağmen kız onun varlığını fark etmemiş gibi davranıyordu. King bunu anlamıyordu.

Aslan büyük bir yumuşaklıkla bir ayağını uzatıp Patricia'nın omzuna dokundu. Gözlerini ufka dikmiş olan küçük kız şaşırarak ürperdi ve ayağı itti. Aslan zevkten titredi. Oyun nihayet başlıyordu. Küçük kıza biraz daha sertçe dokundu. Ama bu kez Patricia onu daha sert bir hareketle itti ve tüm gücüyle, "Rahat dursana, salak!" diye bağırdı bir hışımla.

King ağır ağır yer değiştirdi, yüzükoyun yattı. Ağır, hemen hemen kapalı gözkapaklarının altında gözleri neredeyse sarı bir çizgi gibiydi. Sfenkse benziyordu. Bu kez bakışlarıyla Patricia'yı o sorguluyordu. Onu hiç böyle görmemişti.

Yüzünü yaklaştırdı, küçük kızın yanağını hafifçe yaladı. Patricia burnuna yumruğunu indirdi.

King yelesini hafifçe salladı, sonra, hiç kükremeden ayağa kalktı, başını önüne eğdi, bize arkasını döndü ve gitmek üzere bir adım attı.

"Yo hayır!" diye bağırdı Patricia. "Beni bırakamazsın! Bugün sırası değil!"

King'in arkasından koştu, yelesine yapıştı, iki eliyle birden çekiştirdi, ateş içindeki yüzünü aslanın burun deliklerine dayadı. Ve King yeniden güldü, yeniden yan tarafına yattı. Aslanın mutlu gözleri yeniden altın gözlere dönüştü. Patricia yanına uzandı. Ama gözlerini ormanın uzaktaki sınırından ayırmıyordu.

Çalıştırılan bir motorun gürültüsü bize kadar ulaştı. İçgüdüsel olarak ayağa kalktım.

"Kımıldamayın," dedi Patricia öfkeyle. "Salak zenci şoförünüz uzun süre yalnız kalmaktan korkmuş olmalı."

Kendisini rahatsız eden bir düşünceyle yüzü kasıldı.

"Ama yalnız değil ki..." dedi alçak sesle, "Yanında Kihoro var."

Tek gözlü yaşlı iz sürücünün elinde tüfek, çevremizde, hemen yakınımızda tetikte beklediğini ona söyleyebilirdim. Ama Patricia'yı uyarmam yasaklanmıştı.

Birkaç saniye sessizlik içinde geçti. Ve sonunda, küçük kızın onca tutkuyla beklediği, *manyatta*'dan ayrıldığımızdan beri geleceğinden kesinlikle emin olduğum adam uzaktaki bir çalılığın içinden çıktı.

Yine de, onu tanımadım. Zamanın karanlıklarından çıkmış gibiydi. Öne uzattığı kolunda büyük bir kalkan taşıyor, mızrağın demir ucuyla, aynı yükseklikte, toprak ve bakır renklerinin yansıdığı başını taçlandıran, aslanların kral yelesi dalgalanıyordu.

Silahlanmış, çok eski çağlara kadar uzanan geleneğe göre süslenmiş olan *morane* Oriunga hem kendisini bir erkek yapacak sınavdan geçmek, hem de bu sınavla birlikte Patricia'yı kazanmak için geliyordu.

Atalarından daha ateşli, daha yürekli ve daha güçlü olduğu için de tek başına geliyordu.

Patricia'yla King aynı anda ayağa kalktılar. Aslan daha doğduğu günden beri her hareketini, her kokusunu tanıdığı bu narin bedenin, gösterdiği tepkilerden alışılmamış bir şeyin, kargaşanın, tehdidin yaklaştığını anlamıştı. Şimdi, Patricia'yla King yan yanaydılar, kız aslanı yelesinden tutuyor, aslan, dudakları o korkunç dişlerinin üzerinde hafifçe kıvrılmış, birlikte yaklaşan Masai savaşçısına bakıyorlardı.

Dikensi ağacın gövdesine dayanmak için geri çekilmiştim. Bu asla korktuğumdan değildi, bundan kesinlikle emindim; korkunun kurbanı olsaydım, bunu hiç çekinmeden söylerdim. Ama Patricia'nın bana gösterdiği ve öğrettiği, şu anda da tamamlanmakta olan onca şeyden sonra artık ne korkunun ne de cesaretin bir önemi vardı.

Bu oyunun sonuydu.

Küçük kız bunu birden anlamıştı. Yüzünde artık ne neşe ifadesi vardı, ne merak ne eğlence ne öfke ne de hüzün. Patricia'nın yüz hatlarında, yaklaşmakta olan kader karşısında duyduğu dehşet dolu şaşkınlığı ve durdurulması artık imkânsız bir olay karşısında kapıldığı en apaçık ve en çocuksu kaygıyı ilk kez görüyordum.

Patricia, Masai dilinde sözcükler haykırdı. Oriunga'ya artık ilerlememesi için emirler verdiğini, ricalarda bulunduğunu anladım. Ama Oriunga mızrağını salladı, kalkanını kaldırdı, saçını süsleyen yeleyi dalgalandırdı ve ilerlemesini daha da hızlandırdı.

Gözlerimle Kihoro'yu aradım. Oradaydı, bir atımlık uzaklıkta. Kendini göstermesi gerekiyordu. Engel olmalıydı. Dar bir yolun kenarında, iki çalılığın ortasında, bir silahın parıldadığını görür gibi oldum. *Morane*'ın hareketlerini izliyor gibiydi. Ama parıltı kayboldu. Oriunga birkaç adım ötemizdeydi.

Boğuk ama insanın kanını donduran bir kükreme King'in ensesiyle kaburgalarını titretti. Kuyruğu bir kır-

baç gibi böğrünü dövmeye başlamıştı. *Morane*'ın kokusunu almıştı. Düşman kokuyordu. Ve bu kez düşmanın elinde parıltılar saçan bir mızrak, barbarca renklerle süslü bir deri parçası ve en önemlisi de, en önemlisi de, o yelesi vardı.

"Uslu dur, King, sakin ol, beni dinle," dedi Patricia.

Sesinde artık o emredici ton yoktu, yalvarış vardı. Çünkü kız korkuyor ve ona yalvarıyordu, King itaat etti.

Oriunga durmuştu. Kalkanını önüne tuttu, tizliğiyle bence gökyüzüne kadar ulaşan bir nara attı.

"King, hayır! King, kımıldama," diye fısıldadı Patricia.

King yine itaat etti.

Oriunga bir omzunu geriye doğru attı ve mızrak atıcıların ezelden beri uyguladıkları hareketle kolunu kaldırdı. Sivri uçlu, parıldayan madenî gövde havada uçtu.

Mızrak ucunun King'in etine girmesiyle birlikte ve kanın fışkırdığı anda, Patricia sanki mızrak kendi derisine saplanmış, kendi kanı fışkırmış gibi feryat etti. O ana kadar yaptığı gibi, tüm gücüyle tüm ruhuyla King'i zaptedecek yerde hayvanı serbest bıraktı, itti, dosdoğru zenci adamın üzerine saldırttı.

Aslan kendinden beklenilmez bir hafiflikle kalktı, diken diken olmuş gövdesiyle kükreyerek, bir sıçrayışta Oriunga'nın üzerine düştü. İki yele, canlı yeleyle cansız olanı, birbirine karıştı.

Morane, yere yuvarlandı ama kalkanıyla korunuyordu. Bedenini ezen ağırlığa, kendisini parçalayan pençelere aldırmaksızın bıçağını rasgele, körlemesine, çıldırmışçasına saplıyor da saplıyordu.

Patricia bu kavganın, bu boğuşmanın içine katılacak kadar yakınına gelmişti. İnatçı ve çok incelikli bir içgüdüyle bunu kendisinin istemiş, tahrik etmiş, çağırmış,

hazırlamış olduğunun bilincinde değildi. Bir insanın King'e mızrak saplamaya cüret ettiğinin ve bu saldırısını ölümüyle ödemek zorunda olduğunun dışında hiçbir şeyin bilincinde değildi. Hatta bu ölüm sözcüğü bile onun için hiçbir anlam taşımıyordu.

İşte bu yüzden Patricia, burun delikleri ve ağzı alabildiğine açılmış bir halde, çığlığının nereye varacağını düşünmeksizin aslana bağırıyordu:

"Öldür King, öldür onu!"

Kalkan üç kat derinin kalınlığına rağmen keskin pençelerin altında daha şimdiden açılmış uydurma zırhından yoksun kalan zavallı zenci insan bedeni ölümün ağzı altında şimdiden kıvranmaya, debelenmeye başlamıştı.

Gözlerimi kapatmamla açmam bir oldu. Bir motor uğultusu bir anda hayvan kükremesini bastırmıştı. Savanadan bir toz bulutu yükseldi. Bulutun arasından tüm hızıyla Land Rover fırladı. Direksiyonda Bullit vardı. Hemen yakınımızdaki bir çalılığın yanına vardığında öyle bir fren yaptı ki, arabadan feryatlar yükseldi. Bullit hemen yere atladı. Kihoro anında yanı başında belirdi.

Konuştuklarını duyamıyordum. İçlerinde olmadığım için hareketlerinden de bir şey anlamıyordum. Ama öyle anlar vardır ki, kimi hareketler, kimi yüz ifadeleri insana her şeyi hissettirir, anlatır.

Silahsız olan Bullit elindeki tüfeği sıkı sıkı tutan Kihoro'ya, "Ateş et!" diye bağırıyordu.

"Yapamam," diyordu Kihoro. "Aslan Masai'nin üzerine kapanmış."

Çünkü doğduğu günden beri Patricia'nın hem dadısı, hem de koruması olan tek gözlü yaşlı adamın, Patricia'ya King'i daha gözleri açılmamışken, hâlâ viyaklarken getirmiş olan yanılmaz iz sürücünün, ırk olarak da, insan olarak da *morane*'dan nefret eden Kambaların

soyundan gelen adamın aklına, Bullit'in kendisine Orunga'dan başka bir hedef göstermiş olacağı gerçekten ve kesinlikle gelmiyordu.

Bunun üzerine, Bullit, tüfeği Kihoro'nun ellerinden çekerek aldı. Her davranışı bundan sonraki hareketinin ne olacağını kendisinin de bilmediğini gösteriyordu. Sonra vahşi hayvanın altındaki adamı gördü. Bu adam bir zenci olmasına, yani değersiz bir etin üzerindeki aşağılık bir deriden başka bir şey olmamasına, bu zenci ölümü kendisi istemiş ve kendi ayağıyla ölümün peşinden gitmiş olmasına rağmen Bullit çok eskilerden gelen, dünyanın kuruluşundan beri var olan, hiç değişmeyen, içgüdüsel dayanışma duygusunu iliklerine kadar hissetti. Hayvanla insanın mücadelesinde, insanın tarafını tutacaktı.

Ve Bullit aynı anda, farkında bile olmadan, bu parkın efendisi ve koruyucusu olmak için yasalarla ve kendi kendisiyle yapmış olduğu anlaşmayı anımsadı. Bir insanın, hayatının tehlikeye girmesi dışında her koşulda hayvanları koruması, kollaması gerekiyordu. Bu durumda, bir seçim şansı kalmamıştı. En değersiz insanı en soylu hayvana tercih edeceğini söylemişti kendi kendine.

Ayrıca ve en çok da, Bullit'in içindeki o ilkel, bastırılmış, boğulmuş, bu yüzden de bir o kadar talepkâr ve doymak bilmez çağrı yükselmişti: kan tutkusu. Yıllar boyunca en büyük yasak bu olmuştu. Ama bugün, bu yasağı kaldırma gücü vardı elinde, bu yasağı kaldırmak göreviydi. Bull Bullit, bir an için bile olsa, varoluşuna yeniden doğabilecekti ve doğmak zorundaydı, bir seferlik bile olsa öldürmenin hazzını yeniden yaşamalıydı.

Her şey basit ve çok çabuk oldu. Bullit'in sağ omzu kendiliğinden geri çekildi. Tüfek sanki kendiliğinden gerekli konuma yerleşti. King *morane* ın boynunu iri dişleri arasına almak üzereyken, kurşun isabet etmesi gereken

yere, aslanın omzuna değil de tam kalbine isabet etti. Kurşunun şiddetiyle hayvan havalandı, yere düştü ve öfkeden çok şaşkınlıkla kükredi. Ama kükremesi daha bitmeden bir zamanlar kızıl saçlı beyaz avcıya, Bull Bullit'e ününü kazandırmış olan ikinci bir kurşun, güvenlik kurşunu, öldürücü kurşun hemen birinci kurşunun yanına saplandı.

Ortalığı anında sessizlik kapladı. Ve birden, dikenlerle kaplı uzun dalların gölgesinde, başları yelelerle taçlanmış hareketsiz iki şekil belirdi: bir insan cesediyle bir aslan cesedi. Yanlarında küçük bir kız hiç kımıldamadan duruyordu.

Bullit oraya doğru koştu. Yarı yolda ona katıldım.

"Nasıl... Ama nasıl..." diye bağırdım.

Bullit konuştuğunun gerçekten farkında olmadan yanıtladı beni:

"Dünden beri Masai'yi göz hapsinde tutturuyordum. *Ranger*'ım onu izledi. Arabanızı bulmuş ve almış. Zamanında yetiştim... Şans eseri."

İşte o an Bullit söylediklerinin bilincine vardı. Tüfeğin elinden düşmesinden anladım bunu.

"Şans eseri... Şans eseri..." diye yineleyip dururken saf, aptal ve acınası bir sırıtış yüzünün şeklini değiştirdi.

Sonra yüzünün ifadesi yeniden insanileşti ve, "Pat, yavrum," diye fısıldadı.

Ama Patricia King'e bakıyordu.

Ama aslan, gözleri açık, başı otlara dayalı yana devrilmiş, yatıyordu. Patricia'nın bir kez daha yanına uzanmasını bekliyor gibiydi. En güzel oyunların bile, en değerli varlıkların bile bir sonu olduğunu daha öğrenmemiş olan Patricia King'in üzerine eğildi, ön ayağını kaldırmak istedi. Ama ayak inanılmayacak kadar ağırdı. Patricia ayağı elinden bıraktı. Bir elini altın gözlere, genelde hep gülüyormuş, göz kırpıyormuş gibi duran göze doğru

uzattı. Bakıştaki ifadenin artık ne bir anlamı kalmıştı, ne de bir adı.

Patricia, Sybil'in sık sık yaptığı gibi, avuçlarını şakaklarına bastırdı.

"King," diye bağırdı korkunç bir sesle, "King, uyan!"

Aslanın gözleri camlaşan bir perdeyle örtülmeye başlamıştı. Kurşunun girdiği yerde pıhtılaşan kanın üzerine daha şimdiden bir sinek sürüsü üşüşmeye başlamıştı.

Bullit o kocaman elini Patricia'nın saçlarına doğru uzattı. Küçük kız bir sıçrayışta geri çekildi. Yüzünden nefret ve dehşet okunuyordu.

"Bir daha bana sakın dokunmayın," diye bağırdı. "Siz yaptınız... siz..."

Bir an hareketsiz yatan King'e baktı sonra hemen çevirdi gözlerini. "O sizi severdi," diye bağırmaya devam etti. "Son seferinde bile, savanada, sizinle ne güzel oynamıştı."

Patricia'nın sesi birden kesildi. O gün, Bullit'le King'in iki aslana benzediğini nasıl da büyük bir gururla söylemişti. O zaman ikisi de kendisine aitti. Şimdi, ikisini de kaybetmişti. Patricia'nın gözleri acı göz yaşlarıyla doldu. Ama ağlamayı bilmiyordu. Gözyaşları anında kurudu. Yüksek ateş içindeki biri gibi gözleri alev alev yanan Patricia yardım istiyordu. Bullit kızına doğru bir adım attı.

Patricia Kihoro'ya doğru koştu, kollarıyla adamın kırık kalçasına sarıldı. Yaşlı zenci iz sürücü yara izleriyle dolu yüzünü kıza doğru eğdi.

Bullit bunu gördü. Yüz hatlarında öyle bir onuru kırılmışlık, öyle bir çöküklük vardı ki, aklını yitirmesinden korktum.

"Pat, yavrum," diye mırıldandı, "Kihoro sana bir aslan yavrusu bulup getirecek, söz veriyorum, yemin ederim. King'in yavrularından birini alırız."

"Ve ben onu büyütürüm, benim arkadaşım olur, sonra da siz onu yine öldürürsünüz," dedi Patricia, babasına.

Her bir sözcüğü hesaplı bir acımasızlıkla, insafsızca söylemişti.

O sırada uzun dallı ağacın altından boğuk bir inilti yükseldi. Oriunga'nın yaralı göğsünden çıkıyordu bu inilti. Bullit kanlar içindeki vücudu çizmesiyle vurarak döndürdü. *Morane* gözlerini açtı, vurulmuş aslana baktı, bir zafer gülümsemesiyle sırıttı ve tekrar kendinden geçti.

"Bu adam ne olacak?" diye sordum Bullit'e.

"Bu kendi kabilesindekilere bağlı," diye homurdandı Bullit. "İster burada, ister *manyatta*'nın yakınında, sonuçta geberecek." Patricia, kırılmış silahlarının yanında yerde yatan Oriunga'ya baktı. "O en azından cesurdu," diye mırıldandı.

Birden Kihoro'dan ayrıldı, Bullit'e doğru bir adım attı.

"Bu tüfek de ne?" diye sordu. "Elinize bir daha asla silah almayacağınıza yemin etmiştiniz."

"Tüfek Kihoro'nun," diye mırıldandı Bullit.

Patricia'nın çakmak çakmak yanan gözleri devleşmiş, dudakları bembeyaz kesilmişti. O boğuk, sır verirmişçesine sesiyle, "Demek Kihoro'yu burada bulacağınızdan emindiniz? Neden?"

Bullit başını önüne eğdi. Dudakları titriyor, ağzından tek kelime çıkmıyordu.

"Beni hep izlettiniz," dedi Patricia.

Bullit'in başı daha da öne eğildi.

"Bana karşı size itaat etti," diye devam etti Patricia.

Sanki hiç yoklarmış gibi Bullit'le Kihoro'ya sırtını döndü ve King'in üzerine eğildi. Tek gerçek dostunun üzerine. Sevgi olarak da, güç olarak da kendisini hiç yaralamamış, hiç aldatmamış olan tek varlığın üzerine...

Gözlerinin önünde böyle bir anda sağır, kör, hareketsiz ve sessiz olamazdı o.

Onun için hiç bilmediği, yaşamadığı kadar acı çekerken kendisinin böyle korkunç bir duyarsızlık ve kayıtsızlık içinde olmaya hakkı yoktu.

Patricia sarsmak, onu kükremeye ya da gülmeye zorlamak için King'in yelesini öfkeyle, vahşice kavradı. Aslanın başı hareketsizdi. Ağzı açıktı ama oynamıyordu. Bakışları camlaşmıştı. Sadece, şimdiden kararmış yaranın üzerinden kocaman sineklerden bir sürü döne döne ve vızıldayarak havalanıyordu.

Patricia'nın yüzüne korku ifadesinin hâkim olduğunu ilk kez gördüm. Bu neler olduğunu anlayamamanın korkusuydu. Patricia yeleyi elinden bıraktı, içgüdüsel olarak başını gökyüzüne, güneşe doğru kaldırdı. Kanatları açık kel kafalı iri siyah karaltılar King'in ağacının üzerinde döne döne uçuyorlardı.

Bunun ne anlama geldiğini anladığında Patricia'dan incecik ama tüyler ürpertici bir çığlık koptu. Kraliyet Parkı'nın küçük kızı için bu akbabaların havada çizdiği halkalardan daha okunaklı bir yazı bulunamazdı. Böyle toplandılarsa bu onların bir hayvan leşine saldıracakları anlamına geliyor demekti –bunu eskiden beri biliyordu. Patricia –ceylan olsun, manda olsun, zebra olsun, fil olsun– bu hayvan leşlerinden o kadar çok görmüştü ki, bugüne kadar hepsi de ona doğal, orman yasalarına uygun gelmişti. Bir ceset... Çürümüş bir hayvan leşi... Hepsi bu.

Ama King, hayır. King için bu olamazdı! Patricia aslanı seviyordu, aslan da Patricia'yı. Birbirlerine gerekliydiler. Şimdi her zamanki bildik koruyucu, sevecen, oyuncu haliyle yanında uzanmışken her an biraz daha uzaklaşıyordu. Çekip gidiyordu... Ama nereye? Onu, o güçlü varlığı didik didik etmek için akbabalar yaklaştıklarına,

giderek yaklaştıklarına göre daha şimdiden nereye gitmişti?

Annelik, dostluk, güç; kana susamak, kıskançlık ve aşk, Patricia King aracılığıyla tüm bu temel duyguları tanımıştı. Ve ona ölüm duygusunu keşfettiren de yine bu büyük aslan olmuştu.

Küçük kız korkudan kararan gözleriyle bunca gizem ve vahşet karşısında kendisine yardım edebilecek birini aradı. Bulduğu tek kişi bir yabancı, gelip geçici bir yolcuydu. En azından onun kendisini yaralayacak zamanı olmamıştı.

"Götürün beni, götürün beni buradan," diye bağırdı bana.

Kendisini bulunduğumuz yerden götürmemi istediğini sandım. Ama küçük kız bağırmaya devam ediyordu:

"Artık ne babamı görmek istiyorum ne de bu parkı."

Ellerimi elimden geldiği kadar yumuşak bir hareketle kaskatı kesilmiş narin omuzların üzerine koydum.

"Nasıl isterseniz öyle yaparım," dedim Patricia'ya.

"Beni Nairobi'ye götürün," diye bağırdı.

"Ama orada nereye?"

Patricia yan gözle, nefret dolu bir bakışla Bullit'e baktı.

"Daha önce gitmiş olduğum yatılı okula," dedi buz gibi bir sesle.

Bunun bir öfke ve bir intikam refleksiyle söylendiğini ve çabucak geçeceğini sanmıştım. Yanılmışım.

14

Ay doğmadan Nairobi'ye hareket ettik. Patricia böyle olmasını ısrarla istemişti. Daha önce Kraliyet Parkı'nda kalmak için göstermiş oltuğu çılgınlığa yakın coşkuyu bu kez bu yerleri terk etmek için aynı ısrarlı ve sessiz bir şiddetle göstermişti. Bir gece daha buraya katlanmak düşüncesi küçük kızın bedensel ve ruhsal sağlığını tehlikeye sokabilecek sarsıntılar yaşamasına neden olmuştu. İsteğine uymak gerekmişti. Nairobi'de bir otelde kalmamız gerekiyordu, daha sonra kızı daha önce kalmış olduğu yatılı okula götürecektim.

Patricia yolculuk hazırlıklarıyla kimsenin ilgilenmesine izin vermemişti. Yolda giyeceği ince yün elbiseyi, tüvit mantoyu, yuvarlak fötr şapkayı kendi seçmişti. Tulum gibi, yürüyüş ayakkabıları gibi, parktaki gezintilerini hatırlatacak hiçbir şey yoktu üzerinde.

Şimdi, küçük bir bavulla içinde defter ve kitapların bulunduğu bir çanta arabanın arka koltuğunda, ikimizin arasında duruyordu. Bogo arabayı çalıştırdı. Yanında silahlı iki *ranger* oturuyordu. Görevleri parkın çıkışına kadar bize eşlik etmekti. Tehlikeli durumlarla karşılaşılabilirdi. Şu ana kadar hiçbir ziyaretçiye gece saatlerinde hayvanları rahatsız etme hakkı tanınmamıştı.

Kalmış olduğum kulübe gözden kaybolmuştu. Son-

ra zenci köyü gözden kayboldu. Ortadaki geniş yola girdik. Bir köşeye gömülmüş ve büzülmüş olan Patricia, yuvarlak şapkasının altında, belli belirsiz küçük bir gölgeydi. Başını karanlık arabanın içine doğru çevirmişti. Hiç kımıldamadan oturuyordu. Soluk bile almıyordu sanki.

Beni korkutan özellikle sessizliğiydi. Onu bu katlanılmaz gerginliğinden, bu korkunç yalnızlığından çıkmaya zorlamak gerekiyordu. Aklıma gelen ilk soruyu sordum.

"Hiç olmazsa annenizin sizinle gelmesini neden kabul etmediniz?"

Patricia yerinden kımıldamadı, sımsıkı dişlerinin arasından, "Arkamdan istediği kadar ağlasın, o aslında mem nun," dedi.

Ve bu doğruydu. Gözyaşlarının gerisinde ve Patricia'nın böyle ıstırap çekmesinden duyduğu acıya rağmen Sybil'in mutlu olduğunu hissetmiştim. Sonuçta, kızının iyiliği için beslediği ve gerçekleşeceğinden artık umudunu kesmiş olduğu en büyük arzusu gerçekleşmiş oluyordu.

"Babam ona kalıyor, babamı teselli etmekten zevk alacak," dedi Patricia, insanın içini sızlatan bir sesle.

Bu da doğruydu. Bullit'in acısı Sybil'e harika bir meşgale sunuyordu. Bunu daha önce de o gençleşmiş yüzüyle gözlerimizin önünde gerçekleştirmişti. Bullit de aşkını, mesleğini, viskisini korumuş oluyordu.

Patricia'nınsa hiçbir şeyi kalmıyordu. Kendi hatası mıydı? Nerede hata yapmıştı? Bir aslanı olmuştu. Bir *morane*'ı olmuştu. Onlara sevgili babasının kendisine defalarca anlatmış olduğu bir oyunu oynatmak istemişti yalnızca.

Arabanın farları yoldaki küçük engebeleri, ağaçları ve ağaçların altını karanlıktan kurtarıyor, ortaya çıkarı-

yordu. Birden, yürüyen bir kayaya benzeyen bir şey yolu kapattı. Bogo frene tek basışta arabayı durdurdu. *Ranger*'lar bağrıştılar. Bogo farları kapadı. Geceden de kara dev fil bize doğru dönmüş olarak durdu. Hortumu ağır ağır, belli belirsiz sallanıyordu.

"Kuşkusuz yalnız gezen bir fil, değil mi?" diye sordum Patricia'ya.

Yanıtlamadı. Dev hayvana bakmadı bile. Kraliyet Parkı'nı da, orada yaşayanları da yadsıyor, reddediyordu.

Fil kımıldadı, yanımızdan geçti, dikensiler ormanının içine daldı. Çalıların çatırdadığı duyuluyordu.

Bogo arabayı yeniden çalıştırdı. Patricia, yuvarlak şapkasının altındaki başı öne eğik, hiç kımıldamadan duruyordu. Birden kapının koluna yapıştı, kapıyı araladı, dışarıya atlayacak gibi oldu. Umutsuz bir gayretle içine kapanması hiçbir işe yaramamıştı, büyük yolun uzun dallı ağaca giden patikayla birleştiği noktaya geldiğimizi anlamıştı.

Onu tutmaya kalkışmadım. Kafam Nairobi'de onu nelerin beklediğiyle meşguldü: yatakhane, yemekhane, yüksek tabaka hapishanesi. Ama Patricia kapıyı kendiliğinden kapattı ve oturduğu yerde daha da büzüldü. Yalnız, bu kez titriyordu.

Kolumu küçük bavulunun üzerinden uzatarak elini aradım. Elini mantosunun cebine soktu.

Parkın merkezine, eskiden bir gölün sularıyla kaplı olan ışıltılı, düz, uçsuz bucaksız yuvarlak alana vardığımızda ay gökyüzünde yükselmişti. Gecenin aydınlığıyla bu alanın yüzeyinde gümüşi dalgalar ışıldıyordu. Ay ışığının yarattığı ve Kilimanjaro'nun duvarlarına kadar uzanan bu serapta, çevredeki özgürlükle, havanın serinliğiyle ve gökyüzünün parlaklığıyla büyülenmiş vahşi

sürülerin oynadığı görülüyordu. En ağır ve en güçlü hayvanlar, gnular, zürafalar ve mandalar bu büyülü ortamda sakin sakin dolaşıyor, hareket ediyordu. Ama zebralar, Grant ceylanları, karacalar, yaban atları ağırlıktan ve maddeden arınmış sonsuz bir rondla kurumuş gölün ortasında birbirine karışıyordu. Maddilikten arınmış ve sanki çini mürekkebiyle gecenin gümüşü üzerine çizilmiş olan bu şekiller yıldızlardan yansıyan bir sıvının üzerinde, en soylularında ve en gönül çekicilerinde bile gündüz vakti asla görülmemiş bir hafiflikte, rahatlıkta, hızda ve güzellikteki hareketlerle kayıyor, süzülüyor, ileriye atılıyor, şahlanıyor, yükseliyor, havalanıyordu. Bu, ay ışığıyla yıkanmış, ay ışığının yönettiği çılgın ve kutsal bir danstı.

Patricia'nın titremesi gitgide şiddetlenmiş, gitgide hızlanmıştı. Bu kez elimi tutan o oldu ve sanki boğuluyormuş gibi sımsıkı yapıştı.

"O yalnız," diye inledi. "Yapayalnız. Sonsuza kadar."

İlk hıçkırığı o kadar güç çıktı ki, bir hırıltı gibi geldi. Arkasından kopan hıçkırıklar açılan yoldan daha kolayca çıktı.

Patricia herhangi bir küçük kız çocuğu gibi, herhangi bir insanoğlu gibi ağlamaya başladı.

Ve hayvanlar dans ediyordu.

Geniş hayal gücü, yalın anlatımı ve yaşadıklarından yola çıkarak ortaya koyduğu eserleriyle ün kazanan, Fransız Akademi Ödülü sahibi yazar Joseph Kessel, XX. yüzyılı dolu dolu yaşamış bir aydındır.

Doğu Afrika'nın insan eli değmemiş tozlu ve sıcak düzlüklerinde, Kilimanjaro'nun eteklerinde yaşanmış büyüleyici bir dostluğun romanı *Aslan.* Amboseli Milli Parkı'nın yöneticisi usta avcı Bullit'in hayvanlarla iletişim kurmakta özel bir yeteneği olan küçük kızı Patricia ile genç ve güçlü bir aslanın, King'in ilişkilerinin; gururlu Masai halkından genç bir yerlinin küçük kıza âşık olup, kendini ona ve kabilesine kanıtlamak için giriştiği eylemle bu cennetin yok oluşunun hüzünlü hikâyesi.

İnsanla hayvan arasındaki dostluğu, sadakati, aşkı anlatan; insanla hayvanın bin yıllardır yan yana yaşadığı kara kıtada kurmaya çalıştığı sömürge düzeniyle felaketlere neden olan beyaz adamı eleştiren bu ünlü roman, edebi değeriyle de türünün klasikleri arasında yer alan ve okuyucunun zihninde iz bırakan bir başyapıt.

ISBN 978-975-07-126

15 TL
KDV DAHİL